

ХАР ҲАФТАНИНГ ПАЙШАНБА КУНЛАРИ СИЗНИНГ БЕҲАРАЗ СУҲБАТДОШИНИГИЗ

9 - май — Хотира ва Қадрлаш куни

Мақтабда ўқиб юрган пайтимизда тарих ўқитувчимиз: "Сизлар, вақти келиб, биз урушда қатнашганларни кўрганмиз, деб фахрла-

дан келган қора хатни, ўрисча талаффузда ёддан айтиб юрадилар. Мен албатта Акрам бобомни кўрмаганман. Аммо ҳар гал

ги муносабати билан ва уруш қатнашчиларини моддий рағбатлантириш мақсадида Вазирлар Маҳкамасининг қарори эса

Авалло шуки, бундай деб масала қўйиб бўлмайди. Бундай деб масала қўйиш юмалоқ жисмнинг сатҳидан марказий нуқтани қидиришдай мушкул гап. Лекин, бу савол ҳаммани, хусусан, ёшлари-

керак. Ҳамма халқ ҳам эркин-озод бўлишни истайди ва шунга бутун қобилияти билан интилади. Демак, меҳнаткаш халқнинг орзуси озод бўлмоқдир. Халқ ўз бахт-саодатини шунда қўради. Халқнинг умум орзуси айрим-айрим шахсларнинг умидларининг жамулжамидир.

Одамзод озодлик йўлидаги курашлари бахтга интилоқ демакдир... Бу - ҳалқимизнинг ягона орзусидир, бахтидир.

Тақдирин қўл билан яратур одам, Гойибдан келажақ бахт бу афсона,

бу тўғри гап.

Аслида бахт - ахлоқ категориясига кириши керак. Меҳнатга муносабат эса ахлоқ категориясига кириди, меҳнатга муносабатдан кишининг бахтли бўлиши келиб чиқади. Демак, бу тушунчаларни

БАХТ

мизни қизиқтириши табиий, ҳар кимнинг ҳаётий йўлидаги масалалардан биридир...

...“Бахт нима?” деганда ҳамма ўз умиди, орзуси доираси атрофида ўйлай бошлайди. Бахт якка-якка кишининг ўз ҳаётий тилакларига етишишлари билан чегараланади.

Чунончи, бириси - ўз севганига етиша олишни бахт ҳисоблайди, бириси - олий мактабга кириб олишни, бириси - бириси -

10-май Ғафур Ғулом таваллудининг 100-йиллиги

НИМА?

сидирга, бирин-кетин қўйганда, бахт-ахлоқ дегани, ахлоқ-меҳнат, дегани бўлади. Ахлоқ мукамаллиги бахтга эришувнинг стимули бўлади...

Машҳур тожик шоири Рудакий, тахминан бундай дейди. Ҳақиқий инсон бўлиш учун шу нарса керак: саломатлик, ўткир фикр, ахлоқ, меҳнат ва обрў. Бу ердаги обрў - меҳнат жараёнида эришилган ҳурмат маъносидир. Албатта, энди, бу ерда сўз ҳар қандай зулмдан - эъраволикдан, эксплуатациядан озод бўлган меҳнат тўғрисида бораётир. Бу тўғрида юқорида ҳам айтилган.

Бахт - гўзал ҳаёт кечириш, шунинг билан бирга, унинг ифодаси ҳамдир. Гўзаллик эса, ўз навбатида меҳнатсиз қўлга кирмайди.

Меҳнат ва муҳаббатни қадрлаш ҳам бахт ҳисобланади. Озод меҳнат, ҳеч қандай қийинчиликлардан қўрқмаслик, руҳий бойлик, бутун қобилият билан олдинга интилиш кучли ирода талаб қилади. Азамат ирода эса ҳар бир ёшга ҳам муяссар бўлиши мумкин бўлган олий фазилатлардандир.

Ғафур ҒУЛОМ
Мукамал асарлар тўплами. VII-том. «Бахт нима?» очеркидан олинди

9 май — Хотира ва қадрлаш кунига бағишланган материалларни газетанинг 2 ва 4-бетларида ўқийсиз.

ХОТИРАНГИЗ, УМРИНГИЗ АЗИЗ...

надиган авлодсизлар”, деб кўп таъкидлар эди. Биз бу гапнинг маъносини бугун - бир пайтлар қишлоғимизни тўлдириб юрган Низомидин бобо, Холбек бобо, Соибназар бобо, Каримберди боболаримиз ХОТИРАГА айланиб бораётгандагина тушунапмиз... Уларни ўз ор-номуси, гурури, қон-қариндоши-ю, фарзандлари, киндик қони тўкилган ОНА ТУПРОҒИ учун қон кечганликларини, чунки уларнинг томирида буюк боболаримиз Спитамен, Жалолиддин Мангуберди, Амир Темур қони оққанлигини англаётирмиз.

90 ёшдан ошган Хотамбой бобом мана ярим асрдан кўп вақт ўтаётти ҳамки, уйланиб, ҳали чимилдиғи йиғилмаган келинчаги Азизойни ташлаб урушга кетган, отлик аскарлар командири бўлиб Курск остонасида қаҳрамонона ҳалок бўлган укаси Акрам-

бобомнинг тул қолган хотини Азиза момомни кўрганимда нимагадир бўғзимга аччиқ бир нарсга тикилаверди... Пойтахтимизда Хотира майдони бунёд этилган, бобомни Тошкентга олиб келдик. Зарҳал харфлар билан битилган САЛОҲИДДИНОВ АКРАМ деб битилган ёзувни топиб бобомга кўрсатдик. Бизга ишонмасдан аввал ўзлари хижжалаб ўқидилар. Сўнг... укасидан ҳозир айрилиб қолгандек, хўнграб-хўнграб йиғладилар... Кўз ёш тўкаётган бобомга қараб унинг ўзи ҳам бизга нақадар ғаниматлигини юрак-юрагимдан ҳис қилдим.

Элу юрти учун жондан ҳам кечигиша тайёр азиз инсонлар ҳаёти вақт ўтиб хотирага, қадриятга айланиб бориши шубҳасиз. 9 май - Хотира ва қадрлаш кунини ўтказилиши, шунингдек Иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 58 йилли-

бугунги эъзоз, айни вақтидаги ғамхўрлик бўлди.

Кўпинча инсон умрини дарахтга менгашади. Дарахт куртак тугиб, барг ёзади. Барг эса оз фурсатда хазонга айланади. Инсон умри эса... Истардимки, инсон бу дунёдан ўтгач, у хазонга айланмаса, тириклар қалбига абадий яшайверса. Бугун шу ҳисларни қалбга жо қилиб яшаш фурсати етди. “Қарияларни қадрлаш” йили, “Обод маҳалла” йили бир-бирини маъно жиҳатдан давом эттириб келяпти. Зеро, уйимизнинг, маҳаллаларимизнинг ободлиги нуруний кексаларимиз, қарияларимизнинг, умуман яхши инсонларнинг ибратли умри, пурҳикмат дуолари билан фойзли. Эртага хотирага айланиши мумкин бўлган инсонлар ҳаёти, эзгуликларнинг қадрига бугун етайлик, азизлар...

Хулқар ХОТАМБОЕВА

ҲАМКОРЛИК - ТАРАҚҚИЁТ МАНБАИ

Шу йилнинг 4-5 май кунлари дунёнинг энг нуфузли молия ташкилотларидан бири - Европа Тикланиш ва Тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгаши йиллик мажлисининг Тошкент шаҳрида ўтказилиши жаҳон миқёсидаги муҳим воқеа бўлди. Маълумки, ушбу банк илк бор 1993 йилда Ўзбекистондаги лойиҳани молиялаштирган эди. Ўтган даврда мамлакатимиз ЕТБ стратегиясида устувор ҳисобланган Марказий Осиё минтақаси учун ажратиладиган кредитларни тақсимлаш борасида унинг энг яқин шеригига айланди. Бугунгача ЕТБ иштирокида Ўзбекистонда умумий қиймати 1,4 миллиард АҚШ долларига тенг 20 лойиҳа амалга оширилди. Бунда банкнинг ҳиссаси 723,8 миллион долларни ташкил этади. Айни пайтда жами қиймати 320 миллион долларлик яна 8 лойиҳа ишланмоқда. Бошқа мамлакатлардаги каби Ўзбекистонда ҳам ЕТБ хусусий секторни қўллаб-қувватлаш ва кенгайтириш, кичик ва ўрта бизнес лойиҳалари учун кредит бериш, бозор инфратузилмаларини ривожлантириш, экология масалаларига алоҳида эътибор қаратади.

ЕТБ йиғилишининг расмий дастури икки асосий тадбир: Бошқарувчилар кенгаши мажлиси ва бизнес-анжумани ўз ичига олди. Бошқарувчилар кенгашида банкнинг аъзо мамлакатлари молия ва иқтисодиёт вазирлари, марказий банк бошқарувчилари ҳамда халқаро молия ташкилотининг жойлардаги валакатхоналари раҳбарлари иштирок этди.

Йиллик йиғилиш доирасида ўтказиладиган бизнес-анжуман янги инвестицион лойиҳаларни амалга ошириш, савдо-иқтисодий ҳамкорликни янада кенгайтириш бўйича катта имкониятлар очади. Анжуманда халқаро ва республика ишбилармон доиралари иштирокидаги семинарлар бўлиб ўтди. Ушбу семинарларда республикамиз тадбиркорларига ишончли ҳамкор топиш ва ўз фаолиятини йўлга қўйиш учун етарли миқдорда сармояга эга бўлиш имконини берди. Бўлиб ўтган анжуман ва учрашувлар замирида ягона - ўзаро манфаатли ҳамкорлик омили ётибди.

Мамлакатимиз ЕТБ билан ҳамкорлик қилишдан қанчалик манфаатдор бўлса, ўз навбатида банк ҳам бу алоқалардан катта фойда қўради. ЕТБ Бошқарувчилар кенгаши томонидан тасдиқланган Ўзбекистон учун 2003-2005 йилларга мўлжалланган янги стратегия дастурида мамлакатимиз билан олиб борилаётган алоқаларни кенг миқёсда давом эттириш ва янада кенгайтириш кўзда тутилган.

Бизнес форумда фақатгина иқтисодий-молиявий масалалар муҳокамаи эмас, балки бугунги кунда мамлакатимиз, минтақамизнинг оғриқли нуқталари бўлиб қолаётган сув муаммоси, сув ресурсларида самарали фойдаланиш мавзусидаги мулоқотлар ўтказилди. Ушбу йирик анжуманнинг Тошкентда ўтиши, унга ҳар томонлама пухта тайёргарлик қўрилгани ўзаро ҳамкорлик юксак даражада ривожланиб бораётганидан дарак беради.

Ўз мухбиримиз

9 - май — Хотира ва Қадрлаш куни

ЎЛИМНИ ЕНГАРКАН
ВАТАННИНГ ИШҚИ

Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси Нурунийлар кенгашининг раиси, шоир Назармат Эгамназаров Иккинчи жаҳон урушининг ногирони, қатор жанговар мукофотлар соҳиби. Шоир мустақил давлатимизнинг "Эл-юрт ҳурмати" ордени ва "Жасорат" медали билан мукофотланган.

дим. Карвонсаройнинг кўча томонида, унинг тунаш учун алоҳида хоналари бўлиб, томи яхлит эди. Бир маҳал чойхона мўрисидан пастга, хона ичига тушиб кетдим. Мўри том билан текис экан, билмай қолибман. Атрофини ўраб, кесак ҳам қўйишмаган экан. Тўппа-тўғри қозоннинг ичига тушибман. Ундаги қапқир, қошиқлар ҳар томонга учиб кетди. Сўрида гўшт, ёғ тўғраб, энди қозонга ташлаб димлама қилмоқчи бўлган йўловчиларнинг хушлари бошидан учиб кетди. Биттаси туриб менга ёрдам бераман, деб шошилганидан мувозанатини йўқотиб, йиқилиб тушди. Иккинчиси менга ёрдамга шошилди. Мен эса ўзимни эшикка отдим. Ростини айтсам, у амакилардан кўрдим. Патнисда тўғралган гўшт ва думбаларни кўриб ундан баттар ваҳимага тушдим. Чунки ўчоққа

ўтин қаланиб, ёнида гугурт ҳам турган эди. Қозонкабобга айланишимга сал қолган.

- Усмирлик даврларингизни ҳам эсга олсангиз.

- 1930 йилда Хўжанд шаҳридаги педагогика билим юртида ўзбек тили курси очилди. Икки ўртоғим билан шу курсга ўқишга кирдим. Қўлимдан китоб тушмасди. Чўлпон, Абдулла Қодирий, Ойбек, Боту, Ҳамза асарлари мени сеҳрлаб қўйганди. Улар мени шеърят оламига етакларди. Ўша йиллари Хўжанд туманида якка ҳўжалик деҳқонларнинг ери тортиб олинб, жамоа ҳўжалиқларига бўлиб берилган эди. Тортиб олинган ерларнинг ҳажмини ўлчашга биз талабаларни ҳам жалб этишди. Билим юртини тугатгач, мени йўлланма билан Сирдарё бўйидаги атрофи шоллопошлар билан ўралган кичкина қишлоқ мактабига ўқитувчи қилиб юбордилар. Сўнг Самарқанд дорилфунунида студентлик олтин даврим бошланди. Ўша вақтларда Адҳам Ҳамдам, Ўткир Рашид, Асқад Мухтор, Шароф Рашид ва бошқалар вилоят ёш ижодкорлар уюшмасига тўпланиб, асарларимизни батафсил муҳокама қилардик. Шароф Рашидов билан бир хонада ётардим. У менга нисбатан новча ва бақувват эди.

- Иккинчи жаҳон уруши билан юзма-юз келган давлар ҳақида сўзлаб берсангиз.

- 1941 йил 22 июн якшанба кўни эди. Охириги, ўзбек адабиётидан имтиҳон топширишим керак. Нонушта қилиб куллийетимга йўл олдим. Йўлда бир талаба ховлиқиб: "Уруш! Германия фашистлари бизга уруш бошлабди!" - деб ҳайқириб келарди. 1942 йилнинг октябр ойида фронтга жўнатишди. Жанггоҳда кўнглимда ушбу сатрлар пайдо бўлганди.

Душман оёғи-ла топталган ерлар, Қадрдон ерлардан ўтиб бораман, Қалбимда севгиси она - Ватанинг, Унинг тақдири-ла нафас оламан. Ўрмалар қаршимда ўлим, ҳавф, хатар, Ер титраб ўрмонлар кўтарар шовқин, Ўлимни енгаркан Ватанинг ишқи, Демак қўлим баланд, жангда мен устун. Унутмам беғуноҳ тўқилган қонни, Эй, азиз она юрт - севимли диёр, Тайёрман сен учун бермоққа жонни.

- Ёшларимизга дилингизда туғиб юрган тилагингизни ҳам айтсангиз.

- Биз кекса авлод вакиллари катта ҳаёт йўлини босиб ўтдик. Ёшларимиз биз асраган меросни кўз қорачиқдай асрасинлар. Кўндан-кўнга яшаб, ёшариб бораётган Ватанимизни янада камол топишида ўз ҳиссаларини қўйсинлар. Иккита тўртлик айтман. Биз кекса бўлсакда ҳали бардошлимиз, Эл ишига камарбаста ҳамдамимиз. Ватанга бахшида садоқатимиз, Ёшларга меъросдир жасоратимиз.

Ватани она деб севмоқ иймондан, Уни обод, азиз тутмоқ виждондан. Унинг қўрку азви қўлимиздадир, Унинг бахт қўёши йўлимиздадир.

Назармат ака қутлуг 85 ёшга тўлмоқда. Салкам 65 йиллик ижодий фаолияти меваси ўнларча шеърӣ ва насрий китоблар, қўшиқлар, достонлар ва таржумалари ўз муҳлисларини топти. Азиз шоиримиз ҳамон қизғин меҳнат ва ижод оғушида. Биз Назармат акага янада узоқ умр ва янгидан-янги ижодий ютуқлар орзу қиламиз. Диёримиз, халқимиз мадҳини қуйлашда толманг Назармат ака.

Тоҳир НОРИМОВ

Йилдан йилга бизнинг келажғимиз учун кўксини қалқон қилган иккинчи жаҳон уруши иштирокчиларининг сафи камайиб бормоқда. Тиг яраси битар, дил яраси мангуга битмайди. Миллионлаб одамларнинг ёстигини қуритган бу уруш, халқимизнинг бир

ДИЛ ЯРАСИ
БИТМАС...

умрли армонига айланиб қолган. Шу урушда иштирок этган жангчи отахон шоиримиз Тўра Жуман таҳририятида тез-тез ташиф буюриб турадилар.

- Чап билагимнинг суягини асколка юлиб кетганди. Шифокорлар кесиб ташламоқчи бўлишди. Қўлимни кесиб ташламанглар, - деб йиғлаб ёлвордим. Шифокорнинг роса раҳми келди, ёки таваккал қилдимни кесмади. Йўқдан кўра ишламаса ҳам ҳар қалай қўлим бор", - дея ногирон қўлларини кўрсатадилар отахон.

Тўра Жуман 1948 йилдан бери республика матбуотида фаол қатнашиб, ўқитувчилик фаолияти билан бир қаторда бир неча шеърӣ тўпламлар муаллифи бўлдилар. 5 ўғил, 3 қизни воёга етказиб халққа қўшдилар. 25 та набиранинг буважониси Тўра Жуман ижоди сарчашмаси ҳамон қайнаб турибди. Қуйида жангчи шоир ижодидан сиз ҳам баҳраманд бўлинг.

Тўра ЖУМАН

ГАПНИ ҚОП-ҚОП ҚИЛГАННИНГ

Гапни қоп-қоп қилганнынг биронта доноси йўқ, Четга сурилди бари, ақлли, танҳоси йўқ.

Оз сўзлаб, кўп эшитган чинакам доно бўлди, Бунга далил юзлаб бор десам ҳеч хатоси йўқ.

Эътибор тополмади кимки вайсақи бўлса, Обрўли, мартабали, тузукрок ошноси йўқ.

Одобли, оз сўзлида дўст бор, кайфу сафо бор, Тўра, гаплари кўпнинг ҳеч қандай сафоси йўқ.

ХУСНДОР

Эй дилбарим, сен билан ҳар бир оним хусндор, Кеча-кундуз байрамдек, хонадоним хусндор.

Сен бўлмасанг, чаманзор чиройли кўринмайди, Сайр қилган маҳалинг, гулистоним хусндор.

Гўзалларнинг боласи ҳеч қачон хунук бўлмас, Паридек бўлганинг-чун, қиз, ўғлоним хусндор.

Қалбимда севинч тошган, армонсиз яшайпман, Омон бўлгин бахтимга, ҳар томоним хусндор.

МАЪРИФАТ — НУР

Гулсара Сагатовна, педагогика фанлари номзоди, Низомиёв номидаги педагогика университети физика ва уни ўқитиш методикаси кафедрасининг доценти. "Нам йўлида изланиш, менга 40 йил ўқитувчилик қилган отам (раҳматли) Сафо Худойбергеновдан, 6 нафар фарзандни тарбиялаб, барчасини олий маълумотли бўлиш учун жон қуйдирган ўқитувчи онам Ситора Қозимовадан юккан", - дейди Гулсара Сагатовна.

"Оила ва жамият"ни СЕВИБ ўқиймиз

Газетхон — газета ва ҳаёт ҳақида

Бу газетани 1999 йилдан буён обуна бўлиб келаяпмиз. Чунки газетани бир ўзим ўқибгина қолмайман. Ишхонамиздаги қизлар, ҳатто эркаклар ҳам жуда қизиқиб ўқийдилар. Газетада фойдали маслаҳатлар ҳам бериб борилади. Мисол учун, оиласи билан қилишолмай бузилиб кетишлар, ҳаётда алданган ёш жувон - қизлар, гўзаллик ва саломатлик сирлари...

Газета одамларга ҳаётда адашмай, ҳаётдан безмай яшашга далда беради. Мен бундан кейин ҳам бу нашр қизиқарли бўлиб қолади деган умидданам ва бунга ишонаман.

Зарема МАМАТОВА

Самарқанд вилояти
Булунгур тумани
"Озодлик" комбинати

Севимли ва ардоқли рўзнома "Оила ва жамият"ни 1992 йилдан буён ҳамма сонини ўқиб бораман. Айрим кишилар ўз умрини спиртли ичимлик ичиб ёки бошқа ножўя ҳаракатларга сарф қилиб ўтказишади. Ундан кўра рўзномаларни мутлола қилиб, ибрат олишса мақсадга мувофиқ иш бўлар эди.

Нўмонжон ЖАББОРОВ,
Тошкент Темирйўл хизматчиси

Газетани севиб ўқийман. Унда берилаётган мақолалар мен учун гўёки сабоқ, улар кўпгина олди-қочди газеталардан устундир.

Айниқса Турсуноӣ Содикова-нинг "Ўғлим, сен эшит", "Қизларга аталган сўзлар" ва "Аёлнинг сирли дунёси" мавзuida берилаётган мақолалари менга жуда ёқди. Ўзбек йигит-қизлари, аёлларимиз учун шундай ибратли маслаҳатларни ёзгани учун Турсуноӣ Содиковадан жуда миннатдорман. Ҳар доим ўзимга тенгдош ёш йигит-қизларга ушбу газетани ўқишни даъват этаман.

Нурали ИБДУЛЛАЕВ
Самарқанд Давлат
Университети
География факултети
магистранти

2003 йил "Обод маҳалла йили" деб номланиши кўп мулоҳаза ва кенг муҳофаذاга олиб келди. Менинг маҳаллада фаол бўлиб ишлайётганимга ҳам 12 йил бўляпти. Бир сўз билан айтганда бу ишлар юртимиз мустақиллиги билан тенгдошдир. Келинг азиялар, юрагини тўқинлантирган баъзи бир воқеа-ҳодисаларни сизларга ҳам етказай. Хулоса қилиш, ҳукм чиқариш сизларга ҳавола.

БУНЁДКОР ҲАШАР

Халқимизда "ўт балосидан асрасин", - деган дуо-истак бор. Зеро, бу дуолар бежиз айтилмаган. Қўшилларимиздан бирида ўтнинг офат эканлигига иқдор бўлдим. Қиш кун. Ҳаммаёқ қор. Аммо ҳовлида олиб чиқилган чала ёнган буюмлар, ҳамда томи очиб

ташланган уй киши юрагига аллақандай ваҳм ва ачинишни уйғотар эди. Айни вақтда ушбу ачиниш маҳалла аҳлининг ёшув-қарисини бу хонадонга ҳам қилган эди. Кимдир нарсаларни олиб олов чангалидан қутқаришга, кимдир хонадон соҳибларини юпатишга уринарди. Кенга томон олов маҳв этилиб, ҳаммаёқ тинчигандек бўлди. Бироқ уй эгаларининг яшашга жойи ҳам, имкони ҳам қолмаган эди. Электр ва газ тармоқлари узиб ташланган. Ҳовли қоп-қоронғу. Овқат пиширишнинг имкони йўқ. Ҳатто тайёр овқатни еб олиш учун ҳам усти ёпиқ, ёруғ зона йўқ эди. Сабаби хозирча номаълум бўлган ўт қилғулини қилиб бўлган. Аммо кўни-қўшиллар бир-бирига янада яқин, янада дардлашроқ бўлишган эди. Қаторасига бир неча қўшни уларни овқатланишга чакирди. Шу кундан бошлаб то уйни тўғри-лаб, тиклаб олишгунча қўшиллар бирга овқатланиб, бирга дам олиб, бирга ишлашди. Бевақт тушган ўт жуда кўп нарсани қуйдирган эди. Лекин юраклардаги яқинлик ришасини узолмаган, оқибат ипини қуйди-ролмаган эди. Мен шу кўнлари хашарининг нақадар бунёдкорлигини ўз кўзим билан кўрдим. Бу бунёдкорлик қалбларимиз ободлигидан, кўнгилларимиз мустақамлигидан даллат берар эди. Обод кўнгилларни ўт, олов ҳам парчалай олмастлигидан ҳузур қилдим ва келажақда янги ишларни амалга ошириш учун қувват олдим.

ИККИ ОФИЗ ШИРИН СЌЗ

Кечки пайт. Эндигина ишдан келган эдим. Мени бир хожиона йўқлаётганликларини айтишди. Уйга таклиф қилдим. Хол-аҳвол сўрашдик. Дуога қўл очар эканлар, онахон ийманибгина келиш сабабларини айтдилар. Биз баъзида ўз ишимиз билан овора бўлиб, яқинларимиз ҳақида беҳабар қоламиз. Онахоннинг бир кизи бир неча йил аввал оиласи бузилди, фарзанди билан ота уйига қайтиб келганлиги, хозирги кунда ногиронлиги сабаб ишлай олмастлигини эшитганимда шундай ёмон ҳолга тушдимки асти сўраманг. Онахон қизига маҳалла қандай ёрдам бера олиши мумкинлигини билиш мақсадида келган эканлар. Онахонга далда бердим. Бундай ёрдам ҳам қонуний, ҳам инсоний ҳақлари эканлигини айтганимда онахон йиллаб дуо қилдилар. Маҳалла раисига учрашадиган кунларини тушунтириб, қазатиб қўяр эканман, кўнглим бир оз таскин топди.

Орадан уч кун ўтгач, онахон қувонч билан кириб келар эканлар, пойгадаси қўлларини баланд кўтариб аҳли маҳаллани, юртимиз раҳбарларини, амалга оширилаётган ишларимиз мустақамлигини дуо қила кетдилар. Онахонга ёрдам бериш учун бор-йўғи икки оғиз ширин сўз айтган эдим. Мен шу кўни ўзимдан, маҳалла фаолларидан мамнун эдим. Зеро бир юракни қувонтирган кунимиз умримизга ҳайкал бўлгуси.

Ҳамдам ТҮЙЧИЕВ

Тошкент шаҳри
"Чимбой" маҳалла фаоли

АЁЛНИНГ СИРЛИ ДУНЁСИ

Бир нарсани яхши кўришингиз сизни кўр ва қар қилиб қўяди.

Ҳадис

(Боши ўтган сонларда.)

Гапнинг индаллосини айтганда, бир нарсага туну кун берилиш, иситма чиққунча, кўзинг тингунча, токи жонингга, молинига зиён етгунча ўша нарсага мукка тушиб, мубтало бўлиш атрофдаги сенга берилган бошқа неъматларни унутти, яъники, Аллоҳни унутти демакдир. Ўзинг ўз зиёнинга юра бошлабсанми, кўр бўлганинг шу, қар бўлганинг шу!

Бир тутатиб қўйсанг, бир минутига кайф (сенингча "роҳат") берадиган папиросга ёпишиб олиш, думини думига улаб чекиш, (онангни йўқлаш, уйингга нон олиш эсингдан қисқа чиқадики, папирос олишни унутмайсан!) у билан шу қадар дўст тутуниш, яна "йигирма йилдирки, ўттиз йилдирки ташлай олмаяман", деб сурурланиб гапириш ичингга кириб олган шайтоннинг тўла галабасидир! У сени эггаллаб бўлди, бу дегани унинг сендаги иши битди: биринчи навбатда у виждонингни, тафаккурингни ухлатиб қўйди, кейин йўталладиган қилди, ошқозонинг яра бўлди, асабинг таранг, гапирсанг, бамисоли қора ўчоқдан тутун чиқаётгандай, юзларингга ис ўрнаб-ўрнаб кетган! Қолаверса, болаининг соғлиги ҳам заиф туғилди! Мен юқоридагидан мулойимроқ баён тарзини топа билмадим. Наҳотки, чинордай гуркираган қоматинг барги хазондай гижимлангунча, зурриёдинг яроқсиз бўлгунча кўр ва қар бўласан! Агар кўру қар бўлмасанг, шунча бойликни берган Яратганин унутиб, бу дунёда сени бахтсиз, у дунёда дўзахий қилиш ягона мақсади бўлган шайтоннинг айтганини сўзма-сўз ижро қилармидинг? Папирос нима деган гап, аммо шайтон алайхилла-на шугинадан ҳам тақдиримизни қаро қила билади. Пулга, арокка ружу қўйиш, шухратга ружу қўйиш ҳам худди шундай фалокатли йўللардандир!

Ҳар бир инсон - неъмат, унга интилиш керак. Аммо ҳар бир инсонда шайтон борлигини ҳам ҳеч унутмайлик! Эҳтиёт даркор. У ҳаммаизга тинмай кутку солиб туради. Ва ҳар қадамда адаштириши, гуноҳлар содир этишишди мумкин. Шунинг учун ҳам, "кўп берма, кўнгил қўйма" дейди халқ. Сендаги имкониятлар Аллоҳнинг неъматлари, унинг жиҳдий ҳисоб-китоблари бор, биринчидан, ўзиндан, бола-чақадан ошганини бер. Иккинчидан, бераётган нарсанга эҳтиёжи бўлса бер, қолаверса, у илтифотининг қадрига етса бери! Яна: узлуқсиз мурувват қилишни ҳам тўхтат. Бир кун у шайтоннинг гапига қариб, дилингни оғритиб қўйса, шунча мурувват эвазига топан "қадрингга" қуйиб-қуйиб кетасан! Онангга, болангга, уруғ-аймоингга, бунчалик юғуриб, илинмайсан-ку! Аллоҳнинг олдида сен аввал ўз оиланг

учун бурчдорлигингни унутма!

Онам раҳмати: "Фалончининг ўйи қалта, бировни топиб олса, итнинг жундидай киришиб кетади", - деб айтдилар. Инсонларга интил, дўст топ, дўстлик қил, ҳамфикр топсанг йўқотиб қўйма, аммо нозик саргузаштларинг, сирларинг ва кўлингдан нималар келишини сир тутганинг маъқул. Аксари ҳолатда рақиблар ўта яқин бўлиб кетган одамларингдан чиқади!

Яна "бировни ортиқча яхши кўрма, кун келиб уни ёмон кўриб қолишинг мумкин" ва "бировни ортиқча ёмон кўрма, вақти келиб, уни яхши кўриб қолишинг мумкин", деган ҳадислар бор. Сен бу ҳадисларни дилингда ҳар кун ёдлаб юр ва жараёни кузат - бойиб кетишинг ё аксинча, камбағаллашиб қолишинг бор, пул қарз олиб ва пул қарз бериб кўришинг бор, бошингга иш тушганда бир синайсан, сафарларда бирга бўлиб кўр, моддийонга назарининг пастлиги-ю баландлигини сина ва сўнгинга кўнгил иллариини боғла.

Дунёда ўз аёлига муккасидан кетиб, мубтало бўлган эркакдан хунуги йўқ! Ҳали мактабдалик пайтимда уйимизга бир танишимиз меҳмон бўлиб келганди. Ва у гўдак хотирамга энг ёқимсиз суратдай ўрнашиб қолган. Нега десангиз, у икки кун турган бўлса, оғзидаги гапи фақат хотинини макташ бўлганди. Аёлининг хиндуларники каби холи борлигини кетгунча ўн мартача такрорлаган эди-ё! Ҳозир унинг ёши етмишга борди. Аммо қисмати чатоқ бўлди: у хануз оддий аскар, аёли эса генерал бўлиб ўтиб бормоқда. Хотиннинг истагига биноан, у жигар-багир, вайрон-ориат деган нарсалардан юз ўгирган. Аллоҳнинг раҳми келсинки, унинг у дунёвий ҳам хунук кўринадир!

Бир оилавий можаро қулоғимга чалинади. Қайнота кўёвга дермиш: "Битта ўғил бўлсанг нима бўлибди! Мана мен ҳам якка ўғилман. Аёлим "бахтли бўлишимизни хоҳласангиз, ота-онангиздан алоҳида яшаймиз", деди, мен аёлиمنى жуда севар эдим, оилавий бахт биринчи ўринда бўлиши кераклигини англадим ва уй олиб чиқиб кетдим. Худога шукр, чиройли яшаб келаяпмиз. Мана сизларга ҳам уй олиб қўйдик, қизим билан кўчиб келинган, ота-онангни кўриб-келиб тураверасизлар!" Бу одамни шайтон шу қадар қар қилгани, ота-онанинг норизолигини эшитмайди у! Атрофни кўрмайди у, битта эмас, қаторлаб ўғиллар бўлишса ҳам, ота-она кўнглини олиш учун ҳамма нарсага тайёр, ҳатто уларни қўлларидан кўтариб юришга ҳам рози фарзандлар борлигини билмайди у! Бу хотинпараст эркак ўзининг дўзахийликка олиб борадиган бу фалсафасини энди кўёвга ҳам сингдирмоқчи!

Болапарастлик ҳам шундай ёмон балоидир. "Боламга, боламга", деб бўғзингдани ҳам узиб бераверсанг, у келажақда бекаму кўст яшаш керак"деб, ўзингни, бошқаларни, эл-юрт олдидаги бурчу уятни йиғиштириб, ҳалол-харомни аралаштириб, мол-дунё йиғишга тушсанг, буларга сазовор бўлган боланг элнинг, ўзининг ҳамда Аллоҳнинг норизолигига йўлиқувчи бадкирдор кимсага айланади! Бир нарсага ортиқча меҳр қўйиб, аклни кўр, виждонни қар қилганинг учун етган жойинг шу бўлади!

Киши Яратганин унутган сари шайтонга яқинлашаверади. Шундай даражага етдики, сурат уники, аммо ҳамма ҳаракатлари шайтонники! Ва кўнлардан бир кун ўзини "муҳаббатга йўлиққан"деб эълон қилади. Йигирма йиллик турмуши бор бу эркак инсоний тутум тутганда ичида севиш, ичида қуйиб юраверар эди, аммо унинг номидан иш тутаетган шайтон! Ва у "болаларинг нима деса

дер, аёлинг нима бўлса бўлар, ота-онанг эрта-кеч ўтиб кетадиган вақтинча одамлар, уйланиб ол шунга" деди, "усиз ўлиб қолсан" деди, "у ҳақдаги ёмон гапларни эшитма, ҳаммаси тўхмат" деди. Бу аёлга учрагунча эркак пок, тартибли инсон эди. Унинг самимийлиги, мардлиги ва пулдорлигини фаҳмлаган шайтон аёл эркакнинг атрофида ел-визакдай айлана бошлади. У ўзини дастлаб тузалмайдиган бемор ва бахтсиз муштипардай таништирди. Қарасаки, эркак унга силаи раҳм кўзи билан қарамокда. Дарҳол икки фарзанди бўлса-да, бирини ҳеч икки қилолмаган камбағал эри билан ажрашди. Энди эса беморлигининг устига бошида эрқаги йўқ мунглик аёл сифатида ҳасратларини тўқа бошлади. Ўрисларда "крокосидильные слёзы" деб, бизда эса "ғар йигиси" аталадиган шайтоний усулларни қўллади, эркакка "сиздан иш ўргансан, сизни устоз десам бўладими" каби юкиншилар билан юзланди. Хом эркакни лаққа балиқдай бу тўрга илинди! Боши очик аёлга ёрдам берсам, гап-сўз бўлади, уни никоҳимга олиб қўя қолай, деди ўзича. Бир бурчакда хуфёна (исломга мутлақо зид) никоҳ ҳам ўқилди. Унинг қалбдан ва фикрдан қару қўриги шу қадарки, эр камбағал бўлса, уни бойроғига алмаштириб юбориш имонданми, деб ўйлаб қўрмади. Мана бу икки боланинг отаси бор-ку, ўлган бўлса бошқа эди, уни суриб ташлаб, оталикни қотирадиган мана менман, деб чиранган бўлмайманми дея ўйламади. Уларга ўз болаларига қилмаган мардона меҳрибончиликларни қила бошлади. Кун келиб, менинг ҳам омадим кетиб, бу аёлинг оиласини таъмин этолмасам, керагим бўлмай қолмасмикин, демади! Бу "муҳаббат" деди! Муҳаббатнинг дунёда энг тоза, энг холис, яхшилиқларга элтувчи шарофатли нур эканлигини эсламади, таҳлил қилмади, тафаккури ухлаб қолди унинг! Муҳаббатга лойиқ аёл бировнинг рўзгорини бузилишига рози бўладими дей ўйлаб қўрмади! Бир маҳаллада туриб бировнинг эри билан етаклашиб юришга аёлим, қизим, синглим жазм қила олармиди?! Агар улар шундай қилсалар, мен қай аҳволга тушар эдим, демади! Дея олмасди ҳам! Чунки унинг вужудини шайтон ишғол қилиб олди!

Аллоҳни унутганга Аллоҳнинг қаҳри тайёрдир: қарабсизки, қизи воқия етиб, ўғли уйланидиган бўлганда эл орасида хунук гап-сўз бўлди, оға-инилари мулзамликда қолдилар, ўзи полвон йигит эди - юрак хасталигига учради, аёли оғир беморликини ўтказди, ич оғригидан онаси тўшаққа михиланиб қолди, ишида ҳам кескин орқага кетишлар бошланди! Муҳаббат бундай асорат қолдирмайди! Бу аёл қиёфасидаги шайтон етаклаб келаётган қасофатлардир! Бу лақма эркакни Аллоҳ шундай жазолади!

Аллоҳни бир дақиқа ҳам унутмаслик ҳаммаимизга насиб этсин. Аллоҳ билан ҳар сонияда сўзлашиб турмоқ керак! Ахир пулга қўлу оёқ сотиб олиб бўладими? Боланг кўзингга нур бера оладими? Сен яхши кўрган аёл ёки эркак бодомни гуллата оладими, бўлбулли ясай биладими? Йўқ! Йўқ! Йўқ! Бу нозу неъмат, фароғат-роҳат ва мўъжизаларни фақат Яратганин ўзигина бера олади холос! Ҳамма муҳаббатларимиз фақат Унга бўлсин! У дуоларимизни тинглайди, сўраганларимизни бериб турувчи ҳам ўзи! Маъжнунча севишларимиз, ёниб-ёниб интилишларимиз фақат Унинг ўзига, фақат ўзига бўлсин!

(Давоми бор.)

Турсуной СОДИКОВА

СИЗ ҚАЛБИМИЗДА ЯШАЙСИЗ

- Отам ҳақида ёзаман, деб қўлимга шунча қалам олдим, аммо, дардли кўнгил билан бу ишни эпламок оғир экан. Қани эди, отамга айтмоқчи бўлган сўзларимнинг шу қадар қўллингизни олдинроқ билган бўлсам? Ўз дарду-хасратларимиз, муаммоларимиз ҳақида айтганимиз сизларники ҳам борлигини ҳаёлимизда келтирмасдик ҳам. Уйга энг кўп келадиган, соатлаб сиз билан тортишиб бахшлашадиган қизингиз эдим. Боғдаги мевалар нишона турса: "Бунга теғмай туринглар. Қорияники бу. Келса ўзи дарров топади", - дер экансиз. Мен одатдагидек келсам, аввал боғни айланиб, ўша илк пишган нишонани олиб сизга суюнчилардим, сиз эса кулиб турардингиз.

Ўша мудҳиш куни сиз радиочангизни қўтиклаб маҳаллани айланиб чикидингиз. Эринмай ҳамма билан сўхбатлашиб, ҳол сўрадингиз. Беморларга уйдаги бор дори-дармонларни тарқатдингиз. Қўшнилари билан дилдан чак-чаклашиб уйга кирдингиз, орадан кўп ўтмай... Бизни бутунлай ташлаб кетдингиз...

Меҳрибоним, отажоним! Илгари сизни кўргани борсам йўлим ҳам яқин бўла қоларди. Ҳозир эса... Уйга боради айрилиқдан эзилган онамни кўриш-

9 - май — Хотира ва Қадрлаш куни

Хотира деганда биз бу фоний дунёдан ўтган аجدодларимизни эслаш, уларнинг чироғини ёқиб, эзгу ишларини давом эттиришни тушунамиз. Бу халқимизга хос азалий фазилатдир.

Ислом КАРИМОВ

нинг қанчалар оғирлигини айтиш, отажон!

Мастура опам, сингилларим Махсума, Зулфия, ёлғиз укам Элмурод билан худди дўстдек

тегма-тег гаплашардингиз. Қўшнилариимиздан кимникида туйи бўлса қувониб, маъракаларида ёнма-ён эдингиз.

Ўрингиз жуда-жуда сезилаётганини билсангиз эди, отажон! Дўстларингизни кўрсак сизни кўрадек бўламиз. Фазалкентда Абдурашид Раҳимбердиев, деганда танимайдиган киши топиламасди. Ҳаммаёқда сизнинг шоғирларингиз, дўстларингиз кўп эди. Бизни ўзингиздек яшашига ўргатдингиз. Бугун суратингизни бир рассом мармартосга қўчираётганини кўриб яна фарёд килдим.

- Нахотки, энди дийдорингизни кўра олмасак отажон! - деган фикр қалбимни титратиб юборди.

Согинч баъзан уйга эмас... Қабристонга бошларкан, бу йўлни босиб оғир, жуда ҳам оғир эканлигини англайман. Мозор йўлининг тошлари на фақат оёқларга, кўнгилларга ҳам ботар экан, отажон!

Аммо, Оллоҳ фарзандларини ота-оналарининг ортидан қолсин, деб ҳам яратаркан. Энди йигилишиб хотиранингизни ёд этамиз. Сизга у дунёнинг жаннатлари эшиги очилган бўлсин, отажон!

Қория Раҳимбердиева
АБДУРАШИД қизи

"БУ ХУШ ОНЛАР..."

Яқинда Тошкентга йўлим тушиб шоир Муҳаммад Юсуфнинг вафотидан сўнг нашр этилган: "Бу хуш онлар бир тушдаин ўтди кетди", деб номланган сайланмасини сотиб олдим.

Китобни бошидан бошлаб варақлаб ўқий бошлар экансиз, вужудингизни бир титроқ эгалаб, кўзингизда беихтиёр ёш халқаланади. Шундай инсоннинг ҳаётдан барвақт кетганига ачинаиб кетасан киши. Муҳаммад Юсуф шеърларини ўқипману, кўз ўнгимда яна бошқа бир хотиралар жонлана бошлади.

Муҳаббат боғига кирмадим бир бор,
Сўйиб бир гулга қўл турмадим бир бор.
Энди туллар йиллар менга қўшилиб,
Кўнглимда бир ёру қўйимда бир ёр...

Йили эсимда йўқ, ойнаи жаҳонда қўшиқ танлови бўлапти. Хонанда Охунжон Мадалиев ушбу қўшиқ билан қатнашди. Қўшиқни шундай берилиб ижро этаяптики, телевизорни томоша қилиб ўтирган тоғам билан акам беихтиёр: "Ана шунга биринчи ўринни беришди", - деб юборишди. Ҳақиқатан ҳам шундай бўлди. Муҳаммад Юсуфнинг "Кўнглимдаги ёр" шеърини куйга солиб, илк бора сахна юзини кўрган Охунжон Мадалиев кейинчалик ўзининг кўпроқ дардли қўшиқлари билан халқ кўнглидан чўқур жой олди.

Санаи сонингдан ҳам шайдоғларини кўп,
Хўшнинг ошмаклар, адоларини кўп,
Нима кўп, қўйингда гадоларини кўп,
Аммо мен танқидман...

Ушбу қўшиқ ижрочиси бизга яқини таниш. М.Юсуф шеърларининг кўпини қўшиқ қилиб ижро этган, ўзининг ширали

овози билан халққа манзур бўлган бу хонанда Муҳаммад Холқовдир. Бу учала буюк қалб соҳиблари ҳаётдан бевақт кўз юмган бўлсалар-да, қисқа умрлари давомида ўзларининг бетакорр шеър ва қўшиқлари билан ҳаётда ўчмас из қолдириб, фарзандларига оталари билан фахрланиш туйғусини баҳшида этиб кетдилар. Илоҳим охиратлари обод бўлсин. Боболаримиз, момоларимиз бекорга "Қўша қаринлар" дейишмайди. Ҳаётда ёлғиз яшаш жуда қийин. Зеро, О.Мадалиевнинг шундай қўшиғи бор:

...Беган ош деманг ёлғиз аёлнинг
Шайтан товоғига қутку солади.
Дастурхон бошида дадасин йўқлаб,
Ё ёлғиз, ё кизи йўқлаб қолади...

Суюкли ёрсиз кечаётган кунлар уларнинг аҳли аёллари учун жуда оғирлигини мен юрак-юракдан ҳис қиламан ва қорозга қалбимнинг оғриқли тубида дардли сатрлар тўкила бошлайди:

Айрилиқнинг тўнин кийган ёлғиз аёл,
Ғамдан рўмон ўраб олган ёлғиз аёл,
Кўнгли очар давраларда қўйилмамай,
Уйда яққа ўйга толган ёлғиз аёл.
Йилларибериб уламасдан тоғлар отган,
Бўлашлар ҳам бошларига қаттиқ ботган,
Оғашлиги бита дардлаш тоғларидан,
Дардларини инга ютган ёлғиз аёл.
Қанчалардир кулганини ҳам унутган,
Шўх шодон кулларини зулмат ютган,
Болалари дадасидан сўз очганда,
Дайласида ёшлар қотган ёлғиз аёл.
Ҳаёт отлик қарвон йўлдан юрарвар,
Кўн кетидан ой ҳам, йил ҳам ўтаверар,
Жудоларинг оғир юкин бир умрга
Елкасига ортомқолаган ёлғиз аёл.
Энди унга фарзандлари сирдош бўлар,
Қалбда йўмон юрагидека бардош бўлар.
Бир пайтлари ёр сийлаган қўлларига
Вафолардан узук таққан ёлғиз аёл...

Гулнора УРОЛОВА
Навоий вилояти
Нурота тумани

(Отам Мирсайид
Ҳожиабар Раҳимберди
ўгли хотирасига)

ОТАМНИ ҚЎМСАБ...

Ота! Шу сўз ҳаёлимга келиши биланоқ бўғзимдан, ички бир фарёд отилиб чиққандек бўлади. Энди отамнинг бу дунёда йўқлигини ҳис қиламан. Ох, отажон йўқлигингизга қандоқ ишонай?

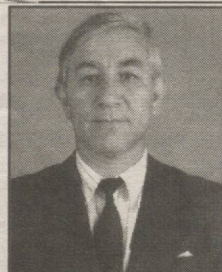
Ахир сиз бизга, айниқса менга керак эдингиз. Афсуски энди бизга доимо кулиб турувчи чехрангизни кўриш, ўзига ром этувчи сўзларингизни эшитиш бошқа насиб этмайди. Шу сатрларни ёзиш асносида кўз ёшларим ўз-ўзидан қуйилади... Ох, ўзимнинг хазилам, 50 йил мактабда ишлаб, қанчадан қанча ўқувчиларга таълим берган доноғина отажоним-а! Қалбимизга битмас-туганмас меҳр-муҳаббатни жойлабсиз. Сиз нафақат биз фарзандларингизга, ҳатто ўқувчиларингизга-да қаттиқ гапирмас эдингиз.

Болалигимизда шабба кунини интизорлик билан кутардик (бошқа кунларда доимо ёзув-чизув, дафтар текшириш билан банд бўлар эдингиз-да).

Шу кун бизларга эртаклар, ривоятлар айтиб берад эдингиз. Отажон, онам раҳматли касалга чалиниб, ойлаб касалхонада ётган вақтларида бизларни оқ ювиб, оқ тарардингиз... Уларнинг вафотидан кейин эса ҳам ота, ҳам она бўлдингиз.

МУҚАДДАС

"Бу ҳаёт даргоҳида ҳар ким омонатдир, вале-
"Мен омонат!" - деб, ҳаёт қасрини омонат қўрмагун"

ЖОНИБЕК КУВНОҚ

Ўзбек ва тожик XX аср адабиёти вақили устоз Жонибек Кувноқ сатрлари - ибрат. Зеро, одам бўласи борки, эсини таниганидан бошлаб ёр узра омонат эканлигини билади, ёш ўтган сари теранроқ англаб, ҳис этиб боради.

Тўғри, дунё-бевақо, бойлигу мавқе-бебақо. Шундан бўлса керак, қабрга қўйилган майит ҳақида бор-йўғи бир оғиз: "Қандай одам эди?" - деб сўралади, ҳоло. Тобут ортидан келган жамоанинг жавоби Яратганининг ҳузуридека марҳум учун илк гувоҳлик бўлар, балки...

Қадимдан: "Умрингиз боқий бўлсин!" - дея дунё қилиниб келинади. Бу ҳам бир ҳикмат. Инсон дунё турғунча турмаслиги аниқ, лекин умри боқийлик яшалган йиллар билан ўлчанмайди. Одам умри қолдирилган яхши ном эвазига боқий бўлиши кундек равшан. Яхши ном-боқий умр инсондан кейин қоладиган ҳушроқ фарзанди, ёзган китоби, қурдирган иморати, қаздирган ариғи бўлар экан. Шу омонат умрда мангулик, ка дахлдор ҳаёт қасрини барпо этиш ҳар кимнинг ўзига боғлиқ.

Физика-математика фанлари доктори, профессор Шоюсуф Хошимов ҳаёт бўлганида бу йил 55

САВОБГА ЙЎҒРИЛГАН УМР

ёшга тўлар эди.

Эллик беш ёш! Шундан ўттиз беш йилини илмий изланишларга сарф этган, буюк Ал-Хоразмий яратган фаннинг бугунги равнақиға ўз ҳиссасини қўшган Шоюсуф ака устоз сифатида ўндан ортиқ номзодлик ишига раҳбарлик қилди. Яна юздан ортиқ илмий мақолалари толиби илмлар учун манба бўлди.

Марҳум устоз ҳақида кўп ҳамда ҳўб мулоҳазалар ёзиш имкони мавжуд. Аммо... домлани ақиндан таниган-билганлар у кишидаги инсоний фазилатлардан камтарлик хислатини алоҳида эслайдилар. Камтар инсонлар ҳақидаги мулоҳазалар ҳам имкон қадар камтарона бўлмоғи зарур. Шу нуқтаи назардан ҳам узундан узок таърифу тавсифга интиладик. Фақат... бир жиҳат борки, ёзмаслиқнинг илоҳи йўқ. Домла Шоюсуф Хошимов тўлиқ ўттиз йил ишлаган ЎзФА математика институти кадрлар бўлиминдан берилган ҳужжатда шундай битик бор: "2001 йил 30 июл. Вафот этганлиги сабабли..."

Профессор 53 йил умр кўрди. Бевақт ва шафқатсиз ажал олимнинг иқтидорли, танти мақсадлари билан ҳисоблашмади.

Шоюсуф Хошимов нафақат иқтидорли олим, балки куюнчак оила боши, фарзандларига меҳрибон ота, набираларига севишли бобо ҳам эди. Шоюсуф ака ҳаётининг сўнгги куни - 2001 йил 30 июлнинг эгизлиги билан эслайдилар.

Ўша кун Шоюсуф ака рўзгор ташвиши баҳона жиғини Рустам, кенжа қизи Шохидахон ва тўрт нафар набира ҳамроҳлигида "Чорсу" бозорига келишди. Машинани тўхташ жойига қўйиб, бозор кезадилар, рўзгор учун ҳаридлар

ри даврасида тушган суратингиз... Унга тикиларканман: «Ўқинглар, илм ўрганинглар, зеро, илмда гап кўп, мен мана шу илм орқали элда азиз бўлиб юрибман. Дилоромим! Ёлғизим! Сендан хурсандман. Менинг касбимни давом эттираяпсан. Оллоҳ қўлласин сени, болам!» - деган гапларингиз қулоғимга эшитилгандек бўлаверади.

Ортингизда қолган фарзандларингиз, шоғирларингиз бор. Демак, ҳаётингиз давом этаяпти.

Сизни сўнгги йўлга кузатаётганимизда бутун кишлоқ аҳли оёққа турди, одамларнинг, сизни билган инсонларнинг эса кети узилмасди.

Отажон! Мен сиздек инсоннинг қизи эканлигидан фахрланаман. Бир умр ҳалол яшаб, қанчадан-қанча инсонлар қалбига эзгулик уруғини селдингиз. Сизнинг умрбоқийлигингиз ана шунда бўлса керак.

Бу дунёда элда азиз, ардоқли инсон эдингиз. У дунёда ҳам жойларингиз жаннатларнинг тўрида бўлсин илоийм. Онам иккалангиз ҳаммиса қалбимизда яшайсизлар.

Дилором Ҳожиабар
МИРСАЙИД қизи

қиладилар. Махсулотлар солинган сумкаларни Рустам машина турган жойига олиб кетади. Нарсаларни жойлаштириб, қолганларни кута бошлайди. Бирок, шу лаҳзаларда Шоюсуф аканинг юрак ҳуружи тутган, атрофга турмонат одам ййилган. Рустам вазиятни англаб, амакисини касалхонага зудлик билан элтиш зарурлигини тушунади. Машина қалитини қўрсатиб, одамлардан ёрдам сўрайди. Шунда мулақо нотаниш ййиги ййилганлар орасидан қичиб, ҳолсизланган олимни 1-шаҳар касалхонасига олиб боради.

Бирок... вақт ўтганди. Яна шу нотаниш одам болаларни машинага ўтказиб, Шоюсуф аканинг уйига йўл олади. Манзилга етиб келгач, болаларни тушириб, машина қалитини уй эгаларига топширади ва ... ҳатто исмини ҳам айтмай, ўз йўлига кетади.

Шу йил 5 март куни Шоюсуф Хошимовнинг яқинлари ййигилишиб, саховатпеша нотаниш одам ҳақида яна эслашади. Айнан шу кун профессор Ш.Хошимов ҳаёт бўлганида 55 ёшга тўларди...

Марҳумнинг яқинлари 2001 йил 30 июл куни "Чорсу" бозори ҳудудида ўз инсоний қўмагини аямган одамдан умрбод миннатдор эканликлари-ни алоҳида таъкидлашди. Мен эса, орамизда бундай салимий, савобталаб ҳаётларимиз кўп эканини ўйлаб қолдим. Зеро, профессор Ш.Хошимов босиб ўтган ҳаёт йўлини ҳам савобга йўғрилган умр, десам янглишмайман асло.

Дилмурод САЙИДИ
журналист

Тошкент шаҳри

ДУШАНБА 12

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

Телекомпаниялар диктатори! Профилактика муносабати билан душанба, 12 май кунини "Ўзбекистон" телеканали.

курсувалари соат 15.00 дан бошлаб.

курсувалари.

15.00 "Тахлилнома".

15.45 ТВ клип.

15.55 "Туртинчи ҳокимият".

16.10 "Камилла". Телесериал.

16.40 Муслик танафус.

16.55 1. "Улғайиш поғоналари".

2. "Олтин тоғ". Телевизион йиғин.

17.55 ТВ маркет.

18.00 ЯНГИЛИКЛАР.

18.10 "Ўзбектефилм" намоиши: "Умид юлдузлари".

18.30 "Сихат-саломатлик".

18.50 "Тоғларга туташ дивер".

19.10 "Мулкдор".

19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР.

19.30 "Ахборот" (рус тилида).

20.00 Оқшом эрталабки.

20.15 Биржа ва банк хабарлари.

20.30 "Ахборот".

21.05 2003 йил - Обод маҳалла йили. "Кўчмачи каторида".

21.25 ТВ клип.

21.35 "Ўзбекистон" каналда илк маротаба: "Қиш сонатаси". Телесериал.

22.05 "Спорт, спорт, спорт".

23.00 "Япония: турмуш тарзи". Хужжатли телесериал.

23.20 "Ахборот-дайжест".

23.40-23.45 Ватан тимсолари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

Профилактика муносабати билан, душанба 12 май кунини «Ёшлар» телеканали курсуварлари соат 15.00 бошланади.

15.00 Курсуварлар дастури.

15.05 «Давр» ҳафта ичида.

15.35 ТВ-анонс.

15.40 «Рей Бродбери театри». Сериал.

16.05 Спорт ҳафтаноми.

16.20 Жаҳон жүрғуяси.

17.10 "Янги авлод" студияси: Бахтли болалар кўшқилари.

17.25 "Лизюкова кўчасида яшайдиган мушук". Мультфильм.

17.35 ТВ-анонс.

17.40 Ёшлар навалари.

17.55 Ферзандим - жигарбандим.

18.10 Ёшлар овози.

18.30 Тафаккур ёлқинлари.

18.45 Олтин мерос.

18.55, 21.55 Иқлим.

19.00 Давр.

19.35 ТВ-анонс.

19.40 Кўча оҳанглари.

19.50 Илдиш ва япроқ.

20.10 "Бир ўлкачи...". туркумидан: "Бизнинг рево".

20.40 CF1 тақдим этилади: "Асринг буюк инсонлари".

21.30 "Ахборот" (рус тилида).

21.45 "Тунингиз осуда бўлсин".

21.50 Олтин мерос.

22.00 Давр.

22.40 ТВ-анонс.

22.45 «Рей Бродбери театри». Сериал.

23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол. Та-нафус пайтида.

23.40-23.45 Ватан тимсолари.

1.00-1.05 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Курсуварлар тартиби.

17.20 ТТВДа сериал. "Му-хаббат рикшиси".

17.55, 19.10, 21.50 "Эксп-ресс" телегазетаси.

18.15 Болажонлар экранни.

18.30, 20.00, 21.10 "Пой-тахт". Ахборот дастури.

18.50 "Халқ саломатлиги йўлида".

19.30 "Табриклиқимиз-кут-лаймиз".

19.45 "Авто-news".

20.25 ТТВДа сериал. "Маф-тукор аёл".

21.30 "Хусусийлаштириш: қадам-қадам".

22.10 "Пойтахт шарри".

22.40 Киноингоҳ. "Бахтли воқеа".

00.10-00.15 Хайрли тун, шаҳрим.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

6.30-8.00

16.30 Курсуварлар тартиби.

16.35 "Вести".

16.50 "Хустифор Колумб".

Мультфильм.

17.20 "Евроинфо" янгилик-лари.

17.30 "Хазиналар ороли".

Хужжатли фильм.

18.00 "Мени кутгил".

19.00 "Ким миллионер бўлишни истайди?" Теле-уйи.

20.00 "Время".

20.35 "Бизнинг рево".

20.40 CF1 тақдим этилади: "Асринг буюк инсонлари".

21.30 "Ахборот" (рус тилида).

21.45 "Тунингиз осуда бўлсин".

21.50 Олтин мерос.

22.00 Давр.

22.40 ТВ-анонс.

22.45 «Рей Бродбери театри». Сериал.

23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол. Та-нафус пайтида.

23.40-23.45 Ватан тимсолари.

1.00-1.05 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Курсуварлар тартиби.

17.20 ТТВДа сериал. "Му-хаббат рикшиси".

17.55, 19.10, 21.50 "Эксп-ресс" телегазетаси.

18.15 Болажонлар экранни.

18.30, 20.00, 21.10 "Пой-тахт". Ахборот дастури.

18.50 "Халқ саломатлиги йўлида".

19.30 "Табриклиқимиз-кут-лаймиз".

19.45 "Авто-news".

20.25 ТТВДа сериал. "Маф-тукор аёл".

21.30 "Хусусийлаштириш: қадам-қадам".

22.10 "Пойтахт шарри".

22.40 Киноингоҳ. "Бахтли воқеа".

00.10-00.15 Хайрли тун, шаҳрим.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

6.30-8.00

16.30 Курсуварлар тартиби.

16.35 "Вести".

16.50 "Хустифор Колумб".

Мультфильм.

17.20 "Евроинфо" янгилик-лари.

17.30 "Хазиналар ороли".

Хужжатли фильм.

18.00 "Мени кутгил".

19.00 "Ким миллионер бўлишни истайди?" Теле-уйи.

20.00 "Время".

20.35 "Бизнинг рево".

20.40 CF1 тақдим этилади: "Асринг буюк инсонлари".

21.30 "Ахборот" (рус тилида).

21.45 "Тунингиз осуда бўлсин".

21.50 Олтин мерос.

22.00 Давр.

22.40 ТВ-анонс.

22.45 «Рей Бродбери театри». Сериал.

23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол. Та-нафус пайтида.

23.40-23.45 Ватан тимсолари.

1.00-1.05 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Курсуварлар тартиби.

17.20 ТТВДа сериал. "Му-хаббат рикшиси".

17.55, 19.10, 21.50 "Эксп-ресс" телегазетаси.

18.15 Болажонлар экранни.

18.30, 20.00, 21.10 "Пой-тахт". Ахборот дастури.

18.50 "Халқ саломатлиги йўлида".

19.30 "Табриклиқимиз-кут-лаймиз".

19.45 "Авто-news".

20.25 ТТВДа сериал. "Маф-тукор аёл".

21.30 "Хусусийлаштириш: қадам-қадам".

22.10 "Пойтахт шарри".

22.40 Киноингоҳ. "Бахтли воқеа".

00.10-00.15 Хайрли тун, шаҳрим.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

6.30-8.00

16.30 Курсуварлар тартиби.

16.35 "Вести".

16.50 "Хустифор Колумб".

Мультфильм.

17.20 "Евроинфо" янгилик-лари.

17.30 "Хазиналар ороли".

Хужжатли фильм.

18.00 "Мени кутгил".

19.00 "Ким миллионер бўлишни истайди?" Теле-уйи.

20.00 "Время".

20.35 "Бизнинг рево".

20.40 CF1 тақдим этилади: "Асринг буюк инсонлари".

21.30 "Ахборот" (рус тилида).

21.45 "Тунингиз осуда бўлсин".

21.50 Олтин мерос.

22.00 Давр.

22.40 ТВ-анонс.

22.45 «Рей Бродбери театри». Сериал.

23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол. Та-нафус пайтида.

23.40-23.45 Ватан тимсолари.

1.00-1.05 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Курсуварлар тартиби.

17.20 ТТВДа сериал. "Му-хаббат рикшиси".

17.55, 19.10, 21.50 "Эксп-ресс" телегазетаси.

18.15 Болажонлар экранни.

18.30, 20.00, 21.10 "Пой-тахт". Ахборот дастури.

18.50 "Халқ саломатлиги йўлида".

19.30 "Табриклиқимиз-кут-лаймиз".

19.45 "Авто-news".

20.25 ТТВДа сериал. "Маф-тукор аёл".

21.30 "Хусусийлаштириш: қадам-қадам".

22.10 "Пойтахт шарри".

22.40 Киноингоҳ. "Бахтли воқеа".

00.10-00.15 Хайрли тун, шаҳрим.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

6.30-8.00

16.30 Курсуварлар тартиби.

16.35 "Вести".

16.50 "Хустифор Колумб".

Мультфильм.

17.20 "Евроинфо" янгилик-лари.

17.30 "Хазиналар ороли".

Хужжатли фильм.

18.00 "Мени кутгил".

19.00 "Ким миллионер бўлишни истайди?" Теле-уйи.

20.00 "Время".

20.35 "Бизнинг рево".

20.40 CF1 тақдим этилади: "Асринг буюк инсонлари".

21.30 "Ахборот" (рус тилида).

21.45 "Тунингиз осуда бўлсин".

21.50 Олтин мерос.

22.00 Давр.

22.40 ТВ-анонс.

22.45 «Рей Бродбери театри». Сериал.

23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол. Та-нафус пайтида.

23.40-23.45 Ватан тимсолари.

1.00-1.05 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Курсуварлар тартиби.

17.20 ТТВДа сериал. "Му-хаббат рикшиси".

17.55, 19.10, 21.50 "Эксп-ресс" телегазетаси.

18.15 Болажонлар экранни.

18.30, 20.00, 21.10 "Пой-тахт". Ахборот дастури.

18.50 "Халқ саломатлиги йўлида".

19.30 "Табриклиқимиз-кут-лаймиз".

19.45 "Авто-news".

20.25 ТТВДа сериал. "Маф-тукор аёл".

21.30 "Хусусийлаштириш: қадам-қадам".

22.10 "Пойтахт шарри".

22.40 Киноингоҳ. "Бахтли воқеа".

00.10-00.15 Хайрли тун, шаҳрим.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

6.30-8.00

16.30 Курсуварлар тартиби.

16.35 "Вести".

16.50 "Хустифор

ЧОРШАНБА 14

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот»
8.35, 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
9.00 «Кўна замин оҳанглари»
9.20 «Кўрк бегемот».
Мультифильм.
9.40 «Рангин дунё»
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 «Тарсилот»
10.20 «Самодига пойгала»
Бадий фильм, 1-қисм.
11.55, 13.55 ТВ анонс.
12.05 «Қалб гавҳари»
12.25 «Талабалик илларими»
12.45 «Қиш сонатаси». Теле-сериял.
14.10 «Остонаси тиллодан»
14.35 Кундузги сеанс:
«Тақдир азал». Бадий фильм.
15.40 «Қишлоқ ҳақида ўйлар»
16.00 Дуторчилар ансамблининг янги дастури.
16.25 «Ягона оилада»
«Болалар сайраси»
16.55 1. «Юғрафиз-чопамиз»
2. «Болалар ва катталар»
18.10 «Истеъмолчи»
18.30 «Умид». Теле-серия.
18.55 «Мундоқ наволар»
19.05 «Бу қадим йўллар»
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 «Эълонлар»
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 «Юзма-юз»
20.30 «Ахборот»
21.05 «Тараққиёт ўфқлари»
21.25 ТВ клип.
21.35 «Ўзбекистон» каналда илк маротаба: «Камила». Теле-серия.
22.05 «Умид ниҳоллари»
Спорт ўйналари кундалиги.
22.35 «Дўст қўлдатди биллар»
Бадий фильм.
23.45 «Ахборот-дажест»
00.05-00.10 Ватан тилсизлари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Давр»-интервью.
9.30 ТВ-анонс.
9.35 Уйна, болажон, уйна.
9.50 Минг бир маслаҳат.
10.10 «Япониянинг боқий маданияти». Илмий-омма-боқ сериал 1-қисм.
10.30 Таня.
10.50 Синфдош.
11.15 «Гвадалупе». Теле-сериял.
11.55 Ёшлар овози.
12.15 «Ёшлар» телеканалида спорт дастури: 1. Нокаут 2. Теннис.
13.15 Умумий.
13.35 «Ахборот» дастури.
14.00 «Бир ўлка...» туркумидан: «Бойсун баҳори»
14.20 «Рей Браздери театри». Сериал.
14.45 Автопатруль.
15.05 «Кэралли». Бадий фильм.
16.30 ТВ-анонс.
16.45 «Бу менинг Ватаним». Видеофильм.
17.15 Кўрсатувлар дастури.
17.20 «Янги авлод» студияси: Оқ қабул.
17.40 Кафалат.
18.00 «Япониянинг боқий маданияти». Илмий-омма-боқ сериал 2-қисм.
18.20 Ёшлар овози.
18.40 Каттапол.
18.50 Олтин мерос.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 «Зинама-зина». Теле-сериял.
20.00 Спорт-лото.
20.10 Кўна оҳанглари.
20.15 Жараён.
20.40, 21.25, 22.35 Эълонлар.
20.45 «Гвадалупе». Теле-сериял.
21.30 Чамалон сирлари.
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.45 «Рей Браздери театри». Сериал.
23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол. Таннафуз пайтида -
0.00 Давр.
1.00-1.05 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Кўрсатувлар тартиби.
19.20 «ТТВД» сериал: «Муҳаббат рингаси»
17.55, 19.10, 21.50 «Экспресс» телегазетаси.
19.20 «Болаларлар экрани»
18.30, 20.00, 21.10, 22.10 «Поитхат» ахборот дастури.
18.50 «Муслик меймонхона»
19.30 «Табриклимиз-кутлаиш»
19.45 «Аёл қалби»
20.25 ТТВД сериал: «Маф-тункор аёл»
21.30 «Хамшахарлар»
22.35 Киноингоҳ. «Муҳаббат кунари»
00.15-00.20 Хайрли тун, шарҳим.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

6.30-8.00
6.30 Кўрсатувлар тартиби.
6.35 «Вести»
6.50 «Флоренс Найтингейл». Мультифильм.
7.15 «Евроноч» янгилик-лари.
7.25 К. Петросянин Кут-гул панорамаси.
18.00 «Ишонч ва муҳаббат замини». Сериал.
19.00 «Заман бўғини»
20.00 «Время»
20.40 «Кумуш тўй». Бадий фильм, 1-қисм.
21.05 «Бизнес-рево»
21.50 «Жаҳон рақслари»
22.10 «Спорт технология-си»
22.25 «Хинд оҳанглари»
22.45 «Ахборот» (рус тилида)
23.15 Илья Резник иш-тирокидаги концерт дасту-ри.
00.45 «Тунингиз осуда бўлсин!»

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

12.00 «Налево от лиф-та», комедия
13.30 «Она написала убойство», телесериал
14.10 «Детский час»
15.00 «Телешоу»
16.00 «Спорт на 30-м»
16.50 «Час Дискавери»
17.30 «Теле-хамкор», документальный сериал
18.00 «Путь дракона», остротелесериал
19.30 «Ошикона»
19.45 «По закону», сериал
20.45 «Теле-хамкор», фойдала газета
21.05 «Клип-совета», теле-табрикона
21.20 «Спокойной ночи, малыши!»
21.30 «Три дня кондо-ра», детектив
23.15 «Спортивная пере-дача»
00.00 - Программа передач

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00 «Доброе утро»
8.00, 11.00, 14.00 Новости
8.15 «Земля любви, земля надежды». Сериал
9.05 Детектив «Женская логика-2»
10.05 «15-25» «Фабрика звезд-2»
10.35 Дисней-клуб: «Ллойд в космосе»
11.15 Фильм «Пропавшая экспедиция»
12.40 «Непутевые заметки»
13.00 «Индийские касты»
13.30 «Танк Т-34». Оружие победы
14.15 Фильм «Досье детек-тива Дубровского»
15.55 «Большая стирка»
17.00 Вечерние новости
17.25 Смехоланорама Ева-гения Петросяна
18.00 «Земля любви, зем-ля надежды». Сериал
19.00 «Слабое звено»
20.00 Время
20.40 Комедия «Серебря-ная свадьба»
21.45 Док сериал «Спец-наз». «Бронепоезд XXI века»
22.30 Ночное «Время»
22.55 «Фабрика звезд-2»
10.15 «Если завтра на Марс...»
23.40 «Русский экстрим»
10.40 «Спорт на 30-м»
11.10 «Скорая помощь», телесериал

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

12.00 «Налево от лиф-та», комедия
13.30 «Она написала убойство», телесериал
14.10 «Детский час»
15.00 «Телешоу»
16.00 «Спорт на 30-м»
16.50 «Час Дискавери»
17.30 «Теле-хамкор», документальный сериал
18.00 «Путь дракона», остротелесериал
19.30 «Ошикона»
19.45 «По закону», сериал
20.45 «Теле-хамкор», фойдала газета
21.05 «Клип-совета», теле-табрикона
21.20 «Спокойной ночи, малыши!»
21.30 «Три дня кондо-ра», детектив
23.15 «Спортивная пере-дача»
00.00 - Программа передач

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00 «Доброе утро»
8.00, 11.00, 14.00 Новости
8.15 «Земля любви, земля надежды». Сериал
9.05 Детектив «Женская логика-2»
10.05 «15-25» «Фабрика звезд-2»
10.35 Дисней-клуб: «Ллойд в космосе»
11.15 Фильм «Пропавшая экспедиция»
12.40 «Непутевые заметки»
13.00 «Индийские касты»
13.30 «Танк Т-34». Оружие победы
14.15 Фильм «Досье детек-тива Дубровского»
15.55 «Большая стирка»
17.00 Вечерние новости
17.25 Смехоланорама Ева-гения Петросяна
18.00 «Земля любви, зем-ля надежды». Сериал
19.00 «Слабое звено»
20.00 Время
20.40 Комедия «Серебря-ная свадьба»
21.45 Док сериал «Спец-наз». «Бронепоезд XXI века»
22.30 Ночное «Время»
22.55 «Фабрика звезд-2»
10.15 «Если завтра на Марс...»
23.40 «Русский экстрим»
10.40 «Спорт на 30-м»
11.10 «Скорая помощь», телесериал

ПАЙШАНБА 15

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот»
8.35, 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
9.00 «Кўна замин оҳанглари»
9.20 «Кўрк бегемот».
Мультифильм.
9.40 «Рангин дунё»
10.00, 12.00, 14.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 «Тарсилот»
10.20 «Самодига пойгала»
Бадий фильм, 2-қисм.
11.55, 12.20, 13.55 ТВ анонс.
12.05 Муслик таннафуз.
12.25 «Кундузги ёмғир»
Мультифильм.
12.35 «Тараққиёт ўфқлари»
12.55 «КиноТеатр»
13.15 «Бойсунинг бир кунини». Видеофильм.
13.35 «Ягона оилада»
14.30 «Мундоқ наволар»
14.50 «Фарзанд - умид қўлдузи»
15.15 «Умид ниҳоллари»
Спорт ўйналари кундалиги.
15.45 «Камила». Теле-сериял.
«Болалар сайраси»
16.15 1. «Болаларнинг мовий осмони»
2. «Яшил чирок». Телему-собока.
17.15 ТВ клип.
17.25 Футбол бўйича Ўзбе-кистон чемпионати. «Питак-кор»
«Нефтичи» жамоалари-нинг учрашуви. «Питаккор»
Марказий стадиондан олиб кўрсатилган (Таннафуз пайтида - ЯНГИЛИКЛАР.)
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 «Оқшом эртаклари»
20.15 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот»
21.05 Ўзбекистон халқ ар-тистлари.
21.25 «Ўзбекистон» кана-лида илк маротаба: «Камила». Теле-сериял.
21.55 «Умид ниҳоллари»
Спорт ўйналари кундалиги.
22.35 «Холдингида бирор бор»
Бадий фильм.
23.35 «Ахборот-дажест»
23.55-24.00 Ватан тилсиз-лари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги авлод» студия-си: Оқ қабул.
9.35 Мультифильм.
9.45 ТВ-анонс.
9.50 «Япониянинг боқий маданияти». Илмий-омма-боқ сериал 2-қисм.
10.10 Спорт китъаси (рус тилида)
10.40 Чемпион сирлари (рус тилида)
11.00 Кафалат.
11.20 «Гвадалупе». Теле-сериял.
12.00 Ёшлар овози.
12.20 Интерфутбол.
12.40 «Рей Браздери теат-ри». Сериал.
14.25 Хазина.
14.40 «Бирининг хати»
Бадий фильм.
16.05 ТВ-анонс.
16.10 «Бу менинг Ватаним». Видеофильм.
16.55 Кўрсатувлар дасту-ри.
16.55 «Янги авлод» студия-си: Шоҳсупа, Болалар ташкилоти.
17.35 Оғоҳ.
17.50 «Япониянинг боқий маданияти». Илмий-омма-боқ сериал 3-қисм.
18.10 Сиярат.
18.30 Табибат оламида.
18.50 Олтин мерос.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр»
19.35 «Давр»-интервью.
19.50 ТВ-анонс.
19.55 «Эрмайдан аввалги дунё»
Маърифий фильм 5-қисм.
20.20 Ёшлар овози.
20.40, 21.25, 22.35 Эълонлар.
20.45 «Гвадалупе». Теле-сериял.
21.30 Бегим.
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ-анонс.
22.45 «Рей Браздери теат-ри». Сериал.
23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол. Таннафуз пайтида -
0.00 Давр.
1.00-1.05 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 ТТВД сериал: «Му-ҳаббат рингаси»
17.55, 19.10, 22.00 «Экспресс» телегазетаси.
18.15 «Навниҳол»
18.30, 20.00, 21.10, 22.20 «Поитхат». Ахборот дасту-ри.
18.50 «Бурч ва масъулият»
19.30 «Табриклимиз-кутлаиш»
19.45 «Эл хизматиди»
20.25 ТТВД сериал: «Маф-тункор аёл»
21.30 «Умид йўлдоши»
22.40 Киноингоҳ. «Илхом париси»
00.05-00.10 Хайрли тун, шарҳим.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

Биринчи канал.
6.30-8.00
6.30 Кўрсатувлар тартиби.
6.35 «Вести»
6.50 «Флоренс Найтингейл». Мультифильм.
7.15 «Евроноч» янгилик-лари.
7.25 «Биз анной эмас-миз». Хажвий кўрсатув.
18.00 «Ишонч ва муҳаббат замини». Сериал.
19.00 «Жаҳон рақслари»
19.15 «Н. Басков». Хужжат-лий фильм.
19.45 «Табрият ҳақида»
20.00 «Время»
20.40 «Кумуш тўй» 2-қисм.
УЗТВ - IV.
21.45 «Бизнес рево»
21.50 «Ишбилармон киши-лар»
22.10 «Юкори технология-лар олами»
22.20 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
22.30 «Сонор клуб»
22.50 «Ахборот» (рус тилида)
23.20 «Тунингиз осуда бўлсин!»

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

12.00 «Налево от лиф-та», комедия
13.30 «Она написала убойство», телесериал
14.10 «Детский час»
15.00 «Телешоу»
16.00 «Спорт на 30-м»
16.50 «Час Дискавери»
17.30 «Теле-хамкор», документальный сериал
18.00 «Путь дракона», остротелесериал
19.30 «Ошикона»
19.45 «По закону», сериал
20.45 «Теле-хамкор», фойдала газета
21.05 «Клип-совета», теле-табрикона
21.20 «Спокойной ночи, малыши!»
21.30 «Три дня кондо-ра», детектив
23.15 «Спортивная пере-дача»
00.00 - Программа передач

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00 «Доброе утро»
8.00, 11.00, 14.00 Новости
8.15 «Земля любви, земля надежды». Сериал
9.05 Детектив «Женская логика-2»
10.05 «15-25» «Фабрика звезд-2»
10.35 Дисней-клуб: «Ллойд в космосе»
11.15 Фильм «Пропавшая экспедиция»
12.40 «Непутевые заметки»
13.00 «Индийские касты»
13.30 «Танк Т-34». Оружие победы
14.15 Фильм «Досье детек-тива Дубровского»
15.55 «Большая стирка»
17.00 Вечерние новости
17.25 Юм. программа «Самы с усами»
18.00 «Земля любви, зем-ля надежды». Сериал
19.00 «Основа инстинкт»
20.00 Время
20.40 Комедия «Серебря-ная свадьба»
21.45 Док сериал «Спец-наз». «Бронепоезд XXI века»
22.30 Ночное «Время»
22.55 Футбол.
23.40 «Алогия»
1.20 Сериал «Пришелец»

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

12.00 «Налево от лиф-та», комедия
13.30 «Она написала убойство», телесериал
14.10 «Детский час»
15.00 «Телешоу»
16.00 «Спорт на 30-м»
16.50 «Час Дискавери»
17.30 «Теле-хамкор», документальный сериал
18.00 «Путь дракона», остротелесериал
19.30 «Ошикона»
19.45 «По закону», сериал
20.45 «Теле-хамкор», фойдала газета
21.05 «Клип-совета», теле-табрикона
21.20 «Спокойной ночи, малыши!»
21.30 «Три дня кондо-ра», детектив
23.15 «Спортивная пере-дача»
00.00 - Программа передач

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00 «Доброе утро»
8.00, 11.00, 14.00 Новости
8.15 «Земля любви, земля надежды». Сериал
9.05 Детектив «Женская логика-2»
10.05 «15-25» «Фабрика звезд-2»
10.35 Дисней-клуб: «Ллойд в космосе»
11.15 Фильм «Пропавшая экспедиция»
12.40 «Непутевые заметки»
13.00 «Индийские касты»
13.30 «Танк Т-34». Оружие победы
14.15 Фильм «Досье детек-тива Дубровского»
15.55 «Большая стирка»
17.00 Вечерние новости
17.25 Юм. программа «Самы с усами»
18.00 «Земля любви, зем-ля надежды». Сериал
19.00 «Основа инстинкт»
20.00 Время
20.40 Комедия «Серебря-ная свадьба»
21.45 Док сериал «Спец-наз». «Бронепоезд XXI века»
22.30 Ночное «Время»
22.55 Футбол.
23.40 «Алогия»
1.20 Сериал «Пришелец»

ДТВ

9:00 «МИР УВЛЕЧЕНИЙ»
9:00 Российский «КЛУБНИК»
9:40 Мультипликация
10:10 Мультисериал «Соли»
10:40 Сериял для «МОЙ ЛУЧШИЙ ДРУГ»
11:00 «СЕРИИ»
11:15, 18:30 Стиль
11:45 Чудный сезон
12:15 Страны у
12:45 Х.Ф. «ПУТЕШЕСТВИЕ АВГУСТА КИНГА»
14:45 Серебряный
15:00 Незвестная та
16:00 Дневники НЛ
16:30 Арсенал
17:00 Сериял «НЕБЕ ВОЛК»
18:00 Карданный у
19:00 Клиника реко
19:30 Премьер-па
20:00 Х.Ф. «ТЕКУМЫ»
20:00 Х.Ф. «ШОУ ДА
20:00 Х.Ф. «ВОЗВРА
20:00 Х.Ф. «ВОЗВРА
20:00 Бой чемпионо

ЯКШАНБА 18

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон».
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 «Камалат». Болалар учун кинодастур.
9.35 «Гаройибот».
10.00 «Ватанимга хизмат қилдим».
11.00 «Она меҳри».
11.20 «Бу турфа олам». Телевизион фильм.
12.10 «Истифод».
12.30 «Ўзбектедфильм» намоиши: «Ўзбекистон Давлат санъат музейи».
12.40 Болалар учун. «Бувим ёнган нон». Видеофильм.
13.40 «Интеллектуал ринг».
Телеуйин.
14.20 **ТВ-1 кинотеатри:** «Ўзганинг чигитаси». Бадий фильм.
15.55 «Тик чикди». Телешоу.
16.35 «Умид нисоллари». Спорт уйинлари кундалиги.
17.15 «Ким ҳақ?» Телевикторина.
«Болалар сайёраси».
17.40 1. «Санъат гунчалари».
2. «Олтин тож». Телевизион уйин.
18.30 «Талабалик йилларим».
18.50 «Қалб гавҳари».
19.10 «Бир қулишайлик».
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Тахилнома» (рус тилида).
20.05 «Оламга сажхат». Киноқўрсатув.
20.30 «Тахилнома».
21.15 «Яхшилик». Телешоу.
21.50 «Орол дарди» олам дарди». Оролни асрашга бағишланган хайрия. Тадбирини «Туркистон» саройидан эфир олинган.
22.50 «Умид нисоллари».
23.30 «Гладиатор». Бадий фильм. 2-қисм.
00.45-00.50 Ватан тимсоллари.

20.00 «TV мадад».
20.30 «Жаҳон географияси».
21.00 «Нима учун?» гуруҳи тақдим этди: «Шунақа гап-лар», Ҳажвий қўрсатув.
21.35 Киноинтервю, «Севинганлар».
23.10-23.15 Хайрли тун, шахрим.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

9.05 Қўрсатувлар тартиби.
9.10 Д. Криловнинг «Йулда ёлланган қайлар».
9.30 «Хамма уйдалигида».
10.05 «Кувнок инглиз тили».
10.15 «Кайфият». Информацион дам олиш дастури.
11.45 «Дорихона зинтида».
12.30 «Фан тайм».
12.40 «Парте ву франсе».
13.05 «Хусусийлаштириш: қадим-бақадим».
13.25 **FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)**
13.35-14.55 «Дўстлик» видеоанали: «Рангикамон», «Дидар».
«Айқурек», «Корей тилини ўрганимиз».
17.00 Қўрсатувлар тартиби.
17.05 «Билишни истай-ман».
17.25 «Лаззат сеҳри».
17.55 «Топ мюзик».
18.10 «Кулгули одамлар».
Ҳажвий қўрсатув.
19.55 «Деканка қишлоқда-ги чечалар». Бадий фильм.
21.20 «Дунёга назар».
21.35 «Тенгдошлар».
22.05 «Тахилнома» (рус тилида).
22.40 Л. Долина, Алсу, В. Пресняков ва М. Боярский иштирокидagi концерт дастурида.
30 **КАНАЛ**
9.00 - Дастурини очилиши
9.05 - «Теле-хамкор», фойдаланиш газети.
9.30 - «Денис-непоседа», мультсериал
10.00 - Фильм деттам: «Алиса в стране чудес», 2-сери
11.30 - «Теле-хамкор», фойдаланиш газети.
12.00 - Семейное кино: «Спорт Литтл», комедия
13.40 - Час Дискавери
14.30 - Дневной кинозал:

«Знахарь», приключения
16.10 - «Развлекательная программа»
16.40 - Музыкальная программа
17.00 - Телеигра
17.40 - «Теле-хамкор»
18.10 - «Сёстры», остро-состенный фильм
19.45 - «Юшкена»
20.00 - «Агентство», юмо-ристический сериал
20.30 - «Клип-совга», теле-табрикнома
20.45 - «Теле-хамкор», фойдаланиш газети
21.05 - «Жада мести», сериал
22.00 - «Филателия», драма
23.50 - Спортивный обзор-ние
00.00 - Программа передач
1 **ОТТ**
5.00, 6.00, 9.00, 13.00, 21.55 Новости
5.10 Приключенческий се-риал «Китайский связной»
6.10 Сериал «Приключения Геркулеса»
7.00 Детский сериал «Тви-нкси»
7.20 Армейский магазин
7.50 Дисней-клуб: «Леген-да о Тарзане»
8.10 «В мире животных»
9.10 «Непутевые заметки»
9.30 Поезд аса
10.05 Дог-шоу
10.55 «Крылья»
11.20 «Клуб путешествен-ников»
12.05 Умницы и умники
12.35 Дисней-клуб: «Герку-лес»
13.10 «Властелин вкуса»
14.05 «Кумир». Тамара Мансарова
14.30 «Слабое звено»
15.30 Мы делаем «Ера-сла»-2
15.55 Живая природа.
«Прогулки с динозавра-ми».
«Мишка на Севере»
17.00 Времена
18.10 «Смешные люди»
19.55 Жан-Клод Ван Дамм в боевике «Внезапная смерть»
22.05 Бокс. Рой Джонс - Клинтон Вуд
22.40 Концертной програм-ме «Радиомания-2003»
PTV
4.00 Фильме-сказке «Сад-ко»
5.20 - Сказка о царе Салта-

не». Мультфильм.
16.20 «Русское лето».
7.05 «ТВ Бинго шоу».
7.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕ-СТИ-МОСКВА.
8.15 «Утренний разговор»
8.50 «Городок». Дайджест.
Развл. программа.
9.20 Фильм «Лос-Андже-лесская история»
11.10 «Парламентский час»
12.00, 3.00 ВЕСТИ.
12.20 «Вокруг света»
13.15 «Диалог о живот-ных»
14.20 «Кремлевские тайны академии Арбата».
14.55 «Комната смеиха»
15.55 Фильм «Тол Гаи»
17.50 «В Городе»
18.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
19.10 «Специальный кор-респондент».
19.30 Фильм «Почтальон»
23.00 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Фор-мула-1».
1.05 СЕРИАЛ «Семь дней»
1.55, 3.15 Канал «Европ-юс»

5:20 Детское утро
5:50, 7:20 Муз.комедия «ДОН СЕЗАР ДЕ БАЗАН»
7:00, 11:00, 15:00 «СЕГОД-НЯ»
7:15 Погода на завтра
8:25 Лотерея «ШАР УДАЧИ»
9:00 СЕРИАЛ ПО ВОСКРЕ-СЕНЬЯМ «ЛЮБОВЬ ВДОВ-ЦА»
9:50 Программа «РАСТИ-ТЕЛЬНАЯ ЖИЗНЬ»
10:30 «ВЫ БУДЕТЕ СМЕ-ЯТЬСЯ!»
10:55 Погода на завтра
11:15 Важные люди в про-грамме «ВЛИЯНИЕ»
12:00 Детектив «ОСОБО ОПАСНОЕ»
13:50 ВКУСНЫЕ ИСТОРИИ
14:05 СВОЯ ИГРА
15:05 Играем в «Кено»
15:25 ЭКСТРЕМАЛЬНЫЙ КОНТАКТ-Ядовитые морс-ские существа
15:50 «ТРУДНО БЫТЬ ЛЫ-СЫМ». Ток-шоу «ПРИНЦИП ДОМИНО»
17:05 Комедия «РАССЕЯН-НЬЯ»
18:45 Детектив «СЫЩИКИ-2. ОГОНЬ НЕБЕСНЫЙ»
20:00 «НАМЕДНИ»
21:30 ФИЛЬМ НЕДЕЛИ. Триллер «ЛЮДИ-КОШКИ»
24:00 Сериал «КЛАН СО-ПРАНО»
1:00 «ЖУРНАЛ ЛИГИ ЧЕМ-ПИОНОВ»
1:40 Окончание трансляции

7.30 «Жизнь в слове».
8.00 Мультсериал «Мистер Бамп».
8.30 Мультсериал «Мумии возвращаются».
9.00 Мультсериал «Мари-Кейт и Эшли - суперагенты».
9.30 Мультсериал «Капитан Симми и космические обезьяны».
10.00 Мультсериал «Эволю-ция».
10.30 Х.ф. «В ГЛУБИНЕ»
12.30 Х.ф. «ЗАКАЗАННЫЙ УБИЙЦА»
14.30 Оно в мир. О жизни в разных странах.
15.00 Х.ф. «ЖЕНЩИНА ЕСТЬ ЖЕНЩИНА»
16.55 Формула здоровья.
17.00 Х.ф. «ПОСЛАНИЕ КОРОЛЕВЬ»
19.00 Телесериал «МЭДИ-СОН».
19.30, 24.00 Телесериал «ИСТОРИИ О ПРИВИДЕ-НИХ»
20.00 Х.ф. «НА ДЕРЕВО ВЗГРОМОЗДЯСЬ»
22.00 Х.ф. «СУДЬБА ДРЕД-ДА»
24.30 Х.ф. «СЕМЬ ДНЕЙ ДО ЦА»
3.00 Телесериал «ОСТРОВ ФАНТАЗИЙ»

8.25 «Отчего, почему?» Про-грамма для детей.
9.30 АБВГДейка.
10.00 Мультпарад. «Кот, который гулял сам по себе», «Пала-выручалка»
10.45 Муз.программа «По-левая почта»
11.15 Наш сад.
11.40 Лакомый кусочек.
12.00 Московская неделя
12.30 Звезда автострады.
12.45 «ПОЕЗД ВНЕ РАСПИ-САНИЯ». Х.ф.
14.10 «Мойдадыр». Мульт-фильм.
14.25 Программа «Пригла-шает Борис Ноткин»
15.00, 23.50 События. Вре-мя московское.
15.15 «Алфавит». Телеигра.
15.55 Вст О здоровье в программе «21-й кабинет»
16.25 «Мир дикой приро-

ды». Телесериал
16.50 «Хосты». Мульт-фильм.
17.15 Детектив-шоу.
18.00 ХОРОШО, БЫКОВ.
18.15 «Ностальгия». Воспо-минания о будущем.
19.15 Открытие, полиция! «КОМИССАР НАВАРРО». Те-лесериал
21.00 «Момент истины»
21.55 Прогноз погоды.
22.00 «МУЖСКАЯ РАБОТА». Телесериал
24.00 Сексизм и не толь-ко в программе «Деликате-сы»
24.40 Спортивный экспр-есс.
1.15 Серебряный диск.

6.00, 10.30 Москва: инст-рукция по применению.
6.30 Служба Линчс Ново-стей.
6.55 «Слава за минуту». Народный конкурс.
7.55, 17.00 «Время денег».
8.45 «Истории богатых и знаменитых». Док.фильм.
9.00 «Завтрак с «Дискаве-ри». «Охотник на крокоди-лов». «Из видеоархива «Охотника на крокодилов».
Позн.передача.
10.00, 14.25 «КОАЛЫ НЕ ВИНОВАТЫ». Сериал
11.05 «СЫН ПОЛКА». При-кл.фильм.
12.55 «Фигли-Мигли». Юмор.журнал.
13.25 «Слава за минуту». Народный конкурс.
14.55 «Время приключе-ний». «ТАИНСТВЕННЫЙ ОС-ТРОВ».
17.00 «Время денег».
18.00 Шоу Бени Хилла.
18.30 «ЖЕНСКИЕ ШАЛОС-ТИ».
19.00 «Запретная зона» Ток-шоу.
20.00 ТНТ-комедия. «ВОС-ТОК ЕСТЬ ВОСТОК».
22.15 «ПРОСТО КРОВЬ». Триллер.
0.30 Микс фант: бои без правил.
1.10 Титаны рестлинга
RENTV
8.30 «Дикая планета». «Спа-

сатели». Док.ф.
9.30, 18.20 «Денис-непо-седа». Мультфильм.
10.00 «Питер Пен». Мульт-фильм.
10.25 «Хитклифф». Мульт-фильм.
10.50 «Симпсоны». Мульт-фильм
11.45 «ВОВОЧКА». Ком.се-риал.
12.20 Мировые розыгрыши.
12.50 «ВЕСЕЛАЯ КОМПА-НИЯ». Ком.сериал.
14.00 Военная тайна.
14.30 «24». Информацион-ная программа.
14.50 Лотерея АвтоВАЗа.
15.05 Трагикомедия «ШАГ НАВСТРЕЧУ».
16.50 «ДРУЖНАЯ СЕМЕЙ-КА». Ком.сериал.
17.50 «Симпсоны». Мульт-фильм
18.50 «Мир Бобби». Мульт-фильм
19.20 Боевик «КРЕПОСТЬ-2»
22.00 «ФАТАЛИСТЫ». Теле-сериал.
23.15 Боевик «МЕРТВЯЯ ХВАТКА»
1.10 Все о жизни.
1.35 Драматическом трил-лер «КРИМИНАЛЬНЫЕ СМЕР-ТИ»
ДТВ
«ДЕНЬ СМЕХА»
9.00 Российский сериал. «КЛУБНИЧКА»
9.40 Мультфильм.
10.10 Мультсериал «Маяк Солн»
10.40 Сериал «МОЙ ЛУЧ-ШИЙ ДРУГ ИНОПЛАНЕТЯ-НИН»
11.15 Клиника рекордов.
11.45, 19.00 Всегда готове!
12.15, 19.30 Каламбур.
12.45 Х.ф. «ПРИЗРАК ДОМА МОЕГО»
14.45 Оно в природе.
15.00 «Толобайка». Юри-стическая программа.
15.30 Док.ф. «Невероятные коллекции»
16.00 «Безумное ТВ». Юм.-программа
16.30 Премьер-парад.
17.00, 24.00 Концерт Кла-ры Новиковой.
20.00 Х.ф. «ВЕЛИКАЯ АФ-РОДИТА»
22.00 Х.ф. «ГЕРОЙ Е-РО-МАНА»

ШЕЪРИЯТ ДАСТУРИДАН.

ВАТАН ОМОН БЎЛСИН

Мен ҳам битта ўланчингман, худойим,
Даргоҳингда тиланчингман, худойим,
Сенинг ишқинг билан чинман, худойим,
Хар банданг кўсида номус ор бўлсин,
Ватан омон бўлсин, Ватан бор бўлсин!

Яратгандан ўзга паноҳим йўқдир,
Қонларим оловдир, тилларим чўғдир,
Хар байтим умримдан узилган ўқдир,
Ишқиди не десам янғроқ тор бўлсин,
Ватан омон бўлсин, Ватан бор бўлсин!

Карвонлар сафиди мен ҳам йўлчиман,
Суйганлар қовмидан келган элчиман,
Боғида гул унган боғбон, гулчиман,
Ким ошик, ким машшук - абад ёр бўлсин,
Ватан омон бўлсин, Ватан бор бўлсин!

Умр не шамоллар учирган бир хас,
Мангуликка фақат меҳр келар бас,
Юрт севмоқ ботирларга улуғларга хос,
Юртини сотганлар хору зор бўлсин,
Ватан омон бўлсин, Ватан бор бўлсин!

Бир кун кетмоғини ҳамма билади,
Тўрт болам тўрт саждағоҳим бўлади,
Сизга менмас, Ватан вафо қилади,
Шу юрт ҳаммамиз-чун ифтихор бўлсин,
Ватан омон бўлсин, Ватан бор бўлсин!

Ўқсима, дарахтдан узилган япроқ,
Вужудинг эзмасин қўрқув ва титроқ,
Бир кун жон бағишлар сенга шу тупроқ,
Дунёда тупроғи йўқлар хор бўлсин,
Ватан омон бўлсин, Ватан бор бўлсин!

Кетавер, енгилб кетаётган алам,
Паноҳи борларни енголмас алам,
Юртим билан қучли, эркаман мен ҳам,
Қочоқларнинг боши узра дор бўлсин,
Ватан омон бўлсин, Ватан бор бўлсин.

КАРИНДОШГА ҚИЗ БЕРМАНГЛАР...
Иззат айлаб нонингизни,
Сўрасалар кўз нурингиз
Тиласалар чин қондошлик
Отажонлар, қариндошга
Онажонлар, қариндошга
Оғажон, денг елкасига
Эгачим, денг,
Қиз сўраса, тилингизга
Улуғларим, қариндошга
Улусларим, қариндошга
Табиатнинг қонунари
Майиб-мажруҳ
Бахт уйидан қадамингиз
Оғажонлар, қариндошга
Тоғажонлар, қариндошга
Одамзотдан одам насли
Алп йигитлар, қизлар асли
Умрининг энг гўзал фасли
Десангизлар қариндошга
Билсангизлар қариндошга
Сўнг кеч бўлар
Армон билан кўнгулларни
Бағрингизни ерга
Кулсангиз ҳам қариндошга
Ўлсангиз ҳам қариндошга
Ўзни ўйлаб хароб
Бири ака, бири сингил

бўлаларни.
Бир илдиздан униб
Очинг кўзини, қариндошга
Англаб ўзини, қариндошга
Келин излаб ўз-ўзлиқка
Мол топилур, кўнгил
Ох, боу тоя йиллар
Ўзингизча ўзбилармон,
Эсни йиғинг,
Майиб-мажруҳ, кўр
Эссиз, тузсиз, гўр
То ўлгунча хўр гўдаклар
Отажонлар, қариндошга
Онажонлар, қариндошга
кичкан лолаларни,
қиз берманглар,
қиз берманглар,
қиз берманглар,
чопилмайди,
пулга топилмайди.
ўтса ёпилмайди,
худо бўлманг.
қариндошга куда бўлманг.
гўдаклар кимга керак,
гўдаклар кимга керак.
кимга керак,
қиз берманглар,
қиз берманглар.

БИЛАМАН, ҚАЙТМАЙДИ
ЭНДИ БУ БАҲОР!...
Биламан, очилиб бўлди лолалар,
Йўлимизга кўзин тутиб ҳам бўлди.
Юракни ўртаган сирли нолалар,
Олис-олисларга кетиб ҳам бўлди.
Биламан, ки аршида туриб осмон ҳам,
Бир сирли оловда чақар чақинлар.
Қуёшга ишониб юр, деса шабнам,
Кетди қўшилиб қанча яхшилар.
Биламан, гулларни дув тўқмоқ учун,
Бир шамол аччиғи қилди кифоя.
Узилган гул барглари йиғлади хун-хун,
Ерга бағрин босиб, кўнди ниҳоят.
Биламан, умрни айна қузида,
Яна бир баҳорни қузатмоқ оғир.
Бахтли кўринса-да, элнинг кўзига,
Сўзга айланолмай ёнади бағир.
Биламан, қайтмайди энди бу баҳор,
Биз шошиб кузларга чопаверамиз.
Ўзни алдаш учун хар тонг, хар сахар,
Янги баҳоналар топаверамиз.
Фақат билмай қолдим, ўтди бунча тез,
Гўзал туйғулларнинг сирли тўлқини.
Менинг бу кунлардан кетгим йўқ эди,
Нахотки баҳорнинг охириги қуни...

Хосият БОБОМУРОДОВА
Пора-пора бўлса ҳам кўксим,
Ичимдадир ичимдаги сир.
Юксакларда ўқиб ва ўқиб,
Осмон, нега йилгайсан ахир?
Атроф тўла кулгу, табассум,
Ўшаларга келар хавасим.
Дарёни ҳам ютиб кетар ким,
Осмон, нега йилгайсан ахир?
Қассобларнинг пичоғи ёғлик,
Менинг бағрим ҳаммаша доғлиқ.
Бир гап бўлар бор бўлса соғлиқ,
Осмон, нега йилгайсан ахир?
Қилич тортса ҳамки ўзгалар,
Чўкка тушмас бизнинг тиззалар.
Сен бўзласанг нима ўзгарар,
Осмон, нега йилгайсан ахир?
Кимга керак жуфт шикаста дил,
Ғамгин шеър, озурада кўнгил.
Йиғлаб-йиғлаб тортдингми енгил,
Осмон, нега йилгайсан ахир?
Дунё деган шундайин кучким,
Барбод айлар барчанаси охир.
Кўз ёшларга ишонмас ҳеч ким,
Осмон, нега йилгайсан ахир?

ЮЗИҚАРОЛИК

Камоланинг оилавий муаммолари қаламга олинган сўхбат маколани ўқиб, анча фикрлашдик. Ва айни чоқда ўзаро меҳр, бир-бирини тушуниш бўлмаса, йўқчилик ҳам, тўқчилик ҳам оилавий ҳаётни издан чиқаради, деган тўхтамга келдик.

Йўқчилик ўзига яраша муаммо экани аниқ. Аммо тўқчиликка шўхлик ҳам баъзида ёмон оқибатлар келтириб чиқариши мумкин. Бунга бир воқеа мисолида жавоб айтиш истаги туғилди.

Асли бошқа вилоятлик бўлган Салима айни чоқда Жиззахдаги меҳмонхоналар яқинида "сочилган насиба"сини териб юради. Бу шаҳарда унинг яшаши учун бирор муқим жойи йўқ. Касби эса, "ҳожатбарорлик", яъни шаҳарга келувчи меҳмонларга шахсий хонадонлардан ётқоқ жойи топишлариға кўмак беради. Ҳўш, 35 ёшли бу аёлнинг турмуш тарзи бундай тус олишиға сабаб нима? У билан сўхбатлашган пайтимизда ўз таржимаи ҳолининг оқ ва қора жиҳатларини яширмай сўзлади.

Маълум бўлишича, Салима 18 ёшга тўлар-тўлмас, турмушга чиққан. Ўн икки йиллик ҳаёти давомида уч нафар фарзанд кўрган. Ҳозирда туққан болалари ундан жирканадилар!

«Ким айбдор?»—10-сон

ЭСЛАТМА: Турмуш ўртоғим билан орамиздаги келишмовчиликлар тилла-такинчоқларимни сотиб юборишдан чиқди. Оиламиздан файз кетди. Аҳволимдан хабар топган отам, ўзи билмаган ҳолда бизни ажралишимизга сабабчи бўлди.

Х. ҲОТАМБОВЕВА

- Бу аҳволга беш йил бўлаяпти - дейди у, - чунки мен... мен шунга лойиқман. Эрим жуда кўп пул топарди. Ҳаммаси меҳнат орқасидан, чорва билан шуғулланишдан. Учинчи фарзандимиз туғилгач, эрим менга деярли қарамай қўйди. Кечаю кундуз мол-қўйларидан эртмайди. Мен бора-бора эримнинг касб-коридан нафратлана бошладим. Гўё, мол-қўйлар менинг "кундошим" эди. Эрим бир кунда ўн соат мол-қўйларига парвона бўлишга вақт топар, аммо лоақал бир соат менга меҳр кўрсатишни хаёлиға келтирмасди. Тушунинг ахир, мен тирик жонман! Бу ҳақда эримга очик гапиришга гурурим йўл қўймасди.

Салима "ғурур" сўзига алоҳида ургу бериб гапирди. Кўз очиб кўрган эридан МЕХР талаб қилишга андиша этди. Аммо... уч болани, қонуний эрни ташлаб, МЕХР

истаб номаҳрам одамга илакишиш борасида ОРИЯТдан воз кечиб, гурури қурбон қилганлигини ўйлаб кўрмади.

"Ойни этак билан ёпиб бўлмас! Ҳаққаст, рост!" Салима қўйган эгри одимларининг изи очилиб қолди. Эри ҳайдаб юборди. У бегона шахарга келиб, эр-йигитларнинг ўткинчи "меҳри"дан баҳра олишни турмуш тарзига айлантирди. Ички ишлар идоралари ҳужжатларида ва ўз киндик қони томган қишлоқда Салиманинг касби деган маълумотга "Ғоҳиша" изоҳи берилди. Оиласи - эри ва фарзандлари ундан юз ўгиришди.

Эри бефарзанд аёлға уйланмоқчи бўлди. Чунки рўзгор баракаси хонадон бекаси билан. Аммо бекаликка сўралган бефарзанд аёл болаларнинг ўз онаси борлигини айтиб, тақлифини рад этди.

Шунда... шунда уч нафар фарзанд ўзаро бамаслаҳат аёл уйига ўз оталари номидан совчиликка бордилар ва ундан хонадонлари учун файз, ўзларига эса, меҳр сўрадилар.

Салима-чи? У ҳозирда мақола бошланишида таъкидлаганимиздек, "ҲОЖАТБАРОР!" ўз хизмати ҳақиға номаҳрам эр-йигитларнинг ўткинчи "меҳри"ни олиб юрибди.

Акс-садо

Муҳайё БЕРКИНОВА

Жиззах вилояти

ЭСЛАТМА: Мунисага севиб уйлانганман.

Аммо тўйдан кейин унинг бокиралиғига шубҳа қила бошладим... У эса менга тўйдан олдинги учрашувни эслатиб, кўз очиб кўргани мен эканлигимни таъкидлаяпти. Мана 7 йилдирки шубҳа ва рашқ азобида яшайман.

Х. ҲОТАМБОВЕВА

Иним Абдорбек. Мунисага уйланишдан аввал яхшилаб сўраб-суриштириш керак эди. Энди орадан 7 йил ўтгач, битта гўнаҳдек фарзандингизни тирик етим

«Қалбимдаги бегона»—4-сон

ГУЛНИ СЕВГАН ТИКОНИГА ҲАМ ЧИДАЙДИ

қилиб қўйишингиз - белида белбоғи бор йигитнинг иши эмас. Агар Муниса сизни алдаган бўлса, бу унинг виждонига ҳавола. Ўз ҳалол ошингизни ҳаромга чиқарманг. Сизга қалбини берган, рисоладаги аёлингиз кўзларидан бахтсизлик ёшларини оқизиб қўйманг. Агар бошқасига уйлансангиз ҳам ҳеч қачон кўз очиб кўргангизга ўхшатолмайсиз. Аммо ўлгингиз ўз отаси туриб бегона эркакни ота дея олармикан? Бағридан жой бериб эркаклатиб суярма-

кан? Ҳали ҳам бўлса оилангизни тикланг, гулдек фарзандингиз келажаги учун уни ота йўлига зор, меҳрига ташна, қалби ўқсик, бахтини кемтик қилмаслик учун ҳам хаёлингизда чарх ураётган бўлмағур фикрлардан воз кечинг, мард бўлинг. Ўлгингизни ҳеч ким сиздек суйиб, бағрига босмайди. Бахтини безавол қилманг, бағрикенг бўлинг. Ҳаётда нелар бўлмайди дейсиз. Ҳали қатор-қатор ўғил-қизларни вояга етказиб бахтли бўласиз, бунга ишонаман. "Етти ўлчаб,

бир кес" дейдилар. Ёрингиз бошидаги соябонсиз. Оиланинг устун, тирагисиз. Пойдевори мустаҳкам оила кўргони дарз кетмайди. Бешафқат дунёда қаторлашиб келадиган синовлари бор ҳали. Ҳаётнинг баланд-паст сўқмоқларида Мунисангизни ёлғизлатиб қўйманг. Ишонч - оиланинг пойдеворидир. Ишончни гумонга алиштирманг. Бошингиздан ўтган ушбу савдоларни ҳеч қачон дўстларингиз даврасида ёки бирорта дилтортар дўстингизга дастурхон қилманг. Йигит кишиға ярашмайди. Номус ўлимдан қаттиқ дейдилар. Йигит бошингиз асло эгилмасин.

Машхура ИСҲОҚОВА
Андижон вилояти

Сирдарё тумани

ХУСНИЖАМОЛ

«Билиб босдим тиконни»—10-сон

ЭСЛАТМА: 18 ёшдаман. Ўзимга яраша чиройим бор. А. исмли йигит билан севишиб, юра бошладим. Майда-чуйда гап-сўзлар кўпаявергач, аразлашиб қолдик. Кейин бошқа йигитлар билан юра бошладим. Аммо, вақт ўтиб А.ни севишимни тушуниб етдим. Энди у мени кечирармикин?!

НАЗИРА

БИЛИБ БОСМАНГ ТИКОННИ

Ҳурматли Назира опа! Биламан, сиз менадан каттасиз. Лекин шунга қарамай сизга бир маслаҳатим бор. Гарчи ҳаётдан тажриба орттирмаган бўлсан ҳам, сизнинг жуда катта хатоға йўл қўйганингизни англаб етдим. А. ака сизни шунчалар севишини билиб туриб, унинг рақшини кўзгатмоқчи бўлгансиз. Лекин бу билан ҳеч нарсаса эришолмайсиз. Ҳалиям кеч эмас А. аканинг олдиға бориб ундан кечирим сўранг. У сизни севса албатта кечиради. Унга бор ҳақиқатни айтинг. Шунда сизни тушунади, сизнинг пок эканингизга гумон қилмайди. А. акаға ҳам бир сўзим бор: "А. ака, сиз бир нарсани билингки, ҳар бир инсонда юрак битта бўлади, шундай экан унинг севадиган, унинг юрагидан жой олган фақат бир одам бўлади. Ҳар бир қиз бола ўз ор-номусини ҳеч вақт оёқ ости қилмайди. Менимча, Назира сизни севади ва сизга ҳеч қачон хиёнат қилмаган, қилмайди ҳам. Ахир айтишади-ку: "Беайб парвардигор", деб. Шундай экан, сизнинг Назира билан қайтадан ярашиб кетишингизни, у билан бахтли оила қуришингизни, ота деган улуг номға муносиб бўлишингизни худодан талаб қоламан.

ОЛТИН

Қорақалпоғистон Республикаси
Қораўзақ тумани

ВАФО ҚИЛМАСАНГ...

Моҳичехра, сиз тўғри қилгансиз. Ёмон қовуннинг уруги кўп бўлади, деганларидек, ҳозирги вақтда Жабборға ўхшаган йигитлар ҳам орамизда йўқ эмас экан. Уларнинг "осмонда"лигини айтмайсизми?! Жаббор жуда ҳам аблаҳ инсон экан. Ундай пасткаш инсондан Оллоҳ сизни йироқ қилганига шукроналар айтинг. Унинг ёлғон ичган қасами шундоқ "уриб" қўядики, қилган ишларига минг-минг пушаймонлар ейди, ўзи сизнинг олдингизга виждони бўлса, кечирим сўраб келадди.

Мен ҳам бир йилча олдин Х. исмли йигит билан танишдим. Озми-кўпми гаплашиб юрдик. Биргина дугонанинг ҳазиллашиб айтган гапига аразлашиб

«Қизнинг ор-номуси бўлсин»—11-сон

ЭСЛАТМА: Шаҳримиздаги мусиқа билим юртида таҳсил олиб юрган пайтларим Жаббор исмли йигит билан танишиб қолдим. У менга севги изхор қилиб, уйланиш нияти борлигини билдирди. Аммо, у Роҳат исмли қизга унаштирилган экан. Жабборнинг менга уйланиш нияти борлигини билган отаси, ўлгининг бундай ниятига қарши чиққан. Жаббор менга қочиб кетишни таклиф қилганида мен унинг истагини рад этдим.

МОҲИЧЕХРА

кетиб қолди. Ҳатто, кўнғироқ ҳам қилмай қўйди. Мен кўнқидим, қийин бўлса ҳам. У аблаҳ келиб-келиб менинг курсдошим билан "юрган" экан. Кўнглим сезган эди. Уни 7 ой деганда унутдим. Бу орада ишға кирдим. Аламин ишдан олдим. Орадан бир йилча ўтиб Х.нинг ўзи келди олдимға. Ишонасизми, йиғлаб ке-

чирим сўради. Йигит бошини эгди: "Сенинг ҳеч қандай айбонг йўқ эди, сен поксан. Истанг олдингда тиз чўкаман. Мени кечир. Шунча қизлар билан гаплашдим, аммо биттаси ҳам сенга ўхшаймайди", - деди.

Унинг бу гапларига тилим лол қолди. Кейин билсам, у юрган қиз, яъни курсдошим ҳам уни ташлаб кетган экан. Унинг ўзининг йигити бор экан. Мен Х.ни кечирдим. Чунки инсон кечиримли бўлиши лозим. Жаббор ҳам Х.ға ўхшаб, вафо кўрмайди. Мен бунга 100 фоиз ишонаман. Мен Жаббор сизга қўйган шартини ҳазм қила олмайман. У сизни ким деб ўйлаяпти. У севгингизга лойиқ эмас. Мен сизни фикрингизни қўллаб-қувватлайман. Фикр-мулоҳазаларингиздан жуда оқила қизға ўхшайсиз. "Етти ўлчаб, бир кесган" инсон ҳаётда қоқилмайди. Сиз ҳам қоқилманг.

САИДА

Чилонзор тумани

ТАБРИКЛАР, ҚУТЛОВЛАР!

Мухтаром касбдошимиз Равшан ИСРОИЛОВ ва Набижон ПУЛАТОВ!

Сизларни кутлуг 50 ёшга тўлишингиз билан муборакбод эта-миз. Оилавий фароғат, фарзандларингиз бахту саодатидан қувониб, узоқ умр кўришингизни тилаймиз. Доимо соғ бўлинглар!

МТУ АЖ компанияси

Хурматли ЛАТОФАТ ая!
Таваллуд айёмингиз билан чин кўнгилдан табриклай-миз. Умрингиз узоқ ва маз-мунли бўлсин.

Келин набири Жамила, Раъно ва Барно

Хурматли ИҮЛДОШЕВ Ганибек ЧИНИБЕКОВИЧ!

Сизни туғилган кўнунгиз билан қизгин табриклаймиз. Оила аъзоларингиз бахтига умрингиз узоқ ва соғ бўлсин. Мартабанингиз улуг бўлаверсин.

Турмуш ўртоғингиз Зарофат, қизингиз Саодат, кўёвингиз Шероз, ўғлингиз Отабек

Хурматли БОТИР ака!

Таваллуд айёмингиз муборак! Ота-онангизнинг бахтига доимо соғ бўлинг.

Бону

Азиз ва меҳрибоним ФОТИМА!

Сизни 50 ёшга тўлишингиз билан чин дилдан қутлайман. Ҳаётингиз янада ширин, гўзал, мартабанингиз баланд бўлсин. Азизам!

Бахтимизга соғ бўлинг, оила қувончи сизни тарқ этмасин.

Умр йўлдошингиз Ҳамдам Тўйчиев

Азиз оjonимиз Олия ҲУКОВА!

Сизни 40 ёшга тўлишингиз билан табриклаймиз. Сизга узоқ умр тилаймиз. Отамиз билан қўша қаринглار.

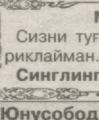
Элёр, Диёр, Шахриёр Ҳазратқуловлар

Мухтарома оjonимиз МУҲАББАТ ХУҲАЕВА!

Туғилган кўнунгиз, яъни 64-баҳорингиз билан чин қалбимиздан табриклай-миз. Соғ бўлиб, бахтимиздан қувониб, узоқ умр кўриб юринг.

Фарзандларингиз

МУРОДЖОН ака!

Сизни туғилган кўнунгиз билан табриклайман. Саломат бўлинг.

Синглингиз Дилбар, Жумагул

Меҳрибон оjonимиз АНЗИРАТ ая!

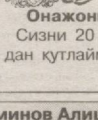
Таваллуд айёмингиз билан чин қалбимдан табриклайман. Узоқ умр кўринг, ёшингизга ёш қўшилган сайин ҳозиргидек тетик-бардам бўлиб, фарзандларингиз, невараларингиз ардоғида юринг.

Барча яқинларингиз номидан чин дилдан қутлаб, ўғлингиз Азизбек

Келин оийм ФЕРУЗА ва жияним ОХУНЖОН!

Сизларни 15 май таваллуд топган кўнларингиз билан чин дилдан табриклайман. Сизларга узоқ умр, бахт-саодат тилаймиз.

Мадина

Оjonимиз Ойсулук КАТТАБЕКОВА!

Сизни 20 ёшга тўлишингиз билан чин дилдан қутлаймиз. Бахт ва омад тилаймиз.

Синглингиз Гулноза

Юнусобод тумани ҳокимиятидан Даминов Алишер номига 2002 йил 13 ноябрда берилган, яқка тартибдаги фаолият юритиш ҳуқуқини берувчи (чакана савдо) 10155500-рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛНАДИ.

М.Улугбек туманидаги 6 сотих ери бор, 12 хонали уй сотилади.

Манзил: Коҳосим кўчаси, 3-уй. Мўлжал: (А.Назаров клиникаси рўпарасида)

ШИФОБАХШ ЗУЛУКЛАР

Турмушга чиқиб, келинлик вазифаларини бажариб юрган кўнларимнинг бирида, ҳамшира бўлиб ишлардим. Ишхонамдан юқдим, қўлимга аллақандай яралар тоша бошлади. Ававалига ўтиб кетар деб эътибор бермадим. Ўтиб кетмаганидан сўнг шифокорларга қўрина бошладим. Улар ҳар хил дори-дармонларни тавсия қилишди. Фойдаси бўлмади. Аксинча, қўлимдаги яралар кўпайиб кетиб, бетимга ҳам ўта бошлади. Ёшига келинчакам, ўзимнинг бу ҳолатимдан жудаям эзиладиган, атрофимдагилардан тортинадиган бўлиб қолдим. Ҳаёлимда эрим, қайнона-қайнотам мендан жирканадигандек бўлиб, ўзимни ҳаммадан олиб қочадиган бўлдим. Касаллигим нималигини-ю, ундан қандай қутулишни билмай эсанкариб қолдим. Дунё кўзимга тор кўринар, ёлғиз Оллоҳдан бошқа ҳеч ким менга ёрдам беролмаслигига ишонган эдим. Ана шу кўнларнинг бирида туш кўрдим. Тушимда ҳам жуда қомуш ўтирган эканман, бир нуруний чол ёнимга келди. Ўрта бўйли, оқ либосда, соч-соқоллари оппоқ, юзларидан нур таралиб турибди. Бир қўлида хасса, иккинчи қўлида ярим литрлик шиша банка, банка ичида эса бир неча зулуклар гуҳанак ётишибди. Гарчи чол овозини қичариб гираяётган бўлмасанда, айтётган гапларини эшитётган эдим. У шундай деди:

«Болам, даволанишинг иложини қилолмадингми? Майли, қўявер, хафа бўлма, ҳали кўрмагандек бўлиб кетасан. Сенинг дардингни даъвоси бу зулуклар. Ма ол, - дея қўлимга банкани тудди.

Мен уларни олдим ва чолга миннатдор-

чилик билдирдим. Сўнгга зулукларни банка ичидан олиб, қўлимга қўйдим. Улар қўлларимга ва бетларимга ўрмалай бошлади. Қизиги шундаки, мен улардан кўрмадим, аксинча уларнинг ўрмалашини қўлларимга ва бетимга жуда ёқа бошлади. Шу пайт уйғониб кетдим ва кўрганларим туш эканлигини билиб жуда хафа бўлдим.

Кейин тушимни кўрка-писа эримга айтиб бердим. Чунки ўзим тушунмаган тушдан натижа чиқишдан умидим йўқ эди. Бироқ эрим тушимни эшитиб бўлиб ўйланиб турди ва сўнгга қани тур, қийин, кетдик, деди. Дарҳол, ўрнимдан турдим-да, гап нималигини сўрамасдан олдиға тушиб кўчага чиқдим. У катта кўчага чиқиб такси тўхтади-да, ўтиришимиз билан: «Жўрабек дорихона-сига хайданг», - деди. Савол, жавобсиз таксидан тушиб «Жўрабек» дорихонасига кириб бордик. Эрим улардан зулук бор-йўқлигини сўрагани, бор дейишди. Чол тушда бергандек банкани бир нечта зулукни сотиб олди, устини бекитиб уйга келди. Уйга келган, уни қўлларимга олдим. Улар яраларимдаги қонни сўриб олишди. Муолажани бир неча мартагина такрорладим, холос. Яра-чақаларим аста-секин қамайиб, бутунлай йўқолиб кетди. Мана шунга ҳам 14-15 йил бўлди. Лекин ханузгача кўрган тушимни ва менга тушимда келиб ёрдам берган нуруний чолни эсламан. Ҳамиша, ўша чолга ва Оллоҳга шукр дейман. Балки мен баки шундай касалга дучор бўлганлар бўлса ўқиб кўриб, улар ҳам даъво топишар деган умиддаман.

РАЪНО

Ҳафтанинг бошланишида ҳаво ўзгариб тура-да, ёғингарчилик бўлмайди. Айрим жойларда вақти-вақти билан ёғим ёғиб момақалди-роқ бўлади. Фарбдан 7-12 м/с. тезликда эс-ган шамолнинг тезлиги секундига 15-20 метр-гача етади.

Ҳафтанинг бошида ҳавонинг ҳарорати кечаси 6°-11°, кундузи 27°-32°, жанубда 30°-35° илқ бўлади. Кейинчалик ҳарорат пасаяди. Кечаси 8°-13°, кундузи 18°-23°, шимолда 15°-20° гача, жанубда кечаси 10°-15°, кундузи 21°-26° гача илқ бўлиши кутилмоқда.

ЭЪЛОНЛАР!

«ЗУККО» фирмаси ўқув маркази Сизларни замонавий касбларни ўргатадиган турли ўқишларга ТАКЛИФ ЭТАДИ

3 ОЙЛИК Бичиш-тиқиш. Бир ойга - 6000 сўм. - Инглиз тили (бошловчилар учун). Бир ойга - 6000 сўм. - Инглиз тили (давом этти-рувчилар учун). Бир ойга - 6000 сўм. - Аку-шерлик. Бир ойга - 7000 сўм. - Теле-радио усталари. Бир ойга - 6000 сўм. - Бухгалтер-лик. Бир ойга - 6000 сўм. - Рус тили. Бир ойга - 6000 сўм.

2 ОЙЛИК - Ҳар хил торт, салатлар тайёрлаш. Бир ойга - 6000 сўм. - Компьютер. Бир ойга - 10000 сўм. - Сартарошлик. Бир ойга - 6000 сўм. - Қўлда тўқаш. Бир ойга - 6000 сўм. - Мак-

саж (умумий). Бир ойга - 6000 сўм. - Уй ҳамшираси. Бир ойга - 6000 сўм. - 3-Эт замонавий усулларда «Элита» парда-лари ва чойшалбарни тикиш. Бир ойга - 6000 сўм.

1 ОЙЛИК - Тикорат ва озиқ-овқат дўконлари учун сотувчилар - 10000 сўм.

Сифатли ўқитиш кафолатнади. Ўқишни битир-

ганларга диплом ва гувоҳнома берилади.

Манзилларимиз: 1-манзил: метронинг «Тинч-

лик» бекати. «adidas» дўкони ёнида.

2-манзил: «Қозоғистон» кинотеатри ичида

Телефонлар: 42-36-71, 35-10-36.

ЎЗБЕКИСТОНДА ЯҒОНА БИЧИШ ВА ТИҚИШ ЎҚУВ МАРКАЗИ

«МОҲИР ҚўЛЛАР»

Қуйдаги пуллик курсларга қабул эълон қилади:

— Моделчи-технолог (бичиш-тиқиш курслари) — 2; 4 ойлқ; — Эраклар кийими — 2 ойлқ; — Аёллар костюми, палтоси, плащси — 3 ойлқ; — Дарпарда, парда, чойшаб, ёстиқ, дастурхонлар — 1,5; 3 ойлқ. Диккат — Янги курс: Тўй ва оқшом либослари-2 ойлқ (20-25хилдаги ЭЛИТА усулида). Уй ҳамшира массааж билан — 2-3 ойлқ. Тортлар, дастурхон безатишни ўргатади — 10-кун. Мунқалар билан безаклар, кашталар тикиш — 2-ой

Битирганларга диплом берилади.

Қабул ҳар кун (яқшанбадан ташқари) соат 10 дан 14 гача.

Манзил: Пушкин кўчаси, 7-уй, 3-бизнес мактаби, 4-қават, 524-хона.

Мўлжал метронинг «Амир Темури» бекати, Магазин «Top moda»,

Тел: 133-73-97, 76-66-33.

«КАМОЛОТ-КОМПЬЮТЕР» ўқув маркази таклиф қилади.

3 ойлқ курслар:

- Инглиз тили, - Инглиз тили ва комп-ютер, - Бухгалтерия ҳисоби ва компьютер билимлари, - Банк иши ва компьютер билимлари, - Теле-ра-дио-видео апаратураларини таъ-мирлаш устаси, - Рус тили.

- Компьютерларни таъмирлаш устаси

Курсларни тугатгандан сўнг диплом берилади. Манзил: Тош-

кент, Навоий кўчаси-9, «Питчпро» лойиҳа институти биносининг 4-

қавати. (ТРАСТБАНКнинг ёнида.) Тел: 41-33-96, 41-07-82

УРОЛОГ ВРАЧ, ДОЦЕНТ РЎЗМЕТОВ МЭЛС ҲОЗИЕВИЧ

ЭНУРЕЗ ХАСТАЛИГИ БИЛАН ОФРИГАН қовуғи бўш 10 ёшдан ошган

Ўғил ва қиз болаларни БАТАМОМ ДАВОЛАЙДИ.

Буйрак, қовуқ, простата бези касалликларини аниқлайди ва ДАВОЛАЙДИ.

Қабул вақти сешанба, чоршанба, пайшанба, яқшанба кўнлари соат 9.00

дан 18.00 гача.

Манзил: Тошкент тумани, Генерал Собир Раҳимов номи жамоа хўжа-

лиги, Бобоев кўчаси, 12-уй. «Чорсу» шохбекаидан 464, 469,522-ав-

тобусларнинг «Генерал Собир Раҳимов» бекатига гача борилади. Телефо-

н: 47-86-83. Лицензия рақами 3271

Профессор Эргаш Салимов клиникаси барча турдаги аллер-

гик, бўғин, ошқозон-ичак хасталикларини, касалманд, ним-

жон болаларни махсус усулларда даволайди. Бронхиял ас-

та хасталигида гормонал дорилар қўлланмайди. Аллергик ка-

салликларни аниқлаб, даволашда турли аллергенларни қўйиб

синалади. Иш вақти соат 8 дан 17 гача.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент, Уйғур Хўжаев кўчаси, 4-уй,

10-хона. Автобуслар — 27, 35, 46, 53, 91. Трамвай — 8.

1-шаҳар клиникаси бекати. Тел: 49-43-33, 42-56-50.

«ОИЛА ЗИЙНАТИ» МАРКАЗИ

Қизларни ва келинчақларни оилавий ҳаётга тайёрлаш

максатидида қуйдаги ўқув курсларни ташкил этди:

2-ОЙЛИК

- Бичиш-тиқиш (тежор гуруҳ), бир ойга 6000

сўм. «Элита» усулида пардалар, чойшалбар

тиқиш, (буюртма оламиз) бир ойга 4000 сўм.

Торт ва салатлар тайёрлаш, бир ойга 4000

сўм. Компьютер билимлари, (Windows - 2000,

Microsoft Office-2002 интернетни билан), бир

ойга 12000 сўм. Массааж (амалиётда билан)

бир ойга 4000 сўмга. Оқшом либосла-

рини безаш (гул ясаш) бир ойга 4000 сўм.

3 ОЙЛИК

- Кийимларни биссер билан безаш

5000 сўм. Кўрпа, кўрпача ва тўн тикиш

(буюртма оламиз) бир ойга 4000 сўм.

Юмшак ўйинчоқлар ва бешик асбобла-

рини тикиш, бир ойга 4000 сўм.

4 ОЙЛИК

- Бичиш - тикиш (бош-

ловчилар учун), (буюрт-

ма оламиз) бир ойга

4000 сўм. Сартарош-

лик, косметология, бир

ойга 5000 сўм. Машинада гул тикиш (каш-

та), бир ойга 4000 сўм.

Машгулотлар амалиёт билан бирга қўйиб

олиб борилади. Кам таъминланган оила

фарзандларига чегиримлар бор. Битирув-

чиларга диплом-сертификат берилади.

1. Манзил: Фурқат кўчаси, 1-уй. Спорт

кўмитаси биноси ёнида, 2 қават 202

-хона. Телефонлар: 45, 18,42, 29-28-58,

98-07-78, 98-07-64, 98-06-67.

«XOLIS-UMID» фирмаси

қуйдаги касб-хунар курсларга таклиф этади

6 ОЙЛИК:

■ Акушерлик, ■ Фармацевтика.

4 ОЙЛИК:

■ Бичиш-тиқиш (фантазияли гул ясаш) бисер

тиқиш (энт замонавий фасонлар), ■ Сартарош-

лик (манюер-педикюр косметолог машгулот-

лар салонда ўтказилади).

3 ОЙЛИК:

■ Компьютерларни таъмирлаш усталари (йи-

ғиш, замонавийлаштириш, таъмирлаш), ■ Ким-

пьютер тиллари дастурловчиси (VisualBasic,

Crowl Draw, Pascal, Delphi), ■ Инглиз тили (бош-

ловчи ва давом эттирувчилар), ■ Ҳамширалик

1 ОЙЛИК

■ Интернетда ва E-mail ишлаш асослари (амалиёт билан).

2 ОЙЛИК

■ Компьютер билимлари (бошловчилар учун):

Windows 98, Office97? WORD, EXCEL, POWER

POINT, OUTLOOK ва бошқалар), ■ Бухгалтерия

ҳисоби ва банк иши, ■ Массааж (кашталар ва бола-

лар учун), ■ Замонавий «Элита» парда-покривал-

лар тикиш, ■ Торт салат (олий ва олий курс).

ДИККАТ: машгулотлар ҳафтада 3 марта

олий тоифали мутахассислар томонидан

амалиёт билан олиб борилади. Сифатли

ўқитиш кафолатланади. Битирган-

ларга диплом берилади. Манзил: «Хал-

қлар дўстиги» метро бекати, Алмазар

масжиди, дом 8/1 ёнида, 90-мактаб ёни-

да тел: 144-78-38, 42-78-06

Диккат: фирмада Келин ва оқшом

қўйлақлари ижарага берилади.

«У

Бир муаммо хусусида севимли газетамга умид боғладим. У ҳам бўлса 9-синфда йўқотган дугонажоним Турсуноини топишди. 9-синфни битириш арафасида дугонам оила аъзолари билан Қашқадарё вилоятининг Яқкабўғ туманига кўчиб кетди. Биз хат ёзиб туришга келишиб олгандик. Ундан менга атиги бир марта хат келди. Хурсандчилик билан синфдошларимга ўқиб бердим. Улар ҳам унга хат ёзиш мақсадида манзилни мендан олиб, қайтариб беришмади. Хуллас зўрға эслаб унга мактуб йўлладим, аммо хатимга жавоб келмади. Чунки манзилгоҳини аниқ ёзмаганим тўғрисида мактуб етиб бормаган. Шундай қилиб уни йўқотдим. Ундан хат кутдим, у эса менга жавоб ёзмади.

Қадрдоним "Оила ва жамият" ўйлайманки дугонам Турсуной Мақсудовани сен орқали албатта топаман. Қолаверса сен орқали ўзимга дўст изламоқчиман. Қиз ёки ўғил бола эканлигини аҳамияти йўқ. Юрагида дўстлик туйғуси бор инсонларни ҳурмат қиламан. Улар билан дилдан суҳбат кургим, маслаҳатларини тинглагим келади. Турсунойга келсак уни топган кунимок сизларга мурожаат қиламан. Бошқаларни ҳам дўстлашишга қақираман. Сизларни севиб, интизорлик билан мурожаат қилувчи муштарийингиз

Гулчирай НОРҚУЛОВА
Навоий вилояти,
"Навоий почтаси" АЖ
Халқлар дўстлиги, 3 а

Бухоро шаҳрида жойлашган кооператив техникумининг ҳуқуқшунослик бўлимини тугатиб, ҳозирги кунда туман корхоналарининг бирида ишлайман. Табиатан очик кўнгил, ҳақиқатпараст инсонман. Тозалик борасида жуда инжикман. Ўрни келганда шўхлик ҳам қилиб тураман. Бўш вақтларимда ҳаётий воқеалар акс эттирилган газета-журналларни ўқишни, дўстларим даврасида бўлишни ёқтираман.

Феруза ЭГАМОВА
Бухоро вилояти,
Коровулбозор тумани,
"Дўстлик" ж/х.
"Навбахор" қишлоғи

Бизлар Шаҳноза ва Баҳоралар Самарқанд шаҳридаги 2-сон педагогика билим юртининг талабасимиз. Дугонамиз Гулшан Жалилованинг "Келинг дўстлашайлик" руқни остида мақоласи (2003 йил 10-сон) чоп этилган, турли вилоятлардан дўстлари кўпайди. Биз ҳам Гулшанга ҳавас қилган ҳолда сизларга мактуб йўллаяпмиз. Ёшимиз 19 да. Дўстлик, ёшлик, севги-муҳаббат ва талабалик ҳақидаги шеър кўшиқларни яхши кўраимиз. Севимли машғулотиимиз: "Ошхонада ўтириб салат ёки ширинлик тайёрлаш". Бизлар ажралмас дугоналар худди опа-сингилдек, шунинг учун дунёқарашимиз ҳам ўхшаб кетади. Талабаликнинг энг гўзал онларини биз билан баҳам кўрувчи тенгдошларимиз бўлса марҳамат мактуб йўллашсин.

ШАҲНОЗА ва БАҲОРА

Самарқанд шаҳри,
Даҳбед кўчаси, 41 уй,
2-сон педагогика касб-хунар
коллежининг 3 «Б» гуруҳ талабалари

Хўжайли туманидаги 54-ўрта мактабнинг 9 «А» синф ўқувчиси. Бадиий китоб, газета-журналлар ўқишга қизиқаман. Тўрт йилдан кўп вақт давомида "Оила ва жамият" нинг ҳар бир сонини қолдирмасдан ўқиб бораман. Шеърятга меҳрим баянда. Бўш вақтларимда хонанда Анвар Санаевнинг кўшиқларини тинглашни яхши кўраман. Санъат жону-дилим. Қолаверса мен билан ўз қизиқишлари, орзу-ўйларини ўртоқлашадиган дўст-у, дугоналарим кўп бўлишини истайман.

Нигора СУЛТОНОВА

Қорақалпоғистон Республикаси,
Хўжайли тумани,
С.Юсупов кўчаси, 33 уй, 12 хонадон

Мен Хоразм фарзандиман. Ёшим 14 да. 7-синфда ўқийман. Ўғил ёки қиз бола бўлишдан қатъий назар дўстларим кўп бўлишини истайман. Марҳамат, менга мактуб ёзинг. Сизларга ўз юртим ҳақида момоларимдан эшитган ҳикоятлардан сўзлаб бераман. Ўзимнинг қизиқишларим хусусида ўртоқлашамиз, сирлашамиз.

Муборак МАТРАСУЛОВА
Хоразм вилояти,
Урганч шаҳри,
Э.Раҳим кўчаси, 49 уй

Хозир ёшим 12 да. Шеърятга қизиқаман боис, ўзим ҳам шеърлар машқ қилиб тураман. Спортнинг баскетбол, югуриш турлари билан шугулланаман. Дўстларим жуда кўп, лекин бундан ҳам кўпроқ бўлишини истайман. Менга мактуб йўлловчи тенгдошларим иложи бўлса суратларини ҳам юборишса.

Хилола РАЖАПОВА
Хоразм вилояти,
Урганч шаҳри,
Самарқанд кўчаси, 241-уй

Шаҳримиздаги 7-касб - хунар коллежининг 3-курс талабасиман. Касбим "Ошпаз-қандолатчи-новвой"лик. Мазали овқатлар, ширинликлар тайёрлашни яхши кўраман. Мен билан дўстлашишни истовчи дугоналаримга ҳам пазандалик сирларини ўргатишга ҳамиша тайёрман.

Дилбар МУСАМЕТОВА

Тошкент вилояти,
Чирчиқ шаҳри,
Рамазон кўчаси, 141 уй

Мен оиламизда ягона қизман. Ўзим севган касбда ишлаш билан бирга ўқийман. Баъзан ҳаёт ташвишларидан чарчаган пайтларда ким биландир дилдан суҳбатлашнинг, унга кўнгил дафтарингни очгинг келади. Қани энди шундай пайтларда ёнингга сенга яқин опа, сингил, меҳрибон дўст бўлса... Мен ана шундай дилга яқин инсонлар билан учрашишни севимли газетамдан умид қилиб қоламан.

Гулноза ХОШИМОВА
Навоий вилояти,
Кармана шаҳри,
Ф.Мардонов кўчаси,
3 уй

Хозир ёшликнинг шўхлиг-у, бебошликлари ўзига ром этган, муҳаббатнинг сеҳрли олами қалбимга меҳмон бўлиб келган ёшдаман. Шунданми атрофимда юз бераётган барча воқеа-ҳодисалар, умуман ҳаёт ҳақидаги фикрлар менга тинчлик бермайди. Юрагимда кечаётган турли ғалаёнлар-у, орзу-умидларимни ким биландир ўртоқлашгим келади. Ана шу йўлда менга яқин ҳамроҳ, дўст тутишини истаган мухлисларнинг мактубларини интизорлик билан кутиб қоламан.

Маҳфуза УМБЕТОВА

Тошкент вилояти,
Охангарон тумани,
Озодлик к.ф.й,
Мунчоқ-тепа маҳалласи,
48 уй

Бизлар опа-сингиллар турли хил характерли қизларимиз. Гарчи мен ҳазилкаш бўлсамда, аммо бироз аразчиман. Синглим эса жуда хушчақчақ, очик кўнгил қиз. Мен она тили ва адабиёт фанларини севиб ўқисам, Барно турли мавзулардаги кинофильмларни кўришни ёқтиради. Алгебра, геометрия, зоология фанларидан аъло баҳоларга ўқийди. Ниятимиз турли вилоятлардаги тенгдошларимиз билан дўстлик ришталарини боғлашдан иборат.

ШАҲНОЗА ва БАРНО

Хоразм вилояти,
Урганч шаҳри,
А. Ибрагимов кўчаси,
18 уй, 6 проезд

Иштихон туманидаги Тиббиёт билим юртини тамомлаб, ҳозирча уйдаман. Мен ташқи дунёси эмас, ички дунёси гўзал инсонлар билан дўстлашишни ёқтираман. Атрофимдаги кўнгилга яқин дўстларим билан ҳазил мутуйба билан гаплашишни хуш кўраман. Кўй-қўшиқлар тинглаш меннинг жону дилим. Ўзимга ёққан касб бўйича ишлаш энг олий мақсадим. Афсуски айрим сабаблар боис ҳозирча уйдаман. Бўш вақтларимни сермазмун ўтказиш ниятида мамлакатимизнинг олис қишлоқларидаги дўсту дугоналарим билан мактуб орқали дўстлашиш ниятидаман.

Муқаддас ХУШВАҚТОВА

Самарқанд вилояти,
Нуробод тумани,
Маданият маҳалласи,
Б.Турсунов кўчаси,
84-уй

Гулистон шаҳридаги тиббиёт билим юртининг 2-курс талабасиман. Атрофимда кўнгилга яқин дугоналарим кўп. Аммо мактуб орқали дўстлар орттириш ниятидаман. Ўзим очик кўнгил, қалбимдаги барча сирасорларимни дўстларим билан баҳам кўришни яхши кўрувчи қизман. Севимли газетам "Оила ва жамият" орқали танишган дугоналарим билан ўртаимизда меҳр-муҳаббат ва самимийлик хислатлари абадий бўлишини истайман.

Гавҳар ЎСАРОВА

Сирдарё вилояти,
Гулистон шаҳри,
Охунбобоев участкаси,
У.Юсупов кўчаси, 8 уй

Туманимиздаги 46-сон болалар боғчасида тарбиячи бўлиб ишлайман. Болаларни яхши кўраман. Бадиий, ҳамда шеърый китобларни ўқишга қизиқаман. Ўзим ҳам шеърлар машқ қилиб тураман. Табиати ҳаёл сурганча кузатиш севимли машғулотиим. Лекин кўнгилм бўш, сал нарсга йиғлаб юбораман. Аразчи экан деб ўйламанг, чунки ёмонлиқни тез унутаман. Шунданми дўстларим билан тез тил топишиб кетаман.

Инобат ЎРОЗМЕТОВА

Қорақалпоғистон республикаси, Амударё тумани,
Юқори қишлоқ маҳалласи, Қиличбой жамоа хўжалиги

ҲУРМАТЛИ МУХЛИСЛАР!

Сиз ким биландир дўст, опа-сингил тутишинга астойдил ҳаракат қилсангиз бизга юбораётган мактубларингизда ўз исм-фамилиянгизни ва манзилингизни аниқ ёзиб юборишингизни илтимос қиламиз. Агар манзилингиз ёки исм-фамилиянгизни аниқ кўрсатишни истамасангиз ўзингиз яшайдиган туман алоқа бўлими манзилини ҳамда номерини "Талаб қилиб олгунча" деган қайд билан ёзиб юборишингизни сўраймиз. Маслаҳатимизга амал қилсангиз ўз дўстингиз билан алоқа боғлашда қийналмайсиз деган умид билан барчангизга омад тилаб қоламиз.

Саҳифа муаллифи Н.ЙЎЛДОШЕВА

- Шошмай тур ҳали, нақ кўрасан мендан. Қўлимга тушгин сен, худди ўлдираман. Ўлдираман, тўхматчи! - газабдан титраб мушт ўқталди Фунча кўшни ҳовлига қоча туриб. Қилмишидан хурсандлиги яққол кўриниб турган Асалнинг ўлганнинг устига тепгандай беҳушов тир-жиши баттар қонини қайнатди.

- Ха жувонмарг, тилинг кесилсин. Ҳали ўлдиридан ҳам бўлдингми ўз синглингни? Ўш-шамагур, кўнинг калта бўлгур, - қизини қарғай кетди Адолат. У эндигина ўттиз икки - ўттиз уч ёшларга кирган бўлса ҳам ёшига нисбатан каттароқ кўри-нар, баджаҳл феъли сочларига оқ туша бошлаганди. Ёз фас-лининг осуда кўнлариди мо-мақалдорроқ гўмбурлагандек ўта ҳунук қарғишлар Фунча қонич-кўтулган қўшни хонадон аёли Мехрибон ҳола қулоғига етган-ди.

- Ҳай-ҳай, Адолат. Болани унақа қарғаманг, ўргилай. Ёмон гапга ҳам, яхши гапга ҳам фа-ришта "омин" дейди. Ўлимдан Худо сакласин, - мулоимига гапириб тандирхонадан чиқиб келди. Нон ёнганидан бўғриқ-қан қип-қизил юзлари нақш ол-мага ўшарди.

- Кўрмисизми, ҳадеб сингли-сини туртади. Рўзгорга-ку мисқолча фойдаси тегмайди, кўча итдайди лиқиллагани-ли-қиллаган. Ҳалиям Асал қизим бор экан, жонимга оро қиради-ган. Бунга куним қолса икки дунёмга ўт қўяди. Ҳали кеч бўлсин, қўрадиғаннинг кўрас-қан, қирлиб биткур, - Адолат қўшни аёлининг танбехини ёди-дан чиқариб, баттар қарғанди.

"Болани урсанг бети, сўксанг эти қотайди", дейишди қадим-гилар. Яхши гап билан йўлга солинг, ўргилай. Яхши гапга илон инидан чиқади, ёмон гап-га мусурмон динидан... Бойу-ғлига ўхшаб қарғайверсангиз гапингизга қиармиди? Қайта-га бемехр бўлиб, сиздан узоқ-лашадди, ўргилай, Адолатхон. Қарғиш бамисоли ўқ бўлар-миш. Хар бир "ўл" деган қарғиш осмонга қиармиш, ерга тушар-миш, охири бориб тегармиш.

- Тегса тегсин-эй, жувонмаргга. Жонимдан тўйди-риб юборди-ку. Бемасъуликла-

ридан хар куни куйгунча бира-тўла куйиб қўя қолардим.

- Ҳай-ҳай, астафирилло денг, астафирилло. Тавба қилдим-ей, тавба қилдим. Туф-туф, - қўкси-га туфлади Мехрибон ҳола. Сўнг жиддийлашди, паст, синик овоз-да давом этди:

- Ерга фарзанд бериш қайғуси

ҚАРҒИШ - БАМИСОЛИ ЎҚ...

хеч кимнинг бошига тушмасин, Адолат. Ака-ука, опа-сингиллар жигардан яралса, фарзанд юрак-нинг мойидан яралармиш. Одам-зод жигарсиз, талоқсиз яшайи мумкин, аммо юраксиз яшайи ол-майди. Шунинг учун яқини ўлган кишилар "жигарим"лаб йиғлай-ди. Фарзанд доғини мендан сўранг, ўргилай.

Мехрибон ҳоланинг овози тит-ради. Кўзларига келган ёшни киприк силтаб қайтарди, бўғзи-га тикилган фарёдни ютиниби йўқотди. Бир оз ўзига келгач, галини давом эттирди: - Тўрт боламини ерга бердим. Ер тўяр-миди? Йўқ! Аксинча, куйиб-ён-ганим қолди. Майли, Оллоҳга керак экан, ўзи бериб, ўзи олди. Фарзанд доғи ўлимдан ёмон экан.

Ҳола опислардан янграётган каби туюлган ўз овозига ўзи қулоқ тутгандек жимиб қолди. Кейин бирдан уйқудан уйғонган-дек чўчиб тушди.

- Вой ўлмасам, ноним куйиб кетди-ку...

Ҳола тандирхонага югурди.

Машинанинг дахшатли сигна-ли Фунчани чўчитиб юборди. Лойли кўллари уй қуришдан берипас тўхтаб, кўчага қаради. Қарадоқ, дахшатдан чинқириб юборди. Табиатиға хос бўлган қаққонлик уни сакраб туришга мажбур этди. Ўзи қурган лойли уйчининг хас-хашакдан ясалган айвончасини оёғи билан тепиб юбориб кўчага отилди. Беш-олти қадам йўлни тезликда бо-сиб ўтди-ю, ҳаётда ўзи севган, инсоний муҳаббат нелигини ту-шунишга ёрдам берган укача-си Мехробдга етди. Қўркувдан қотиб қолиб, машина йўлга ти-килиб турган болакайни нозик

КИССАДАН ҲИССА

кўллари билан йўл четиға тор-тиди. Машинанинг қулоқлари та-ғиди гувилаётган овозидан тит-раб, укасини ўзидан олдин йўл четиға улоқтирди. Устиға кетма-кет сигнал билан бостириб ке-лаётган маши-нанинг қўпол, ёқимсиз қирра-сини, секин,

кўзларини олиб қочишди. Бар-ча Фунчанинг ота-онасини ку-тар, сабрсизланиб хар томон-га алангларди.

...Фунча азобли оғриқдан ўзи-га келиб, кўзларини очди. Ўзи учун завкли ўйинларининг қора-ловчиси, қарғишларга кўмиб, дақиқ-дақиқлар тақиб қўядиған онасини учратолмади безовта кўзлари. Оғриқ азобидан тўлға-наётган жисмиға мадад истади, топол-

мади. У онасини кўришни хоҳ-ларди. Шунча йиллардан бери укалари томонидан тортиб олинган, бўлак-бўлак бўлиб кет-ган ўзига тегишли, аммо бегона меҳр-муҳаббат туйғусини кўмсарди. Қарғишлар ичига қумилган таънаю таваллолар му-зидан қотиб қолган юрагининг бир четиди ўчмай қолган кички-на меҳр туйғуси шафқат тилар-ди ўзига.

Қизанинг танаси тоқ ургандек титрай бошлади, ранги совуқ-лашди, вужуди музлади, кўзла-ри хира тортиди. Ўлимнинг совуқ нафаси уни аста-секин ўз доми-га торта бошлади. Бирок бу қора шайтон минг қилмасин нимага-дир ўз ниятиға эришолмади, ўзи маҳв этаётган вужудда ҳали қан-дайди куч-қувват борлигини, аллақандай ҳаётий илнж мав-жудлигини ҳис қилиб ноилоҳ орта чекинди, вақтинчалик тас-лим бўлди. Бу илнж қизалоқ учун ома дийдори эди. У онаси-ни кўришга, бир бор нигоҳ таш-лашга мушток эди.

- Ана, онаси келяпти, онаси келяпти. Тўпдан қувилган бола-нинг овозига ҳеч ким жавоб бе-рмади, бироз четланиб, сўзсиз ти-килишди.

- Нима бўлди, нима қилди?

Адолат она югуриб келганидан ҳаллосларди. Тўпни ёриб кир-ди-ю, қизининг аҳволини кўриб қўркувдан донг қотди. Бирпас тўхтади, энтикиб энгашди. Чўқка-лаганча Фунчанинг бошини авайлаб кўтариб бағриға олиб, юзига тикилди. Қизининг ухла-ётгандек юзида ўзгариш сезма-ди. Жавоб бўлмагач, юраги қинидан чиққудай уриб, қизини енгилгина силкиди.

- Фунча, Фунча. Менга қара, кўзингни оч, - у жавоб қутиб тикилди. - Кўрқитма мени, кўзингни оч, Фунча.

Тағин жавоб ололмагач, до-вдираган кўйи атрофга алангла-ди ва шундагина кўзи ҳалиға-ча кўрмаган қон ҳалқобчасига тушиб, инграб юборди. Бўғзи-га қадалган йиғини қайтарол-мади.

- Вой до-о-оо, вой қизим. Кўзингни оч, болам, жоним жи-гарим...

Ўлим билан олишаётган Фун-чанинг нозик вужудда атғиғи бир мисқол куч қолганди, хо-лос. Сўнгги кучини тўплаб кўзини очган қизалоқ онасини кўрмади. Ихтиёрини олаётган совуқ ел таъсириға туша бош-лади. Бирок... Бирок асрларга татиган бир неча дақиқалик ум-рининг сўнгги илнжи - она-сининг, онажонининг оғриқли овози уни ўзига келтирди, та-насиға куч-қувват ато этди, юра-га иссиқлик югуртирди, кўзла-ригунан бир бағишлади. Мана шу куч уни ажал кўлларида бир зум қутқарди. Фунча кўзларини очиб онасиға тикилди. Боши-ни бағриға олиб, энтикиб йи-ғлаётган онасини кўрди. Ўзи учун олис туш сингари унут-илаётган она меҳрини ҳис қил-ди шу он. Икки томчи ёш чак-каларига думалади, лаблари секин пичирлади:

- Ая, аяжан. Мен... сизни яхши қўраман.

У бошқа гапиролмади, юзи-га ўлим соя солди. Бир зум оловланган кўзлари тенага тор-тилди. Титрай бошлаган та-наси музлади, ранги бўзариб, ияк тишлади. Сўнг бирдан жи-миб, вужуди бўшашиб тушди, кўллари жонсиз қўғирчоқдек осилиб қолди.

Таъзияга йиғилган тумонат одам фоний дунёнинг сўнгги меҳмонини охириги манзилга қузатиш учун мўъжазгина тобут-ни елкалашди. Адолат онанинг фарёди юракларни сел қилиб юборди. Ўлимнинг ҳақиқий қиёфасини кўриб англаган Фунчанинг синглиси ва укалари кўз ёшларини тия олмасдилар. Жон қадриға етмаган жон чи-қарса билади, дейишганидек, Фунчанинг қадри ўлимдан кей-ингина билинганди.

Барно ЖУМАНОВА

- Ёшим етмишга борганида тахририятга кўн-роқ қиламан, деб ўйламагандим, болам. Ле-кин на чора, бола ширин бўлса, набиралар қан-ду-новот бўлар экан, - деди гўшакдан Раҳ-матилла исмли отахон Чирчик шаҳридан.

- Уч нафар фарзандим бор. неварларим ҳам йиғирмадан зиёд. Улар жону дилимиз. Аммо...

Бир ўғлимнинг турмуши бузилган. Лекин, эру хотинининг орасидан не гап ўтганини ҳам бил-май қолдик. Келиним юкарини олиб кетмоқ-чи бўлганида: "Отахон, менга фотиҳа беринг", - деди. Ноилоҳ, бердим. Агар келин ўғлим-нинг бирор айбини айтганида эди, ўзим икки-си билан ҳам гаплашардим. Мана бугунга ке-либ келиним эрга тегди, ўғлим ҳам уйланди.

- Унда бизга қўнғироқ қилаётганин-гизнинг боиси...

- Эҳ, ҳамма гап шундаки...

Уларнинг Дилмурод исмли ўғил-ча-ла-

йўригидан

данаги ширин...

ри бор эди. Шу боламнинг ўрни билинади.

Айниқса, аммалари, аммалари уйимга йиғи-лишганда уни сўрайверсади.

- Отахон, ахир бу қонунан мен эшитмаган-ку! Отаси уни истаган вақтида уйга олиб кетиши ёки бориб кўриши мумкин.

- Тўғри, бунга мен ҳам биламан. Чунки, ай-нан шу масалада бир йилдан буён ҳуқуқий идо-ралар оstonасига қатнадим. Ҳаммасига қону-нин қилиб қарор чиқариб қўйилган. Аммо, ке-лин сира қўнмайди, болани беришга унамай-ди-да.

- Балки, у турмушга чиққан эркак мард бўлиб, тантилик билан уни "ўғлим" деб бағриға олгандир?

- Шундай бўлса бордир. Лекин нима бўлса ҳам у бизнинг зурриёдимиз-ку!

- Бунга уйдаги келинингиз қарши эмас-ми? Чунки ўғай фарзандлар сабабли кўпчи-ликнинг иккинчи оиласи барбод бўлиб кет-ганини кўрганмиз. Агар бу дийдорлашув-дан икки оила зарар кўрса... Унда бу шартмикан? Катта бўлса, отасини кўргани келар ахир!

- Буни мен ҳам ўйладим. У пайтда мен, яъни бобоси бўламанми йўқми, билмадим. Отаси, яъни ўғлим ичидан зил кетади. Боланинг кич-иклигида кўргани мухрлангандек эсида қола-ди, ахир. Мана эрта-индин судда яна учраша-миз. Судлашмай, келишиб ҳал қилсак ҳам бўлар эди. Нима учун ёшларнинг хатоси деб биз на-бизамизни кўришдан махрум бўлсак? Шунга бо-симиз қотган. Келинимни ёмон демайман. Би-роқ шу иш... Илтимос, газета орқали унга ту-шунтиришарин. Нима қилсак келинимиз наби-рамиз билан кўришиб туришимизга қўнар экан?

Раҳматилла ака билан узоқ гаплашдик. Ҳатто: "Майли, энди шу билан кели-нингиз яна бебаҳт бўлмасин."

Ўзи инсофга келгунча кутинг",

деб ҳам кўрдик. Йўқ! Сўзларидан шу қадар со-ғинч, илнж, армон тўкила-ётган отахон кўнмади. Бундай

воқеаларнинг кўп марта шохиди бўлгандим. Собик эрга алам ўтказиш, ўч олиш учун айрим-лар отасига боласини кўрсатишмайдим. Лекин, болада ҳам айб йўқ-ку! Ўзини сўйғувчи бобо-бувиларини, яқинлари дийдоридан махрум қилиш тўғримишкан?

Яна бир ҳақиқат ҳам бўлиши мумкин. Балки келинга уйланган йигит Дилмуродга ўз отаси-дан ортиқроқ меҳр кўйгандир? Ўз бағридаги гўдақнинг кўнгли ярим бўлмаслиги учун ўзи оталик меҳри билан ўстирмоқчидир? Агар у ўз отаси билан учрашаверса бу оиладан беизб қолиши мумкинлигини ҳам ўйлагандир.

Отахон набираси билан кўришши учун суд-лашиб тўғри иш қилаётганимикин? Келин-чи?

Азиз мухлислар! Ўшбу муаммо юзасидан фикр-мулоҳазаларингизни кутамиз.

Басира САЙИДАЛИЕВА

МУВОСИБ КЕЛИН ТОПИЛДИ...

Бир куни хонамизга ёши 60лар-ни қоралаган бир аёл кириб кел-ди.

- Э, қизим. Болаларнинг тавши-шида юрибман-да. Шунинг учун сўраб-суриштириб келавердим, - деди-да мақсадга қўнди. - Бир йиллар бўлди, ёлғизгина ўғлим-нинг оиласи бузилган. Бирорта ўзингга маъқулини топ, десам, индамайди. Ишдан қўли бўша-майди. Бўлмаса ўзим топаман, деб айтдим. Газетага ўз оилавий ҳаётини тиклаш, қуриш учун ёз-ган аёллар бўлса, бир кўриб, суҳ-

батлашсам, деб келдим. Фақат бир гап. Ўзбекчи-

лик-да, исминини ўзгартириб ёз-сангиз болам...

Мен онахоннинг гапларини эшитиб бўлгач, тахририятимизга шу мақсадда мурожаат қилган аёллардан бир-иккитасининг ман-зилини бериб, ўз навбатида унинг ҳам маълумотларини даф-таримга қайд этиб, сўнг қузатиб қўйдим.

Орадан бир ҳафталарча вақт ўтиб, онахонга қўнғироқ қилдим. Гўшакдан майингина аёл овози эшитилди.

- Манзура аянинг хонадонлари-ми? - дедим.

- Ҳа.

- Кечирасиз, сиз ким бўласиз?

- Келини...

- Келини... - Онахоннинг "ёлғизгина ўғлим" дегани, кейин "илтимос, исминини ўзгартириб

ёзинг", дегани эсимга тушиб, мени алдабди-да, деган ҳаёл кечди миямдан. - Ойингизни чақиринг! - дедим кескинроқ овозда. Онахоннинг "Лаббай" деган овози эшитилган:

- Манзура ая, ўғлим келиним билан ажрашган дегандингиз, келин излаб редакциямизга келган эдингиз-ку, - дедим.

- Вой, айлана! сиздан. Ҳа-ли-ям шундай.

- Бўлмаса телефон гўшагини кўтарган ким?

- Келиним. Ўзингиз тавсия қилганингиз-да. Минг раҳмат сизларга. Яхши бир оиланинг сўзсурдек қизини келин қилиб олдик. Айниб қолишмасин деб тўйини тез ўтказиб юбордик.

Ўэр, тўйга айтолмадик. Ўғлим ҳам жуда хурсанд. Бир-бирига муносиб... Ҳали бир куни уларни етаклаб тахририятин-гизга олиб бораман, жон болам.

Онахоннинг гапларини эши-тиб кўнглим жойига тушди. Уларга бахт-саодат тилаб хайрлашдим.

Кейинги пайтларда турмуш қурмоқчи бўлиб келаётган мак-тублар, қўнғироқлар, ташир-ларнинг кети узилмади. Биз ҳам уларнинг тақдирига бефарқ эмасмиз. Имкони борича ёр-дам беришга таяёриш. Бахтин-гизни изланг, ўз ҳаётингизни ўзингиз нурафшон қилинг, азиз юртдош.

Х. МҲМИНОВА

Сен кўнглимга эрта кирган эдинг. Шундай бўлса-да, афсус, мен кечикдим. Энди васлингни орзу қилишим мумкин. Сенга етишиш мушкул. Юлдузлар қадар олислаб кетдинг. Сен мен учун биттасан, ягонасан. Сени нима деб атай? Севгилимми ёки қадрдонимми? Ахир сен менга жон қадар яқинсан, ардоқлисан. "Севгилим, қадрдоним". Борган сари узоқлаштираётгандекмиз, назаримда. Майли, нима бўлса ҳам сен менга энди олисдаги яқиним, узоқдаги қадрдоним бўлиб қолсан.

Мухаббатини фақат отаси-ю, онасига бағишлаган қиз, бир кун келиб сенга ҳам муҳаббат қўйишни ўйламапти. Мана энди ҳаммаси-борлиғи йўқлик, қувончу ҳам, яна аллаларсатар аралашиб ётипти юракда.

Мен (асло сен эмас) сен-

менга ким бўлишингни кундан кун кўпроқ билаялман. Сен менинг жонимсан, эрта индин узилиб кетадиган.

га бутунлай бего-

наман. Қачонлардир бизнинг қалбимиз, қувончу ташвишимиз ҳамма нарсамиз бир бутун бўлган. Ўрта-мизда "сен, мен" деган сўзлар ишлатилмасди, фақат биз эдик. Энди у кунлар қайтмайди. Севгилим, бу тақдир эмас. Бу сену менинг севадиган, жону жаҳонимиз билан тенг ота-онамизнинг хоҳиш-ироди! Уларнинг истаги. Нима бўлса, қаерда бўлсанг, ким билан бўлсанг ҳам омон бўл, бахтли бўл! Биламан, мени севаган, лекин иложини топиб мени ёдингдан чиқар. Бир шоирнинг: "Шодлик унутилди, қайғу ҳеч қачон!" деган гапи бор. Сен мени унуттишга қийналмайсан. Чунки кунимиз фақат шодлик, қувонч билан ўтган. Мен сени кимлигингни,

Хаёт ўзи бир
Гўзал бўстон,
Уни севмок
Йигит, қиз бурчи.
Шунинг учун
Сени умрбод,
Севмок менга
Хаётим бурчи.
Ишонмасдим
Ҳеч кимга сени,
Асрар эдим
Бегона кўздан.
Ким ўйлабти
Ўшанда мени,
Айрилар деб
Сендек бўлбўлдан.
Фақат қолиб
Ширин хотиранг,
Сендек ёрни
Севганим қолди.
Эслаганда
Кўтариб фарёд,
Алам билан
Ёнганим қолди.
ЗИЛОЛА
Самарқанд шаҳри

Ёшим 18 да. Бундан икки йил олдин мактабни битириб, университетга ҳужжат топширдим. Афсуски, талаба бўлиш менга насиб этмади, лекин мен тушқунликка тушмадим. Ҳужжатларимни олиб, шу ердаги курслардан бирига топширдим ва сентябр ойида ўқишни бошлаб юбордим. Табиатан шўх ва бир сўзлиман. Дўстларим кўп бўлишини доимо орзу қилардим ва бу

СЕНИ ҚАЛБИМ
ИЗЛАБ ТОПАДИ...

ҳозирги вақтда амалда. Ушбу курсда курсдошларимга нисбатан илдамлик эдим, дарсларга мунтазам қатнашиб, мисолларни тез ва аниқ ечардим. Оз муддат ичида домларлар назарига тушишга ҳам улгурдим. Мактабдаги шўхликлар, гап отишлар-у кўз қисишлар аста-секин унутилиб борарди. Авваллари гап отишган йигитларга қулган бўлсам, бу ерда улар билан дўст бўлиб қолишга ҳаракат қилардим. Кунларнинг бирида, мен 4-

курсда ўқийдиган Э. исмли бола билан танишиб, у билан дўстлашиб қолдим. Жуда ҳушмуомала, у билан гаплашиб ўтириш менга ёқарди. У менинг ёнимга кўп келар, биз чин дилдан суҳбатлашиб ўтирардик. Кундан кун Э.га кўпроқ боғланиб қолаётганимни сезардим. Бир кун у менга севишини ва ўқишни битириб, албатта менга уйланишини айтди. Мен ҳеч нарса демай, аудиторияга кириб кетдим... Ўша кундан бошлаб, у ёнимдан умуман кетмай қолди. Унга "Севаман!" деб бирор марта айтмаган бўлсам-да, ёқтиришимни сезарди. Ойлар ўтиб, у ўзгара бошлади. Ёнимга ҳам келадиган бўлди. Ишлари кўпдир, деб унга индамасдим. Аммо бир кун у менга хиёнат қилаётганини билиб қолдим. Э. яқин дугонамга гапириб юрган экан. Буни билиш, мен учун азоб, нақадар даҳшат эди. Э. менга гап отиб юрганини дугонам билмас эди. Дугонам ҳам Э.ни севиб қолганини айтди. На чора, агар бир-бирини севишса, бахтли бўлишсан, деб ўйладим ва Э. билан очикчасига гаплашдим. Унга: "Ҳаммасини биламан... Раъно сизни севади, ҳеч бўлмаса уни алдаманг", - дедим ва энди кетмокчи эдим, у мени тўхтатди. "Наргиза, мен Раънони севмайман, шунчаки хато қилдим, йигитчилик-да, бўлиб туради", - деб ўзини оқламакчи бўлди. "Бахтли бўлинг", - дедиму кетиб қолдим. Биринчи марта тушқунликка тушдим. Ўйга келиб роса йиғладим, балки алам қилгандир, билмадим. Яхшиямки ўрта-мизда ҳеч нарса бўлмаган. Фақат туйғулариғина иккаламизни боғлаб турарди. Вақт ҳар нарсаси даъво экан, уни севмаганим учунни унчалик қийналмадим. Бу орада у ёнимга кўп бора келди, лекин уни кечирмадим.

Кейинчалик Мусурмон исмли йигит билан танишиб қолдим. У камгап ва илтифотли йигит эди. Танишганимиздан буён бир-биримизнинг ҳурматимизни жойига қўярдик. У бошқа бир факультетнинг 3-курс талабаси экан. Бу орада ўқишимиз ҳам аяқланди. Э. яна ёнимга келиб, "Мени севишини, совчи юборишини", - айтди. Мен рози бўлмадим, у-

дан аллақачон кўнглим қолган эди. Бу орада ишга жойлашдим. Энди Э.ни умуман эсламасдим. Мусурмон эса ёнимга келиб турарди. У менга ҳар нарсадан мададор бўлди. Бир кун у менадан: "Севганимиз?", - деб сўради. Мен ҳеч нарсани яширмадим.

Ёз ҳам ўтиб, сентябр ойи келди. Мусурмон икки ойга пахта теримига кетди. Ўшанда унга қанчалик боғланиб қолганимни билдим. Бир кун у менга севишини айтди. Унинг юзига қарашдан уялдим, чунки мен ҳам унга бефарқ эмасдим. 14-феврал, яъни "Севиганлар кун"ида Мусурмонга севгим изҳор этилган "откретка" бердим. Энди у ҳам менинг севгимдан хабардор бўлди. Бир кун у билан гаплашиб ўтирганимизда, суҳбатимиз севги мавзусига бурилиб кетди. Қутилмаганда у: "Мен ҳеч қачон ҳеч кимни севмаганман, севмайман ҳам", - деди. Тўғриси, бу сўзлари қалбимга қаттиқ ботди, унга тушунолмадим. Ўз севгимни ошкор этганимдан афсусландим. Бу шунчаки синовдир, деб уни яна кечирдим. Яна қулларимни олдингидай севиб, қутиб ўтказавердим. Яқинда туғилган куним бўлди. Ўша кундан бир кун олдин у келди. Озгина гаплашдик, туғилган кунимни унутмаган экан, табриклади. Кейин эса хайрлашдик. Туғилган кунимда унинг кўнгирик қилишини роса кутдим, лекин... Мен учун бир дақиқагина вақтни ажратолмагани учун алашим келди, роса йиғладим. Бу билан севмаслигини, ҳатто эсламаслигини билдирмокчи эдим, билмадим. Яна иши чиқиб қолгандир, деб ўзимни тинчлантираман. Бугун уни кўрмаганимга бир ҳафта бўлди. Уни кўргим, гаплашгим келаяпти, лекин ундан ҳамон дарак йўқ. Тўғри, ўзимни ҳам мақтамайман, уни кўп бора хафа қилганим, лекин ундан кечирим сўрашга уялмайман, бу паст кетиш ҳисобланмайди-ку. Ахир уни севаман. Мусурмонга бир-икки оғиз гапим бор эди. Илтимос, ушбу сўзларимни тўлиқлигича чиқарингизлар, у албатта ўқийди.

Мусурмон! Сизни севаман, жуда қаттиқ севаман, лекин мени севишингизга ишоналмайман. Биласизми, сизни қаттиқ соғинганман. Сизни кўрмаганимга атиги 7 кун бўлди, лекин мен учун бу кунлар, ҳудди етти йилдек ўтаяпти. Наҳотки, мени севмайсиз, соғинмайсиз? Агар шундай бўлса, бир оғизгина "тўғри келмадингиз" дег, сизни тушунаман. Фақат индамай кетиб қолманг, бунақада мени азоблайсиз. Ёки ҳали ҳам Э.ни севади, деб ўйлайсизми? Мен уни севмаганман, шунчаки ёқтирганман, холос. Сизга ишончим қучли ва сиз бунга лойиқсиз. Мусурмон, сизни хафа қилган бўлсам, кечиринг, илтимос. Мухаббат бобида тушунмаганларимни ўргатинг. Сиз бир нарсани унутманг, мен севганман, ҳам севилганман, бироқ ҳали очилишга улгурмаган гўнчамаман. Илтимос, мени тушунинг ва доимо ёнимда бўлинг.

Сен борсанки, хаёлимни

Ўғирлади шу туйғу,

Ушбу туйғу ортида сен,

Яширингансан мангу.

Кўзларим гар қўролмаса,

Қалбим излаб топади,

Шодлигимсан, қувончимсан

Ҳам менга ўзинг қайғу.

Нима қилай, қандай йўл туйай? Мусурмоннинг менга бўлган муносабатини қандай аниқлай? Менга маслаҳат беринглар.

НАРГИЗА

Термиз шаҳри

СЕНИ ҲАМ КИМДИ
ҚУТИБ ЯШАЯПТИ

Мен бир дўстимнинг кўнглига истамаган ҳолда озор бериб қўйдим. Зора ёзганларимни ўқиб, мени Мажнунимни қутапман. У кечир, севгингни қабул қилмаймаман. Бизни боғлаб турган туйғу дўстликдир. Сен бировларнинг

олди-кочди гапларига ишонма. Мен бойликка учмайман. Фақат орузимдаги йигитни - Отабегимни, Мажнунимни қутапман. У бор, у албатта келади. Юрагим уни борлигини сезса, тушларим унинг келишидан дарак беради. Лекин афсус-

Хоразм

МЕНИ АДАШТАВ ЭКАНМАН...

Лекин у эшитмасди. Тўғриси менинг овозим чиқмасди. Кейин у охири эшитди.

Ўша кун 2002 йил 6 октябр яқшанба бўлса-да, мен учун жуда серташвиш эди. Чунки эртага пахтага кетишимиз керак эди. Бунинг устига мен туманда яшайман. Самарқандга ҳам анчагина йўл эди. Ўша кун баъзи сабабларга кўра нарсаларимни кеч тўғрилаб бўлдим. Бу вақт кечки соат 4 лар эди. Шу сабабли ота-онам эртага кетасан деб туриб олишди. Мен бўлсам бугун кетаман деб уларга қарши чиқдим. (Умримда биринчи марта) Ўйдагилар қўшиникига маъракага кетганда мен нарсаларимни олиб кўчага чиқдим. Бу вақт кечки соат 5 лар эди. Кейин Самарқандга келдим. Самарқандга келганимда кеч тўшаётган эди. Мен эса маршрутқаларга миёна олмаймаман, чунки қўлимда раскладушка, чамадоним бор эди. Ноилоҳ автобус кутдим. Аксига олиб Сўғдиёнага янги ўқиш жойим олдиғача борадиган автобус йўқ эди. Дақиқалар ўтиб бораверарди. Охири ноилоҳ ҳолда микрорайон бозорчасига борадиган автобусга миндим. Ўша ердан Сўғдиёнага борадиган автобусга минмокчи эдим-да. Кеч бўлиб қолганимиздан ёки хаёллар билан бўлибми бозорчадан анча ўтиб кетибман, буни мен шофёрдан сўраб билдим. Ана энди мени ахволимни кўринг, жудаям қўрқиб кетдим. Нима қилишни билмай қолдим. Буни пайқаган шафёр ака "энди қайтишда тушасан", - деди. Мен автобусда ўтирар эканман. Фақат ичимда худого ёлворардим. Кўркувданми бутун вужудим қалтирайди. Охири микрорайон базорчасига келиб тушдим. Кеч қоронғу бўлган Сўғдиёнага борадиган автобус нари турсин маршрутқалар ҳам йўқ эди. Нима қилишни билмай нарсаларимни кўтариб аста-секин юра бошладим. Шунда ёнимдаги йўлакдан кетаётган бир киши менга бир-икки қараб қўйди. Мен жудаям қўрқиб кетдим. У эса мени олдимга қияланиб: "Келинг кўтаришай, қаерга бораёйсиз", - дея сўради. Мен эса рад этдим, у яна мендан қаерга боришини бир неча марта сўради. Мен қўрқибгина Сўғдиёнага дедим. У шундан кейин бир машинага қўл силкиди, у тўхтади. "Сўғдиёнага" деган сўзни айтди-ю, нарсаларни жойлаштирди. Мен ҳайрон эдим. У эса машинани эшигини очиб "келинг", - деди. Мен ноилоҳ машинага чиқдим. Лекин жуда кўрқардим, машина Сўғдиёна йўлига бурилгандан

сўнг сал кўнглим хотиржам бўлди. У мендан исимини сўради, мен бир неча марта айтдим. Лекин у эшитмасди. Тўғриси менинг овозим чиқмасди. Кейин у охири эшитди. "Менинг исимим Қаҳрамон", - деб ўзини таништирди. "Сиз медтехникумда ўқийсизми", - деб сўради. Мен "ха" деб бошимни қимирлатдим, чунки яна овозим чиқмаса ҳам тушуниш, дедим-да. Ўйимиз олдиға элтганда (яъни амакимнинг уйига) машинани тўхтатишини сўрадим. Қаҳрамон ака бўлса нарсаларни тезда тушириб такси пулини ҳам ўзлари тўладилар. Мен бундан жуда хижолат бўлдим. Гарчи амаким кишлоқда бўлсалар ҳам атрофга қараб кимнидир излардим. У киши бўлса сиз яна адашаяпсиз, деб мени уялтирдилар. Мендан уйгача обориб қўйишга рухсат сўрадилар. Мен "йўқ ўз уйимиз - мана бу дом. Бу ёнгга ўзим етиб олам", - деб рад этдим. Телефон номеримни сўраганда, "телефон йўқ" деб алдадим. Чунки амаким "бизни ўғил болалар билан телефонда гаплашишимизни хохламайдилар. "Яна учрашамизми", - деганда "билмадим" деб жавоб қилтардим. У киши кейин кетдилар, мен уйга келдим. Уйни қўнғирогини босдим. Амакимнинг кизи бир ўзи уйда экан. У эшикни очди, очиши билан йиғлаб юбордим. Нимага йиғладим ўзим ҳам билмайман. У эса мени бу ҳолатимдан хайрон эди. Мен ҳозир Самарқанд тиббиёт коллежи талабасиман. Ёшим 18 да. Айни ўйнаб қуладиган даврим. Баъзида ўйлаб қоламану ва қўрқиб кетаман.

Нимани ўйлайди деяпсизми? Мен ўшанда бошқача бўлиши ҳам мумкин эди-ку, деб ўйлайману ва тезроқ мавзунини ўзгаришига ҳаракат қиламан. Мен ўша воқеадан кейин ўзимга яхшигина хулоса чиқардим. Чунки мен жудаям одамларга ишончсиз эдим. Бу дунёда яхши инсонлар ҳали ҳам борлигига ишонмас эдим. Ҳамма ҳозир ўзини ўйлайди, деб ўйлардим. Лекин адашган эканман. Бу дунёда мана шундай инсонлар кўпаяверсин деб Аллоҳдан сўраб қоламан.

Менинг Қаҳрамон акага тилакларим бор эди. Мен сизнинг фақат исмингизни биламан, холос. Дунёда доимо бахтли, омадли бўлинг. Яхшилик кўринг, ёмонлик кўрманг. Яқинларингиз бахтларига доимо қулиб юринг. Хаётингиз булоқ сувидек тиниқ бўлсин. Умингиз чинор умридек бўлсин, мевасиз бўлмасин, деб жоиз билсангиз, синглингиз -

НАРГИЗА

Самарқанд

ОҚҚУШНИНГ БЎЙНИ

Бўйнингизда, кифтларингизда оғриқ борми? Аниқланг-чи, қандай оғриқрики? Куйдагилардан сизда остеохондроз хасталиги қай даражада эканлигини билиб olasiz.

- Вақти-вақти билан кифтингиз, бўйнингиз бўғинларида оғриқ пайдо бўлади (доимий, ачишиб, бўйнингизни қимирлатганингизда оғриқ сезасиз, кифт ва бўйнингиз қотиб қолгандек бўлади, баъзида бўйин ва кўлларингизда ҳам оғриқ бўлади);

- кўкрагингиздаги ноҳус кайфиятни сезасиз, гўёки юрагингиз оғригандек бўлади, юрак уриши қийинлашгандек бўлади;

- бирданига организмда санчик пайдо бўлиб азоб беради (вак-вак-вак билан доимий оғриқ бўлади) бош оғриғиди, бош айланади, кўнгли айниши, қусиш, орқа миёда оғриқ пайдо бўлиши, кўриш қобилияти сусайиши ёки кўз олдингиздан бир нималар ўтгандек бўлиши мумкин;

- баъзида куч-қувватингиз сизни тарк этгандек ўзингизни ёмон ҳис этасиз, ҳолсизлик, сал нарига жазингиз чиқиши, уйқусизлик азоби ва бошингизни ҳумдек оғир бўлишини сезишингиз мумкин;

Ўзингизда шундай ҳолни сезсангиз шифокорга, психолог ёки хирургга учрашиб, хасталик сабабини аниқлаб, ундан сўнг остеохондрозни даволаш ёки унинг олдини олиш учун бажарилиши мумкин бўлган машқларни ҳеч бўлмаганда кунига бир марта бажаринг;

Бу машқларни бажариб куйдагиларга эришасиз:

- қон томирлари ва лимфа тўқималарининг иш фаолияти яхшиланади;

- бўйиндаги мускуллар мустаҳкамланади;

- бўйиндаги бўғинларнинг ҳаракатчанлик фаолияти ўз ўрнига тушади;

Шундай қилиб, ҳар куни эринмасдан куйдаги машқларни бажаринг:

→ Ҳали ўриндан турмай чалқанча ётиб 10-15 секунд бошингизни қимирлатиб ёстигингизни қаттиқ босиб-босиб оласиз (ёстиқ унчалик баланд бўлмаслиги, 10-15 см. ва жуда

КЎП ҲАРАКАТ ҚИЛГАНЛИГИ

юмшоқ ҳам бўлмаслиги керак). Сўнг қорнингизда ётиб, ёстиқни пешонангиз билан бир неча марта босишга ҳаракат қилинг. Албатта, нафас олишингизни бузмаган ҳолда.

→ Қорнингизда ётиб, бошингизни қорват четидан пастга осилтириб 15 секунд давомда чидаб туринг. Шундай машқни ўнг, чап кўлларингизда ва чалқанча ётиб бир неча марта бажаринг. Сўнгра туриб стулда ўзингиз учун қулай ҳолатда ўтириб, кўлларингизни икки ёнингизга тушириб бир неча секунд ўтиринг.

→ Бошингизни секин-аста ҳаракатлантириб олдиға, ён томонингизга, орқаға ва бошқа ён томондан бурилиб асл ҳолингизга келинг. Иккинчи сафар шу машқни тескари томондан бошлаб ва бир неча марта бажаринг. Бошингизни ҳар сафар илоҳи борича пастроққа эгилишга эътибор беринг.

→ Икки кифтингиз учун тўхтамай айланма ҳаракатларни олдин олдинга, сўнгра орқаға ўтирилиб бажаринг ва бу машқни 4-6 марта такрорланг.

→ Бошингизни олдин ўнг томонга ва сўнгра чап томонга эгасиз. Бу машқни ҳам бир неча марта такрорланг.

→ Бошингизни ўнг ва чап томонга шошмасдан эгиб кифтингизга теккизишга ҳаракат қилинг. Машқни 4-6 марта бажаринг.

→ Ўнг кўлингизни кўтариб, бошингиздан ўтказиб қулогингизга теккизинг ва айланма ҳаракат қилинг. Худди шундай машқни чап кўлингиз билан ҳам бажаринг ва машқни 4-6 марта такрорланг.

→ Иккала кўлингизни кифтларингизга қўйиб, кифт бўғинлари учун олдинга ва орқаға айланма ҳаракатлар қилинг ва машқни 4-6 марта бажаринг.

→ Кўлларингизни олдин кўкрагингизга қўйиб, сўнг сузишга ўхшаган ҳаракатларни

қилинг. Бунда кифтларингиз мускуллари яхши ҳаракатланишига эътибор беринг. Машқни 4-6 марта такрорланг.

Ҳар бир машқдан сўнг чуқур нафас олиш ва нафас чиқариш машқни 4-6 марта бажаринг. Бунда бурун билан нафас олсангиз-да, оғиздан нафас чиқарасиз. Илоҳи бўлса машқни шошмасдан оҳиста бажаринг. Бу машқ

бўйиндаги умуртқа поғона учун жуда фойдали ҳисобланади.

Сўнгра қорин билан бажариладиган машқни бажаринг. Бўйнинг учун кафтингизни қорнингизга қўясиз-да, чуқур нафас олганингизга қорнингизни ичингизга тортасиз, нафас чиқарганингизда қорнингизни қўйиб юбориб шиширасиз. Бир неча марта такрорланг.

Кучоклаш машқи — чуқур нафас олганингизда кўлларингизни ён томонларга ёясиз. Нафас чиқарганда ёйилган кўлларингизни йиғиб, ўзингизни маҳкам қучоклайсиз.

Кенг елкалар машқи — бармоқларингизни кифтингизга қўясиз. Нафас олганингизда тирсакларингизни илоҳи борица тепага қўтарасиз, нафас чиқарганда тирсакларингизни пастга туширасиз.

Ҳар бирида кунига бир неча марта ўзимизга боғлиқ бўлмаган сабабларга кўра бекор ўтаётган вақтимиз бўлади. Зерикмаслик ва остеохондрозни йўқотиш учун куйдаги машқларни бажаринг:

■ Кафтингизни бошингизга қўйиб қаттиқ босинг, пешонангиз билан ўз нафбатда кафтингизни босинг ва бир неча секунд давомда ушлаб туринг. Шу машқни иккинчи кўлингиз билан ҳам бажаринг;

■ Худди пешонангизга қўйганда кафтингизни бошингиз орқасига босиб бажаринг. Бунда бошингизни эгмасдан тик тутинг;

■ Кифтларингизни нафбатма-нафбат тепага-пастга кўтариб туширасиз. Қанча таранг тортилсангиз шунча яхши. Бу машқлар умуртқа поғонаси учун ҳам жуда фойдали эканлиги тадқиқотчи шифокорлар томонидан аниқланган.

Анора НАРЗИКУЛОВА

ТАБИИЙ СЎТНИНГ ХОСИЯТЛАРИ

Сўт — таркибида инсон организм фаолияти учун низоҳатда зарур бўлган уч хил оксиллар бўлиб, булар: казиев, альбуменлар ва глобуленлардир. Шулардан олдинги иккитаси инсон ҳаёти учун низоҳатда керакли оксиллардир. Уларни фақат сўтдан, сутли маҳсулотлардангина олиш мумкин экан.

Бу оксиллар инсон организмга 75-80 фоизга сингиб кетади. Сўт ҳар хил витаминларга, айниқса А, Д витаминларига бойлиги билан ҳам бошқа ҳар қандай озуқадан устун туради.

Таркибидаги қанд-лактоза, ўзининг фойдали хусусиятлари билан бошқа кўпгина озуқалардан афзал ҳисобланади. Ундаги кальций, фтор каби элементлар инсон танаси учун зарур бўлиб, улар суяклар, тишлар мустаҳкамлигини ошириб, фаолиятини яхшилайди. Катик, пишлоқ сифатида истеъмол қилинганда қуввати янада ортади.

гига қарамай уни хуш кўрмайдиганлар ҳам ёки умуман сўт ичолмайдиганлар ҳам бор. Бунга сабаб, баъзи бировларда сўт ичганларидан сўнг, қоринларида оғир ботгандек ҳолат юз беради, зардасини қайнатиши мумкин, ичини бўшаптириб юборади. Натижада ана шундай ҳолатлардан ҳам кўрқиб сўт ичмайдиганлар кўп. Кунига бир чой қошиқдан бўлса-да, ичишга ўрганиш тавсия этилади.

Кўпгина касалликларда сўт ва сўт маҳсулотлари энг яхши ҳазм бўлувчи озуқа сифатида шифокорлар томонидан тавсия этилади. Масалан, ошқозон яраси хасталигини даволагандан сўнг, ошқозонни жарроҳлик йўли билан даволагандан кейин, ўпка силлини даволаш даврида, суяклар синганди, камқонлиқда, юрак қон-томори фаолиятини даволаш даврида сўт маҳсулотлари-га тенг келадиган озуқа йўқ.

Фақат айрим ҳолатлардагина сўт ичиш вақтинчалик тавсия этилмайди. У ҳам бўлса ичаклар қаттиқ шамоллаганда ва ошқозон ичкада ўтказилган жарроҳлик муолажалардан сўнг бир неча кун давомда сўт ва сўт маҳсулотларини истеъмол қилиш таъқиқланади. Сабаби, шамоллаган жойни ёки яра устини сўт ачиштириб, битишини сусайтириши мумкин.

Лола АХМЕДОВА
тайёрлади

ПЕШОБ БИЛАН ДАВОЛАНИШ ТЎҒРИМИ?

Сийдик билан даволаш усуллари ҳақида маълумот берсангиз?

Назира ЖҲРАЕВА

Самарқанд
Сийдик билан даволаш усулининг ҳеч қандай илмий асоси йўқлигини тушуниш учун сийдик ўзи нима эканлигини билайлик. Сийдик бу киши организмда моддалар алмашинуви натижа-сида ҳосил бўлган тузалар, турли захарли моддалар буйраклар орқали ташқарига чиқариб юборилаётган суюқликдир. Тангри одамзодни шундай яратганки, унинг танасидаги ҳар бир аъзо ўз тузилишига ва вазифасига эгадир. Буйракларнинг вазифаси ҳам организм аъзолари ва тўқималаридаги захарли шаклларни организмдан ювиб чиқаришдир. Агар сийдик организм учун шифобахш модда

бўлганда эди, уни ҳеч қачон буйраклар ташқарига чиқариб ташламаган бўлар эди.

Турли касалликлар пайтида айланилган ва моддалар алмашинуви туфайли киши танасида захарли шакллар микдори кўпайиши ҳамма-мизга аёнидир. Энди шундай беморга яна сийдик ичириш организмга яна қўшимча захар киритиш эканлигини бироз фикрлай олган киши яхши тушунади. Бу усулдан беморларни даволаш жараёнида фойдаланиш касалликни чуқурлаштурувчи омилдир. Сийдик гипертония эритмага ўхшаганлиги боис ундан фақатгина ташқаридан фойдаланиш учунгина яроқлидир.

Турли касалликларни даволаш учун сийдик ичириш эса касалликларни чуқурлашувига олиб келувчи омилдир.

Раҳматилло БЕКТОШЕВ
Олий тоифали шифокор
Самарқанд

Сўраган эдингиз

қилиш лозим. Тишланган жойни 20 фоиз-ли совунли эритма билан 10 дақиқа оқар сув остида ювилади. Йод эритмаси билан кўйдирилиб, боғланади. Биринчи кунлари жароҳат-га жарроҳлик ишлови бериш ва чоклар қўйиш таъқиқланади. Лозим ҳолатларда эмаллар ўтказилади. Бу жараён шифокорлар, даволаш санитария назорати ва ветеринария хизмати ходимлари билан биргаликда олиб борилади. Бундан ташқари қошқолга қарши эмланганлиги текширилиб, лозим бўлса жароҳат олган одам қошқолга қарши қайта эмланади.

КУТУРГАН ИТ ТИШАБ ОЛСА...

кўтарилади. Сўлагини ютолмай қолади. Безовта бўлиб алаҳлаб тўпалон кўтаради. 2-3 кун ўтгач, оёқ-кўллари, тил ва юз мушаклари фалажланади. Фалажлар бошлангач 12-20 соат ўтгач бемор ҳалок бўлади. Одатда бу касаллик 3-7 кун давом этади. Кўриниб турибдики кутуриш касаллигини даволаб бўлмайди. Унинг олдини олиш мумкин холос. Бўйнинг учун ўз вақтида шифокорга мурожаат

Собиржон ОТАЕВ
Паркент туман
Марказий
поликлиникасининг
Олий тоифали
шифокори

БОШ ТЕРИСИ УЧУН ЛИМОНЛИ ЛОСЬОН

Икки дона лимон сувини сиқиб, боша суртсангиз қон айланиши яхшилайди, бошдаги ҳар хил тошмаларни йўқотади. Ёғли сочларни ёғсизлантирувчи энг яхши восита ҳисобланади.

СОЧЛАР УЧУН БАНАНЛИ БАЛЪЗАМ

Бир ош қошиқ асалга, бир дона бананни яхшилаб эзиб, аралаштирасиз ва нам сочларингизга суртиб, сув ўтказмайдиган ялтироқ қозғоз билан беркитиб, устидан сочқ билан ўраб қўясиз. 20 дақиқадан сўнг шампун билан сочларингизни ювиб қуритасиз.

КИПРИКЛАР УЧУН ТУШ

Олиф ёғи ёки кастор ёғини қош ва киприкларингизга яхшилаб суртасиз. Бу ёғлар қош ва киприklar учун яхши озуқа, кўркам кўриниш беради.

БАРЧА ТУРДАГИ ТЕРИ УЧУН БОДРИНГ СУВИ

4 ош қошиқ бодринг сувига 2 ош қошиқ қайнатилган сув қўшасиз, сўнг

ТАБИИЙ КОСМЕТИКА

кичик қошиқда ароқ қўшиб яхшилаб аралаштирасиз. Тайёр бўлган суюқликни юз, кўлларингизга суртсангиз қуёшдан олинадиган радиациянинг асоратидан сақлайди.

ЮЗ ТЕРИСИНИ ЮМШАТУВЧИ НИКОБ

Нок таркибида юз терисини юмшатувчи моддалар бўлиб, улардан куйдагича фойдаланиш мумкин. Бўйнинг учун яхши пийшган нокни қирғичдан чиқариб, бир ош қошиқ суюқ қаймоқ ва ярим қошиқ асал билан аралаштирилиб никоб тайёрланади.

ТУХУМЛИ ШАМПУН

Тухум, бир қошиқ асал ва лимон суви билан яхшилаб аралаштирилади. Қуруқ сочлар учун озроқ ўсимлик мойи қўйилади. Тайёр бўлган шампун билан бош яхшилаб ювилиб, тоза сув билан чайилади.

КЎЛ УЧУН КРЕМ

Творог билан лимон суви аралаштирилиб кўлга суртилади.

Д. КАРИМОВА

КУНИГА БИР ДОНАСИ КИФОЯ...

Сабзавотлар ичида сабзи ўзининг ҳар хил витаминларга айниқса, А витаминига бойлиги билан кўпгина касалликларда энг яхши даво бўлувчи хусусияти билан ажралиб туради.

Сабзида каротин моддаси бошқа махсулотлардагидан бир неча мартаба кўплиги ва у ўз навбатида инсон организми учун керакли бўлган витаминлардан бири бўлган А витаминини бериши билан ажралиб туради. Каротиндан ташқари С, В₁, В₂, Е, К витаминларга, шунингдек, минерал тузларга бойлиги билан ҳам инсон организми учун энг керакли озуқа ҳисобланади. Масалан, сабзидан калий, на-

трий тузлари, кальций, фосфор, магний, йод, темир каби инсон организм учун энг зарур моддалар, бошқа сабзавотлардан бир неча мартаба кўпроқ миқдорни ташкил этади. Қадим-қадимдан инсонлар сабзидан кўпгина касалликларни даволашда доривор махсулот сифатида фойдаланишни билганлар. Сабзи, айниқса қизил сабзининг суви билан юрак қон-томирлари, жигар, сарик ва сурункали йўтал хасталикларини даволашда фойдаланганлар. Бир ош қошиқда кунига уч марта ичиб, буйракдаги тошларни ҳайдашда ва сийдик йўллари шомоллашини даволашда ишлатилади. Буйрак ва ўт пуфагидаги тошларни

эритиб туширишда, доривор сифатида унинг уруғидан ҳам фойдаланилади. Бунда уч ош қошиқ сабзи уруғига уч стакан (200 мл.) қайноқ сув солиб яхши исидан духовкага (иситилган духовка ўчирилиб ичига қўйилади) эрталабгача қўйиб эрталаб олинади. Тайёр шарбат докдан ўтказилади. Сўнгра тайёр бўлган шарбат, чамалаб учга бўлиниб ҳар бир стаканни кунига уч марта ичилади. Бавосил (геморрой) хасталигида сабзининг барглари қайнатирилиб, худди чойдек ичилади. Сабази билан яна куйган ва йиринглаб кетган яраларни, ошқозон ярасини даволашда ҳам фойдаланилади. Бунинг учун сабази яхши л а б

Оддий пиёз. У нафақат таомларга ўзига хос лаззат бағишлайди, балки иштаха очувчи неъмат ҳамдир. Унда инсон учун энг керакли С витамини, йод, фитонцидлар, С, В₂ витамини, каротин, лимон олма кислотаси ҳам борлиги аниқланган.

Пиёз қорин қаттиқ огриганида, колит, атеросклероз, гипертоним, бодомча безларининг яллиғланишга ва қарши даволашда ишлатилади. Косага ёки катта пиёлага пиёзнинг сувини сиқиб, бошга суртилади. Сочкача ўраб ҳар кун 10-15 дақиқа давомда шидлаш бош огриғини қолдириб, дилоғ очади. Кўзга яқин тутилса, микроблар ўлиб, кўз равшанлашади.

Энг муҳими, қанд касали билан огриган беморлар овқат билан пиёз тановвул қилишса, организмдаги қанд миқдори кескин камаювди. Шунингдек, совук урган, териси куйган жойга пиёз бўтқаси боғлаб қўйилса,

жароҳат тез битади.

Пиёзни хўл латтага ўраб, 30 дақиқа чўлга кўмиб, кейин икки бўлиб қайноқ ҳолда хўпоз, чипқонларга боғланса, дарҳол ярани пиширади.

Товуш бўғилганда

ПИЁЗНИНГ ХОСИЯТЛАРИ

сувга солиб қайнатиб, бугига огизни 4-5 дақиқа тутиб, бу ҳол 4-5 кун давом эттирилса, товуш очилади.

Айниқса, қаттиқ шомолланганда уй шароитида 200 гр. сутга битта катта бош пиёзни солиб, миптилатиб 5-7 дақиқа қайнатиб, совуғак докдан ўтказиб кунига овқатдан 2 соат аввал 1 ош қошиқ ичилса, кўракни юмша-

тиб, йўтални тўхтатади.

Пиёзнинг яна бир шифобахш хусусиятидан бири бавосилга малҳам бўлиши билан бирга, таомни ҳазм қилишда, унинг барглари ёрилган жойларга боғланса, тез тўзатади, қадокка боғланса шиш йўқолади.

Пиёзнинг суви бурунга томизилса, тумовга, шомоллашга катта нафи бор. Кулоқ йиринглаганда 2-3 томчи пиёз суви томизилса, йирингни бартараф этади.

Пиёз сувига асал қўшиб, овқатдан 2 соат сўнг бир ош қошиқ ичилса, томоқ огриғини йўқ қилади. Сувини пахтага шимдириб юз артиса, доғларни кетказиб, юзни тиниқлаштиради. Ичи қотадиганлар пиёз сувини ҳар кун овқатдан кейин бир ош қошиқдан ичса, ҳам овқатни ҳазм қилади, ҳам ични юмшатади.

Турсунхўжа АЗЛАРҲОНОВ

ИЧИДА ОЛОВ ХУДОСИ БОР

Қалампирнинг ёзишга арзигулик тарихи бор. Уни биринчи бўлиб сайёх Христофор Колумб Испанияга олиб келган эди. Ҳиндулар қалампирни кўп таомларга қўшишар, баъзи хасталикларни даволашда ишлатишар эди. «Қалампир ичида олов худоси бор», деб билишарди.

Эрамининг II асри бошларида биз ҳозир, туз қатори тўкиб-сочиб ишлатиладиган гармдори (қалампир) кўзга сургудек азиз бўлган, кумуш қатори қадрланган. Кўпгина шаҳарлар, давлатлар, олди-бердида ундан қимматбаҳо металл даражасида фойдаланишган. Гармдорига ер харид қилиш, уни оилада сеп эвазига бериш, унинг эвазига фуқаролик ҳуқуқини сотиб олиш мумкин бўлган. Урта асрда бировнинг жуда бой эканлигига нисбат бериш учун «гармдори қопи» деган иборани ишлатишган.

Таниқли пазанда Карим Маҳмудовнинг (Аллоҳ раҳматига олган бўлсин) ёзишича, 1585 йилда венгер ботаниги Крузий қалампир ўсимлиги таркибини атрофлиқа тасвирлаган. Уруғни ўша вақтларда Венгрияни истило қилган турк аскарлари олиб кетган бўлсалар керак, деган тахминни билдиради.

Ҳар ҳолда мадёр венгер пазандалигида Оврупадаги бошқа халқларга нисбатан қалампир анча кўп ишлатилади, бу билан мадёр пазандалиги шарқ пазандалигига ўхшаб кетади. Қанд қилишларида, Буда шаҳрига ҳоким бўлиб олган турк подшоҳининг ҳарамиди мадёр кизи гўзал Иланка чўри бўлган экан. Венгерлар

Иланка қалампирли овқат еганди. Улар хилват бир кишлокқа бориб яшайдилар, деҳқончилик қилиб қалампир экадилар. Ушандан буён: Мадёр қизларининг лабларида илоҳий олов ёнади» деган нақл огиздан-огизга ўтиб келади. Қалампирнинг Тошкентда гармдори, яъни иссиқ дори дейилишида ҳам гап борга ўхшайди.

Гармдориси мевасининг тузилиши, ранги ва ачиқлиги жиҳатидан бирибидан фарқ қилади. Меваси таркибда қанд, оксил, эфир мойи, С, В₁, В₂, каротин каби дармондорилар, алкалоидлар, микроэлементлар (натрий, кальций, темир) сақлайди.

Халқ табобатида қалампир ел ҳайдовчи, иштаҳани очувчи омил сифатида қўлланилади. Ел ҳайдовчи сифатида қалампир суюқ таомларга қўшилади, истеъмол қилинган, иссиқроқ бўлиш учун кўрпага ўрашади. Янги қалампир мушаклар огриганда қўйилади. Мабодо янги қалампир бўлмаса, қуритилган қалампирни кукун ҳолига келтириб, илқ сувда араштиради ва бўғим огрикларига суркалади. Қалампирнинг юрак, мия иш фаолиятини кучайтириш, таом ҳазмини яхшилаш, пешоб ҳайдаш хусусияти бор. У изтиробли йўталда, қорин дам бўлганда фойдали, семизлиқнинг олдини олади. Замонавий тиббиётда қалампир парҳез ва доривор сифатида ишлатилади. Қалампир мевасидан спиртли эритма, суртма малҳам, қалампирли пластр тайёрланади. Кези келганда шуни айтиш керакки, ширин қалампир ҳам давобахшдир. У камқонликда, кучсизлик-

да, дармондори камлигида тавсия этилади. Ҳазм қилиш фаолиятини яхшилади. Қалампирни фойдали экан, деб кўп истеъмол қилиш мумкин эмас, аъзои-танага, айниқса меъда ва ичакларга зарар қилади. Бавосил хасталигига чалинган беморлар қалампир есалар, қон келишини кучайтиради. Меъда, ичак яраси бор, жигар, буйрак хасталигига дучор бўлган кишиларга аччиқ қалампир тавсия этилмайди.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ,
доришунос

РАЙХОН

Райхон баргини кўпроқ мастава, шўрва ва шунга ўхшаш суюқ овқатларга қўшиб истеъмол қилинади. Райхон барги майдалаб солинганда иштаҳани очади ҳамда овқатни яхши ҳазм қилади. Райхон таркибиди эфир мойлари сурункали меъда қаторида яллиғланишга раддиялик қилувчи омиллар. Шу билан бирга райхон пешоб йўли касалликларини даволаш учун тавсия этилиши мумкин.

Болгар табобатчилигида райхон заминида тайёрланган қайноқ дахлама билан буйрак, қовуқ, безгак хуружидан фориг этувчи ва даволовчи омил сифатида фойдаланилади.

Райхон сирка ва озроқ миқдорда туз билан қайнатма ҳолида тиш огриғини қолдиради. Райхон барглариининг шарбати кулоқ йиринглашида фойда беради.

Райхон дахламасини тайёрлаш: 2 чой қошиқ миқдориди райхон бир ёки икки стакан қайноқ сувга дахлаланади. Мазкур дахлама кундалик норма ҳисобланади. Уни гўш экзема ва яраларни тузатишда тавсия этилади.

Чўлпоной МЕЛИҚУЗИЕВА

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

КҲҲ
(21.03 — 20.04)

Чоршанба кун саёҳатга ёки тижорат сафарига кетишингиз мумкин. Чоршанба муродбахш кун. Сира иккиланманг, Акс ҳолда имкониятни қўлдан бой берган бўласиз.

СИГИР
(21.04 — 21.05)

Шахсий режаларингизни амалга ошириш учун энг қулай вазият шу ҳафтада юзага келади. Ниҳоят сиз кутган ҳамкорлар сизга таклиф билан келишади.

ЭГИЗАКЛАР
(22.05 — 21.06)

Даромадингизга қараша анча ҳаражатлар қиласиз. Пайшанбада қимматбаҳо буюм сотиб олманг. Яхшиси бу ишни жумага қолдириг.

КИСКИЧБАҚА
(22.06 — 22.07)

Сафарга чиқини кейинги ҳафтага қолдириг. Ушбу ҳафтада столингиздаги ҳужжат ва ишга оид қоғозларингизни тартибга солиб қўйинг.

АРСЛОН
(23.07 — 23.08)

Ҳафтанинг сешанба куниди молиявий кийинчиликларга дуч келишингиз мумкин. Дўстларингиз ёрдами билан бу муаммони бартараф этасиз.

БОШОҚ
(24.08 — 23.09)

Якшанба кун хасислигингиз туфайли алданиб қоласиз. Шунинг учун ҳар қандай харидингизни ҳафта давомида ниҳоясига етказганингиз маъқул.

ТАРОЗИ
(24.09 — 23.10)

Душанба кун қарз бермасликка ҳаракат қилиг. Акс ҳолда ҳафта охирига бориб моддий аҳволингиз мураккаблашади. Ўзингиз қарз сўрашга мажбур бўласиз.

ЧАЁН
(24.10 — 22.11)

Ҳафтанинг биринчи ярми хотиржамлик билан ўтади. Шу ҳафтада сиз режангиздаги барча ишларни бошласангиз мўмай даромад оласиз.

ЎҚОТАР
(23.11 — 21.12.)

Ушбу ҳафтанинг бошланган кунидан ишларингиз яхши бўлади. Сиз кутганингиздан ҳам кўпроқ муваффақиятларга эришасиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ
(22.12 — 20.01)

Юрагингиз безовта қилади. Турли хил гап-сўзларга эътибор бериб соғлигингизга путур етказманг. Ҳаммаси яна изга тушиб кетиши учун сал вазминроқ бўлинг.

ҚОВҒА
(21.01 — 18.02)

Яқин дўстларингиз илтимосини рад этманг. Унга огир вазиятда ёрдам беринг. Чунки, кейинчалик уша дўстингиз сабабли мавқеингиз ошиб кетади.

БАЛИҚ
(19.02 — 20.03)

Турли тадбирлар ишдаги муаммолар билан бўлиб оилангиз ва фарзандларингизга кераклигингизни унутиб қўйманг. Улардан меҳрингизни дариг тутманг.

Б. САЙДАЛИЕВА тайёрлади

Қалбингизнинг туб-тубида яширин бўлган ўз сирасорларингизни билишни истайсизми? Уларни амалга ошириш учун эса нималарга эътибор бериш кераклигини? Бунда қандай шаклдаги тумор сизга ёрдам бериши мумкинлигига ишонасизми? Хуллас шу саволларга жавоб топишни истасангиз мунажжимлар ва рухшунослар томонидан тавсия этилган куйидаги тест саволларидан аниқлашингиз мумкин.

Бир варақ оқ қоғоз олинганда бир нечта учбурчак, тўртбурчак, думалоқ-айлана ва спиральсимон суратларни чизинг. Чизиш пайтида ҳар хил кераксиз нарсаларни ўйламасдан бутун фикрингизни ушбу суратларни чизишга бағишланг. Сўнг ўйлаб кўринг-чи ушбу чизилардан қайси бири сизга кўпроқ ёқади ва қайси бирини сиз ўз ҳаётингизда тез-тез учратишга турасиз. Ўзингиз истаган суратни белгилаб, албатта қайси бурж остида туғилганлигингизни эслаб куйидаги маълумотлардан ўзингиз ҳақда билмаганларингизни билиб олинг.

СИГИР, БОШОҚ ВА ТОҒЭЧКИСИ БУРЖИДАГИЛАР ЕРДАН ҚУВВАТ ОЛАДИЛАР.

Сизни табиқлаш мумкин. Сиз ҳаётдан нима истагингизни яхши биласиз ва мақсадингиз сари ўз йўлингизда тўғри кетаясиз. Тўртбурчак астрогометрияда, доимийликни, мувозанатни билдиради ва бу икки ҳолат сизни ҳар хил кўнгилсизликлардан, но-тўғри қадам босишдан, ўйламасдан иш қилиш ҳолатидан асрайди. Сиз ақл-идрок билан иш қилишга ўргангансиз. Ва ана шу каттиқлик, доимийлик ҳолатингиз сизни бошлаган ҳар бир ишингизни, босган ҳар бир қадамингизни яхшилик билан тугашини белгилайди.

Сизнинг қалбингиз тўридаги ҳақиқий истагингиз — ўз тақдирингиз, ўз ишингизга ўзингиз бош бўлиш.

Сизга омад келтирувчи тумор — орзуларингизни, бажарилиши керак бўлган ишларингизни квадрат қоғоз ичига ёзинг. Шунда албатта амалга ошади.

Сиз - сўзсиз лидерсиз. Амалдор бўлишни ва кўп пул - маблагга, мол-мулкка эга бўлишни истайсиз.

Кўнглингизнинг туб-тубидан — сиз романтик саргузаштларга мойилсиз.

Сизга омад келтирувчи тумор — уйингизда барглари бурчакли ўсимлик ўстиринг. Масалан: алоэ ёки имперуус ўсимлигини.

Сиз хуш кайфиятли, очиккўнгил сезгир кишисиз. Бировлар билан яхши муносабат ўрнатиш учун биринчи бўлиб ўзингиз

қадам бошлайдиганлардансиз.

Сиз чин дилдан — ижодкорлик меҳнати билан шуғулланишга мойилсиз.

Сизга омад келтирувчи тумор — думалоқ формалик тақинчоқлардан бирортасини тақиб юринг.

Сиз давраларда ўзингизнинг бошқаларга ўхшамаган қобилиятингиз яъни ҳазилкаш, сезгирлигингиз, турли воқеа-ҳодисаларни билишингиз билан ҳаммани лол қолдира olasiz.

Сизнинг қалбингиздаги орзуингиз — ҳашаматли, тартибли ва осуда ўй шароитда яшаш.

Сизга омад келтирувчи тумор — уйингизда денгиз чиғаноқлари билан безатилган бурчакларни ташкил этиш, сизга омад келтиради.

ЭГИЗАКЛАР, ТАРОЗУ ВА ҚОВҒА БУРЖИДАГИЛАРГА ХАВО ҚУВВАТ БЕРАДИ.

Агар сиз думалоқ суратни чизган бўлсангиз — бу ҳавони англатади. Ҳар кунни ўз олдингизга кичик бир вазифани белгилаб қўйиб уни ҳал қилишга ҳаракат қилинг. Бажариб бўлгандан сўнг тезда иккинчисини бошланг. Кайфиятингиз қандай бўлишидан қатъий назар, доимий ҳаракатда ва изланишдасиз.

Сизнинг қалбингиздаги орзуингиз — ноёб нарсаларни йиғишни ёки бирор бир қизиқарли машғулот билан шуғулланишни истайсиз.

Сизга омад келтирувчи тумор — уйингизда бароқ жунли бирор бир ҳайвонни боқинг. Унга эса думалоқ уйча ва овқат ейишга думалоқ идиш тайёрлаб беринг. Булар сизга омад келтиради.

Сиз бир пайтнинг ўзида бир нечта ишни бажара olasiz. Бир неча киши билан дўстлашиб, ҳамкорлик қила olasiz.

Сизнинг қалбингиз тубидаги орзуингиз — ўзингиз танлаган соҳада муваффақият қозониш, танлаган умр йўлдошингиз билан тинчгина яшаш ва атрофингиздаги даврани иложи борича кичрайитириш.

Сизга омад келтирувчи тумор — фотосуратингиз учун квадрат рамкадан фойдаланиш, уйни квадрат буюм-

ЎЗ БАХТИМНИ ЧИРОЙЛИ ҚИЛИБ ЧИЗАМАН...

ҚҲЙ, АРСЛОН ВА ҲҚОТАР БУРЖИДАГИЛАРГА ОЛОВ ҚУВВАТ БЕРАДИ.

Олов тили эса кўпинча учбурчак бўлиб кўринади ва бу белгини танлаш билан астрогометриянинг фикрича қалбингиздаги оловнинг тафти янада кучаяди. Учбурчак, тенгликни, бирлиكنи, боқийликни, ҳаётийликни билдиради. Дунёдаги етти мўжизалардан бири Миср пирамидалари ҳам учбурчак шаклида

лар ва тақинчоқлар билан безатиш, сизга омад келтиради.

Сиз ҳар хил кўнглихираликларга жуда чидамлисиз. Жуда қаттиқ ишлаб, қувноқлик билан дам олишга мойилсиз. Агар театр, кино, телевидение каби жойларда хизмат қилсангиз аъло даражада ишлайсиз.

Қалбингиздаги орзуингиз — табиатдан юмшоқроқ бўлиш, баъзида боқаларнинг кўнглига қараб иш кўриш.

Сизга омад келтирувчи тумор — уч бурчакли тақинчоқларни тақинг ёки уч бурчакли буюмлардан фойдаланинг.

Сиз ишлайдиган корхонадаги бошлигингиз қанчалик сизни уришмасин Сизнинг ақлингиздан фойдаланишга барибир мажбур бўлади. Сабаби сиз ўз қобилиятингиз, иқтидорингиз билан ҳамма ишчилардан ажралиб турасиз.

Сизнинг қалбингиз тўридаги орзуингиз — Аниқ режага асосан яшаш ва ишлаш. Истеъдодингиз ва режангизнинг бир-бирига мос келиши қийин бўлсада, уларни бир зайлда-мувозанатда ушлашни орзу қиласиз. Спорт машғулотларига ҳам озроқ вақт топсангиз яхшироқ бўларди.

Сизга омад келтирувчи тумор — бир нечта занжирларни бирлаштириб сочдек ўраб тақиб юринг. Бу тақинчоқ - тумор сизга албатта доимо омад келтиради. Шунингдек осудалик, мувозанатли кайфиятни ҳам келтиради.

бўлиб, ўз тузилиши билан икки дунёни - бизнинг ва нариги дунёни бирлаштиргандек бўлади.

Қалбингиз тўридаги орзуингиз — барча билганларингизни, билимингизни ўзгаларга ва келажак авлодга билдириш.

Сизга омад келтирувчи тумор — Агар аллақачон мактаб ёшидан ўтиб кетган бўлсангиз ҳам столнинг устида доимо учта бурчаги тенг бўлган линейка ётсин ва бу сизга албатта омад келтиради.

Сиз ҳақиқий қобилиятлисиз. Ҳатто компьютер ҳам сизнинг эслаш қобилиятингизга тан берса бўлади.

Сизнинг қалбингиз тубидаги орзуингиз — ҳаётий жўшқинлигингиз тўлиб-тошишни истайсиз.

Сизга омад келтирувчи тумор — ўзингизга керакли буюмларингизни тўрт бурчакли қутчаларда иложи бўлса қопқоқларини беркитиб сақланг.

Сизнинг асосий хусусиятингиз - барча билан тезда чиқишиб кета olasiz. Атрофингизда дўстларингиз қанча кўп бўлса пулингиз ҳамisha бўлади.

Қалбингиз тубидаги орзуингиз — қизиқарли жойга саёхатга бориш.

Сизга омад келтирувчи тумор — глобус ёки думалоқ лампа сотиб олинг ва столнинг устига қўйинг.

Сиз ижодкор инсонсиз. Майда-чуйда ва зерикарли ишлар сизни чарчатади. Ўз уйингизни безашни жудаям севасиз.

Қалбингиз тўридаги орзуингиз — ҳамма ерда биринчи бўлиш.

Сизга омад келтирувчи

тумор — спирал шаклидаги тақинчоқларни тақиб. Ёки сочларни тўғри шаклда ўсганлар сочларини жингалак қилиб юрсалар омад келтираркан.

ЧАЁН, КИСКИЧБАҚА ВА БАЛИҚ БУРЖИДАГИЛАР СУВДАН ҚУВВАТ ОЛИШ ХУСУСИЯТИГА ЭГА.

Спирал доимо иқтидорни, билим ва ақлни билдиради. Масалан, Хитойларда илохий саналувчи аждаҳонинг бўйида албатта икки қатор спирал осилган бўлади. Бу эса куч-қудратнинг битмас-туганмас эканлигини билдиради. Демак, спирални белгилаб, ўз куч-қудратингиз битмас-туганмаслигини намойиш этасиз.

Сизнинг қалбингиздаги орзуингиз — ҳаётга фалсафий нуқтаи назардан қараш, ҳар хил кўнглисизликлардан нарироқ юриш. Тўғрироғи тинчгина ва осуда яшаш.

Сизга омад келтирувчи тумор — уйингиз шифтига спиралсимон ва товланиб турувчи безакларни осиб қўйинг.

Сиз ўз ҳаётингизни оқар сувга қарши сузгандек ўтказасиз. Қанчалик қийин бўлса-да, йўлингизда ҳеч қим кўрмаган ажойиб ва фойдали нарсаларни кўра olasiz. Табиатдан, санъатдан лаззатлана olasiz. Кино, театрни севасиз.

Қалбингиздаги орзуингиз — балки сизга эриш туюлар, лекин сиз албатта ўзингизнинг бирор биришингизни бошлашингиз керак. Сиз бошқиб бўлишни истайсиз ва сиздан албатта жуда яхши раҳбар чиқади.

Сизга омад келтирувчи тумор — албатта бир нечта квадратларни чизиб ўз орзуларингизни ўйланг. Ана шу суратлар сизга омад келтиради.

Сиз ўз жинсингиздан бўлмаган кишиларни ўзингизга торта билиш қувватига эгасиз. Ўзингизга ҳамфикр дўстни хоҳиш-истак билан эмас, балки ақл-идрок билан танлашни биласиз.

Қалбингиздаги орзуингиз — тинчгина ва осойишта ҳаёт кечирадиган, гўзал боғи бор шаҳар четидидаги ҳовлида яшаш.

Сизга омад келтирувчи тумор — биллур пирамидачалар, чой ичадиган уч бурчак шаклдаги идишлар ва ҳоказолар.

Жуда кам пайтлари жаҳлингиз чиқади. Ойлада ва қариндош уруғлар орасидаги уруш-жанжалларга барҳам бериш вазифасини бажариб турасиз.

Қалбингиздаги орзуингиз — муваффақият қозониб элга танилиш.

Сизга омад келтирувчи тумор — кичик думалоқ ёстиқчалардан, меҳмонхонада думалоқ столдан ёки думалоқ кўзгудан фойдаланиш.

Нодира РЎЗИМАТОВА

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Муаллиф фикри тахририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. Фойдаланилмаган кўлэзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб қилинмайди. Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриклар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила -133-04-35, 34-25-46

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма хонаси. Манзил: Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти: 20.00
Босишга топширилди: 21.00

Газета тахририят компьютер базасида терилиш ва сахифаланди.

ҲОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» Акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида № 33 рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 396. Формати А-3, ҳажми 4 босма тобок, Баҳоси эркин нархда. Адади - 21442
Сахифаловчи — Акбар ШОДИЕВ.
Рассом — Набижон ХОЛМУРОДОВ.
Навбатчи — Н. ЙЎЛДОШЕВА
Мусахҳиш — С. САЙДОЛИМОВ.